

Ο ΕΡΑΦΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ Α΄.

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΙΑΝ

ΤΕΤΧΟΣ Κ΄.

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΕΩΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΤΗ 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1880.

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

—ο—ο—ο—

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΙΝΕΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ
ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ.

(Εκ τῶν σημειώσεων τοῦ κ. Γιάστρεμπωβ
Ρώσσου Προξένου ἐν Ἰωαννίναις).

Ἐλευθέρα ἐκ τοῦ Σερβικοῦ μετάφρ. ὑπὸ Δ. Λ.

Πᾶς σχεδὸν συγγραφεὺς ἐνασχοληθεὶς κατὰ
τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐπὶ τοῦ Μαυροβούνιου μέ-
τινα τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον σκοπὸν, ἐθεώρησεν ἴσως
καθῆκον αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ ἀκόλουθα ζητήματα·
ὠνομάζετο τὸ Μαυροβούνιον ἐν τῷ ἀρχαίῳ και-

ρῷ οὕτω μέχρι τοῦ ΙΣΤ΄ αἰῶνος, καὶ τίνος ἐνε-
κεν ἡ Γόρνια-Ζέτα ἔλαβε τὸ ὄνομα τοῦ Μαυρο-
βουνίου.

Γνωστὸν τυγχάνει ἴσως τῷ ἀναγνώστῃ μέ-
χρι τίνος παραλογισμοῦ ἀφίχθησαν συγγραφεῖς
τινες ἐν ταῖς σπουδαῖς αὐτῶν, ὡς π. χ. ὁ Δ.
Ποπώβ ἐν τῷ ταξειδίῳ του (ἐν Πετροπόλει
1847), ὁ Ἀμὶ-Μπουγιῆ ἐν τῷ συγγράμματί του
καὶ λοιποὶ θελήσαντες ν' ἀπαντήσωσιν εἰς τὸ
δεύτερον μόνον ζήτημα, μὴ θίγοντες τὸ πρῶτον
τὸ καὶ σπουδαιότερον. Ἀλλὰ καὶ οἱ συγγραφεῖς
ἐκεῖνοι οἵτινες ἠθέλησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι καὶ
αὐτὸ τὸ ζήτημα ἄνευ ἀπαντήσεως τυγχάνουσι
λελανθασμένοι λέγοντες ὅτι τὸ Μαυροβούνιον
δὲν ὠνομάζετο οὕτω ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις.

Ὁ κ. Μιλάκοβιτς ἐν τῇ περὶ τοῦ Μαυροβου-

νίου ιστορία του (σελ. 6) λέγει: ἂν καὶ δὲν ἦναι δυνατόν νὰ μάθῃ τις θετικῶς πότε τὸ Μαυροβούνιον ἀπέκτησε τὸ ὄνομα τοῦτο δύναται ὁμῶς πάλιν νὰ εἴπῃ ὅτι τοῦτο ἐγένετο πολὺ μεταγενέστερον διότι οἱ σοφοὶ ἄνδρες ὑποστηρίζουν ὅτι τὸ νῦν ὄνομά του δὲν εὑρίσκεται παρ' οὐδενὶ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων καὶ μήτε τοῦ μεσαιῶνος. Πολὺ δ' ἀκόμη περισσότερον ἐξακολουθεῖ ὁ αὐτὸς λέγων: « ἡμεῖς βλέπομεν ἐκ τῶν δημοσίων ἐγγράφων ὅτι καθ' ὃν καιρὸν ἐπεκράτουν ἐν Μαυροβουνίῳ οἱ Τσηρνόγιεβιτς ἀκόμη (1427—1499) δὲν ἐγράφετο οὕτω, ἀλλ' ἔφερε τὸ ὄνομα Ζέτα, καὶ πάλιν ἴσως ν' ἀπεκαλέσθη οὕτω Τσερναγόρα ὑπὸ τοῦ Τσηρνόγιεβιτς. » Εἰς ἄλλο δὲ μέρος τῆς αὐτῆς ιστορίας (σελ. 66) λέγει: « κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ Μαυροβούνιον ἔλαβε τὸ ὄνομα ὑπὸ Ἰωάννου Τσηρνόγιεβιτς. » (Τσηρνο=μαῦρσν).

Ὁ σεβαστὸς ἀναγνώστης μου δύναται νὰ μοὶ παρατηρήσῃ ὅτι τὸ τοιοῦτον δὲν ἔχεται μεγάλη τιμὴ σπουδαιότητος ἂν ἀπεκαλεῖτο τὸ Μαυροβούνιον οὕτω μέχρι τοῦ Ἰωάννου Τσηρνόγιεβιτς ἢ ἀπεκαλέσθη οὕτω ὑπὸ τοῦ ὀνόματός του· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ γνώμη αὕτη ἔλαβε σχεδὸν ἰσχύϊ καὶ πρόοδον ἐν τῇ ιστορίᾳ, πρέπει καὶ ὀφείλει τις νὰ τὴν ἐμποδίσῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διδομένων, ἅτινα ἴσως ἐτύγχανον ἄγνωστα παρὰ τοῦ κ. Μιλάκοβιτς, καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Δούσητς, οὗτινος τὸ ἐν τῷ ΧΙ βιβλ. τοῦ Γλάσνικ ἄρθρον μὲ παρεκίνησε νὰ δημοσιεύσῃ ταύτην τὴν σημείωσίν μου.

Ὁ κ. Δούσητς ὁμοφωνεῖ ἐν ὅλοις μετὰ τοῦ κ. Μιλάκοβιτς καὶ ἐπαναλαμβάνει σχεδὸν λέξιν πρὸς λέξιν πᾶν ὅ,τι αὐτὸς εἶπεν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου. Ὁ κ. Δούσητς λέγει, ὅτι « μέχρι τοῦ 16ου αἰῶνος δὲν ἐγένετο γνωστὸν τὸ ὄνομα τοῦ Μαυροβουνίου » καὶ ὅτι « ὁ Βοϊβόδας Ἰβάν Τσηρνόγιεβιτς δὲν ἐκαλεῖτο εἰσέτι Κύριος ἢ Ἡγεμὼν τοῦ Μαυροβουνίου ἀλλὰ τῆς Ζέτας. Τοῦτο, προσθέτει ὁ Δούσητς, εἶναι μία φανερὰ ἀπόδειξις ὅτι τὸ Μαυροβούνιον δὲν ἀπεκαλεῖτο μὲ τὸ ὄνομα τοῦτο μέχρι τῆς ἀποικίσεως ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ τοῦ Βοϊβόδα Ἰβάν Τσηρνόγιεβιτς. Μετὰ τινα ἔτη, λέγει προσέτι, οὐδὲν ἦτο γνωστὸν περὶ τοῦ ὀνόματος τούτου καθόσον μετὰ τὸν θά-

νατον τοῦ Ἰβάν κατὰ τὸ 1490 ὁ υἱὸς του Βοϊβόδας Δζιούρτζ (Γεώργιος) ὑπεγράφετο Γοσποδάρ-Ζέτσκι (δηλ. Ἡγεμὼν τῆς Ζέτας) ». Περαιτέρω ὁ Δούσητς λέγει « πρὸς ὑποστήριξιν εἰσέτι ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Μαυροβουνίου, καθ' ὃσον γνωρίζω δὲν μνημονεύεται μήτε παρὰ συγγραφεῖν τι ἀρχαίῳ, μήτε μεσαιωνικῷ, ἐπομένως συγγραφεῖς τινες τῶν ἡμετέρων μὴ ἔχοντες πλήρη γνώσιν τῶν ὁμογενῶν ἡμῶν θέτουσι τὸ ὄνομα τοῦ Μαυροβουνίου κατὰ παραδρομὴν μεταξὺ τοῦ ὀνόματος τῶν ἄλλων Σερβικῶν ἐπαρχιῶν πρὸ τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος » μόνον ἐν ἀρχῇ τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος, ὡς λέγει ὁ κ. Δούσητς ἠκούσθη ἐν τῷ πλήθει τὸ ὄνομα τοῦ ὅρους τῆς Ζέτας πρὶν τοῦ ὅρους Τσηρνόγεβα - Γκόρα, ἔπειτα συντομία χάριν Τσηρνογόρα, ὅπερ ἀκολούθως μετεφράσθη παρ' ἐκάστῳ τῶν γειτόνων ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν γλώσσῃ: οἱ Βενετοὶ ὠνόμασαν αὐτὸ Montenegro, οἱ Τούρκοι δὲ Καρά-ντάγ. Λοιπὸν κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κ. Δούσητς, ὡς καὶ τὴν τοῦ Μιλάκοβιτς τὸ Μαυροβούνιον ἔτρεχε τὸ ὄνομα τοῦτο ὑπὸ τοῦ Τσηρνόγιεβιτς.

Μοὶ φαίνεται ὅτι τοιαύτη τις γνώμη ἀντιστοιχεῖ καθ' ὅλα εἰς ἐκείνην ὅτι ὁ Ἰβάν Τσηρνόγιεβιτς ὠνομάσθη οὕτω ὑπὸ τοῦ Τσηρνογκόρα, διότι καὶ ὁ Μιλάκοβιτς ἐπίσης δὲν παρέρχεται χωρὶς νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἀσπάζεται αὐτὴν τὴν γνώμην. Πάντα ὅθεν ταῦτα μὲ παρακινούσιν ἵνα μνημονεύσω ἐνταῦθα τὴν ὑπάρξασάν ποτε διένεξιν μεταξὺ πολλῶν σοφῶν διαφωνούντων ἀλλήλοις ἐπὶ τῆς ὀνομασίας τῆς Ρώμης, διὰ τὴν ὁποίαν ἄλλοι μὲν ἔλεγον ὅτι ἡ Ρώμη ὠνομάσθη οὕτω ὑπὸ τοῦ Ρωμύλου, ἄλλοι δὲ ὅτι ὁ Ρωμύλος ὠνομάσθη οὕτω ὑπὸ τῆς Ρώμης.

Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς πρέπει νὰ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ γένος Τσηρνόγιεβιτς ὑπῆρχεν ἀκόμη πρὶν τοῦ Ἰβάν Τσηρνόγιεβιτς, καὶ δικαίως ἐν καιρῷ τοῦ Γεωργίου Στρασιμίροβιτς (1385) πρὸς τὸν ὁποῖον κατ' ἀρχάς ἡ οἰκογένεια ἦτον ὅλως ἐναντία καὶ ἀκολουθῶς τὴν ἀνεγνώρισεν ὡς προῖσταμένην του. (Ἰδε ιστορ. Μιλάκοβιτς σελ. 34 καὶ Mavro Orbini Regno de gli Slavi σελ. 293). Πολὺ δὲ μᾶλλον βλέπομεν προσέτι τὸ γένος Τσηρνόγιεβιτς ἐν καιρῷ τοῦ Σέρβου Τσαρ Ντου-

σιάν καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Οὐρώσ. Ἐν τινι χρυσοβούλῳ δοθέντι ὑπὸ τοῦ Στεφάνου, αὐτοκράτορος τῶν Σέρβων καὶ Γραικῶν ἐν τῇ πόλει Νεζοδήμλε (ἐν τῷ βιλαγετίῳ Κοσσυφοπεδίου) κατὰ τὸ ἔτος 1354, καὶ ἀποφαινομένου ἐπὶ τῆς μεταξὺ τοῦ Σέρβου Πατριάρχου καὶ τῆς πόλεως Κατάρου ἔριδος, ἀναφέρονται τὰ ὀνόματα Μίχο καὶ Ράδοσαβ Τσηρνόγιεβιτς ὡς σπουδαῖα ἄτομα εἰς τὰ ὁποῖα ἐδόθη ἄκρα ἐμπιστοσύνη ἕκ τε τοῦ αὐτοκράτορος καὶ Πατριάρχου ἐπὶ τῇ ἀποφάσει τῆς ἔριδος ταύτης. (Ἴδε Ράδ Γιουγοςλαβένσκι ἀκαδ. ἐμιγίε 1867 βιβλ. I σελ. 142). Ἐπίσης ἐν τῷ χρυσοβούλῳ τοῦ Στεφάνου Οὐρώσ, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐπικυροῖ τὰ εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Κατάρου προνόμια (1355) μνημονεύονται τὰ αὐτὰ ὀνόματα Μίχο καὶ Ράδοσαβ Τσηρνόγιεβιτς. (Ἴδε Ράδ Γιουγοςλ. Ἀκαδ. βιβλ. I σελ. 146). Παρατηρήσατε ἐπίσης: Acta archivi Veneti tom. I. p. 271 ὅπου λέγεται ὅτι ὁ ἡγεμὼν τῆς Ζέτας, τῆς Μπούδοας καὶ ἄλλων κατὰ τὸ 1392 ἦτο Ράδοβιτς Τσηρνόγιεβιτς—λοιπὸν ὁ λόκληρος αἰὼν πρὸ τοῦ Ἰβάν Τσηρνόγιεβιτς.

Ὡς ὁ Ἰβάν Τσηρνόγιεβιτς δὲν ὠνομάσθη ὑπὸ τοῦ Τσηρνογκόρα οὕτω καὶ τὸ Τσηρνογκόρα δὲν ὠνομάσθη ὑπ' αὐτοῦ θὰ ἴδωμεν ἀκόμη ἐκ τῶν ἀκολουθῶν.

Εἶναι ἀληθές ὅτι τὸ νῦν Τσηρνογκόρα (Μαυροβούνιον) ἀπετέλει ἀδιάσπαστον μέρος τῆς ἀρχαίας Πριβολιτάνας, Πρεβλάκας ἔπειτα Διοκλέας καὶ ἀκολουθῶς τῆς Ζέτας, ὡς βλέπομεν τοῦτο ἐκ δημοσίων πράξεων, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἐπίσης ἀμφιβολία ὅτι ἐν τῷ λαῷ ἡ Γκόρνια-Ζέτα, (Ἄνω Ζέτα) ὠνομάζετο Τσηρνογκόρα.

Καίτοι οἱ συγγραφεῖς ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἠρέσκοντο νὰ ὠνομάζωσιν αὐτὴν διὰ τοῦ γραμματικοῦ ὀνόματος Ζέτα, τοῦτο ὁμῶς δὲν ἠμποδίσεν τὸν λαὸν νὰ τὴν ὠνομάσῃ διὰ τοῦ ἀπλοῦ ὀνόματος Τσηρνογκόρα (Μαυροβούνιον) ἐν πολλαῖς περιστάσεσιν οὗτοι δὲν ἐλάμβανον ὑπ' ὄψιν τὴν ἐκφρασιν τοῦ λαοῦ, καὶ μήτε ὁ λαὸς πάλιν ἤθελε νὰ γνωρίζῃ ποῖν ὄνομα ἀπέδιδον αὐτῷ οἱ συγγραφεῖς, καὶ οὕτω ὠνόμαζον αὐτοὺς τοὺς τόπους ἕκαστος κατ' οἰκίαν βούλησιν. Βέβαιον ὅτι οἱ Σλάβοι ἐλθόντες εἰς τὴν λεγομένην Ζέταν ὥκειοποιήθησαν τὸ ὄνομα τῶν χωρῶν ἐκείνων παρὰ

τῶν πρῶην κατοίκων Ἰλλυριῶν καὶ μετέφρασαν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν γλῶσσαν, τὴν Σλαβικὴν. Ὅτι δ' ἀκόμη ἡ Τσηρνογκόρα δὲν ὠνομάσθη οὕτω ὑπὸ τοῦ Ἰβάν Τσηρνόγιεβιτς, δύναται τις νὰ ἐπικαλεσθῇ σήμερον καὶ τὴν ἀποδιδόμενην αὐτῇ ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν ὀνομασίαν, ἀποκαλούντων τὴν χώραν ταύτην Μαλίζι (Μαλ=βουνόν, ζι=μαῦρον ἐξ οὗ καὶ μαλιζιζ=Μαυροβούνιον). Ἐὰν τὸ Μαυροβούνιον ὠνομάζετο μόνον Ζέτα ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ οἱ Ἀλβανοὶ ἤθελον διατηρήσει ἄχρι τοῦδε τὸ ὄνομα τοῦτο, οὐδεὶς ἤθελεν ἀναγκάσει αὐτοὺς νὰ μεταβάλλωσι τὸ ὄνομα Ζέτα μὲ τὸ τοῦ Μαυροβουνίου, διὰ τοῦτο μόνον ἴσως νὰ φανῶσιν εὐάρεστοι τῷ Ἰβάν Τσηρνόγιεβιτς!!...

Οἱ αὐτοὶ Ἀλβανοὶ ὠνομάζουσι Μαλίζι (Μαυροβούνιον) τὸ μέρος περὶ τοῦ ὁποῖου γίνεται λόγος ἐν τῷ Χρυσοβούλῳ τοῦ Δουσιάν, δημοσιευθέντι ἐν τῷ βιβλίῳ Σινάν-Πασιᾶ τοῦ κ. Σβετσκοβίτς, 64. Ἡ ἐν τῷ ρηθέντι χρυσοβούλῳ ἀναφερομένη Τσηρνογκόρα κεῖται παρὰ τῇ γεφύρᾳ τῇ ἐπιλεγομένῃ τοῦ Βεζύρη ἀριστερόθεν τῆς ὁδοῦ, ἀγούσης ἐκ Πρισρένης εἰς Σκόδραν, καὶ συνερουούσης ἀνατολ. μὲν ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Δρύν, ὅρτ. ὑπὸ τῆς χώρας τῶν Μιρδιτῶν, μεσημβρ. ὑπὸ τῆς Δίδρας καὶ βορ. ὑπὸ τοῦ Δουκατίν. Κατ' αὐτὸν λοιπὸν τὸν τρόπον οἱ Ἀλβανοὶ ἤρξαντο ν' ἀποκαλοῦσι τὸ ὄρος τοῦ Μαυροβουνίου Μαλιζι, τὸ ὄρος τὸ ὑπάρχον μεταξὺ Σκοπίων καὶ Γιλάν ὅπου ὁ Οὐρώσ ΣΤ'. μετὰ τῆς μητρὸς του ἀπεπεράτωσε τὴν ἐκκλησίαν, τῆς ὁποίας τὴν οἰκοδομὴν ἤρξατο ὁ Δουσιάν, «βτσηρνοϊ-γκόρι»(1) ἀλλὰ συνήθως τὴν ὠνομάζει σερβιστὶ Τσηρνογκόρα, καὶ τοῦτο εἶναι ἀρκούντως ἰσχυρὰ ἀπόδειξις ὅτι

(1) Σδирсиаггiуt тшћкоб βποχβαлоу i слáбy oуспéнигe претсћштигe блантћтсiтe . . . i втонтнэt iмeнoугiеттiа Тшћрнoгћкoрcкa Мпoгoрoдћтcа. тoутéстиv, Ἀποπερατοῦσι τὴν ἐκκλησίαν εἰς δόξαν καὶ αἶνον τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας, ἣτις ὠνομάζετο ἄχρι τοῦδε Μαυροβούνιος Θεοτόκος. (Ἰδ. Γλάτνικ βιβλ. V 1867 σελ. 248. Βιογραφία τοῦ Οὐρώσ παρὰ τοῦ Πατριάρχου Ἰωακίμου κὺρ Παΐσιου, ἴδε ἐπίσης τὴν γενεαλογίαν τῶν αὐτοκρατόρων τῆς Σερβίας, Γλάτνικ βιβλ. IV 1867 σελ. 250 ἐνθα λέγε-

δὲν ἔδωσαν τὸ ὄνομα εἰς τὸ ὄρος τοῦτο οἱ Σέρβοι, μήτε οἱ προγενέστεροι αὐτῶν κατοικοῦντες ἐν ταῖς χώραις ταύταις.

Τὸ ζήτημα δὲ περὶ τῆς ἀποκαλέσεως τοῦ Μαυροβουνίου διὰ τοῦ ὀνόματος τούτου μήτε καὶ ὀφείλει τις νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, μὴ ἔχοντος οὐδεμίαν σημασίαν. Ἦθελεν εἶσθαι περιττὸν ἴσως νὰ ζητήσῃ τις τὴν αἰτίαν τῆς ὀνομασίας ταύτης, διότι ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα πολλὰ

μέρη φέροντα τὸ ὄνομα Μαυροβούνιον. Οὕτω ἐκ τὸς τῶν ἄνω ρηθέντων ἀπαντῶμεν « Μαυροβούνιον » ἐν Σερβίᾳ ἐν τῷ διαμερίσματι Τσερνορέκα, « Μαυροβούνιον » ἐν Ἡπείρῳ, « Μαυροβούνιον » ἐν Ἑλλάδι, « Καρὰ-ντάγ » ἐν Δαγιστάν (Καυκάσῳ), « Καρὰ-δάγ » ἐν Ἀσίᾳ οὐχὶ μακρὰν τοῦ Κάρς. Καὶ ἀκόμη « Καρὰ-δάγ » πλησίον τοῦ Διαρμπεκίρ Μεσοποταμίας) κλ. Εἶναι λοιπὸν βέβαιον ὅτι δι' ἄλλας αἰτίας ὠνομάσθησαν τὰ μέρη ταῦτα οὕτω

ΛΟΥΚΑΣ ΠΕΤΚΟΒΙΤΣ.

παρὰ τὴν τοῦ Ἰβάν Τσηρνόγιεβιτς.

Ὅτι τὸ Μαυροβούνιον ὠνομάζετο οὕτω οὐχὶ μόνον εἰς τὰ στόματα τοῦ λαοῦ, ἀλλ' ἐν ταῖς

ταῖς ὅτι ἡ σύζυγος τοῦ Δουσιάν καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Οὐρώσ τρία ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ τῆς ἀπέθανεν ὡς μοναχή, α βο ὀμπήτελι ὄντ νεγιά σοζδανόι βτζορνοϊ-γκόρι π. δηλ. ἐν τῇ παρ' αὐτῆς οἰκοδομηθεῖσθαι μονῇ ἐν Μαυροβουνίῳ. Ἡ ἐκκλησία αὕτη εὐρίσκεται ἐν τῷ χωρίῳ Λέτνιτσα τοῦ τμήματος τοῦ Γιλάν, οἱ καθολικοὶ τῆς παλαιᾶς Σερβίας μεταβαίνουνσι κατ' ἔτος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ κατὰ τὴν 15 Αὐγούστου. Παρὰ τῷ χωρίῳ Λέτνιτσα ὑπάρχει χωρίον τι ὀνόματι

δημοσίαις πράξεσιν εἰσέτι βλέπομεν τοῦτο ἐκ τοῦ Χρυσοβούλου τοῦ βασιλέως τοῦ Δετσιάν. Λοιπὸν ματαίως ὁ Μιλάκοβιτς καὶ μετὰ τοῦτον

Σιατάρι μετὰ μικρᾶς ἐκκλησίας, τιμωμένης ἐπ' ὀνόματι τοῦ παρὰ δυτικοῖς Ἀγ. Ρόκου. Ἡ ἐκκλησία αὕτη ἦτο πανάρχαιος καὶ ἀριστωμένη εἰς τὴν κατὰ τὴν 16 αὐγούστου ἑορτὴν τοῦ ἁγ. Μανδηλίου, ὁπότε οἱ κάτοικοι τοῦ Μαυροβουνίου τῶν Σκοπίων μετὰ τὴν ἑορτὴν τῆς 15 αὐγούστου μετέφερον τὸν σταυρὸν καὶ τὰς εἰκόνας πανηγυρίζοντες μέχρι τῆς ἐκκλησίας ταύτης. Ἀφ' οὗ οἱ Καθολικοὶ διὰ διαφόρων μηχανορραφιῶν καὶ ραδιουργιῶν γνωστῶν αὐτοῖς καὶ μό-

ὁ Δούσητζ λέγουσιν ὅτι τὸ ὄνομα « Μαυροβού-
νιον » δὲν ἀναφέρεται παρά τινος τῶν ἀρχαίων
καὶ μεταγενεστέρων συγγραφέων. Ἐν τῷ ρηθέν-
τι Χρυσοβούλῳ οὐχὶ μόνον ὠνομάσθη οὕτω ἀλ-
λὰ καὶ τὰ ὅρια αὐτοῦ ἐσημειώθησαν, ὥστε οὐ-
δεμία ἀμφιβολία παρέχεται ὅτι πρόκειται περὶ
τοῦ Μαυροβουνίου τούτου. Ρίπτων ὅθεν τις βλέμ-
μα ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ὁρίων καὶ τῶν ὀνομάτων
τῶν πόλεων καὶ χωρίων ἀπαντᾷ καὶ τὴν Γουσί-

νιαν καὶ τὸ χωρίον Βερμόσια ἐντὸς αὐτῶν. Ποῦ
κεῖται ἡ Γουσίγια γνωστὸν τυγχάνει τῷ ἀνα-
γνώστῃ. Ὡς δὲ πρὸς τὰ τελευταῖα χωρία ἀνα-
γινώσκωμεν ἐν τῷ Χρυσοβούλῳ. Σέλο Βιρμωσια
μέγισα τσήρνημ γκόραμ μέγιου Πλάβομι Μπου-
τίμλομ δηλ. τὸ χωρίον Βιρμόσια εἶναι τὸ ὄριον
τοῦ μέλανος ὅρους μεταξὺ Πλάβας καὶ Μπου-
τίμλιε. (ἴδε *Monumenta Serbica* p. 95). Καί-
τοι τὸ τελευταῖον πρὸ πολλοῦ ἐπυρπολήθη ἐν

ΜΙΧΟΣ ΛΟΥΒΙΒΡΑΤΙΤΣ.

τοσούτῳ διατηρεῖται εἰσέτι τῆς πεδιάδος ἐφ' ἧς
ἔκειτο τὸ ρηθὲν χωρίον Βιρμότις (2).

νοὶς κατώρθωσαν καὶ ἐπέτυχον νὰ προσηλυτίσω-
σι τοὺς ὀρθοδόξους κατοίκους κατὰ τὸν Κριμαϊ-

(2) Ἡ πρὸς τὸ Β. Α. κοιλὰς τῆς Goussigné εἶνε
ἔρημος, καθότι τὸ ὑψηλὸν καὶ ὄρεινόν Κούτζι ἀ-
νήκει καὶ νῦν εἰς τοὺς Μαυροβουνίους ὡς καὶ ἡ
κοιλὰς τῆς Wrmotch παρὰ τοὺς πρόποδας τῶν
ὀρέων τούτων ἐστὶ τὸ συχνάκις θέατρον τῶν ἀ-
ψιμαχιῶν τῶν ἀκροβολιστῶν. (ἴδε *Turquie d'*
Europe ὑπὸ Ami Boue τόμ. 2 σελ. 153 Βιέν-
νη 1854.

Ἐν τῷ τοῦ βασιλέως Μιλιούτην χρυσοβούλῳ
δι' οὗ ἀφιέρωσε τῇ μονῇ τοῦ ἁγ. Νικολάου εἰς
Βράνινα (νῆσον ἐπὶ τῆς λίμνης τῆς Σκόδρας) τὸ
χωρίον Ὁράχοβο καὶ ἑκατὸν περπέρας (νομίσμα-

κὸν πόλεμον, ἀπελατίνησαν καθολοκληρίαν ἐπ-
ωφελοῦμενοι τῆς περιστάσεως τοῦ ρηθέντος πο-
λέμου καὶ τὰ χωρία Λέτνιτζα καὶ Σιάπαρι ὡς
καὶ τὰ ἐρείπια τῶν ἐκκλησιῶν, οἰκοδομήσαντες
καὶ νέαν ἐκκλησίαν ἐν Σιάπαρι. Πρὸς εὐχαρίστη-
σιν τοῦ ὄχλου καὶ ἀποσόβησιν τῶν παραδόσεων
τοῦ ὁ Λατίνος ἐπίσκοπος ἀντὶ τῆς πανηγύρεως
τῆς ἐορτῆς τοῦ ἁγ. Μανδηλίου, ὠνόμασε τὴν ἐκ-

τα ένετικά) ἐκ μέρους τῆς μονῆς τοῦ ἁγ. Σεργίου (περίφημος μονὴ καταστραφεῖσα πρὸ πολλοῦ καὶ κειμένη ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὁχθῆς τοῦ Μπογιάννα), λέγεται μεταξύ ἄλλων τὸ ἀκόλουθον αὐτὸ γέγραπται πρὶντάζ ὅτ Τσῆρνε-γκόρε ὅτ ἀρμπανάζ Βασίλεια σα ντετσομ ντὰ γιέστ τακοζντέ ραμπονική σθενύμε Νικόλα, γιάκω ἱ βίσιε πίσανι» δηλ. προσέτι ἀφιέρωσα ἐκ τοῦ Μαυροβουνίου τὸν Βασίλειον ἔλκοντα τὸ γένος ἐξ Ἀλβανῶν μετὰ τῶν τέκνων του ἵνα ἐργάζωνται ὑπὲρ τῆς μονῆς τοῦ ἁγ. Νικολάου ὡς καὶ οἱ ἄνω γεγραμμένοι. (ἴδε το 10ον ἄρθρον τῆς πραγματείας τοῦ κ. Γιάστρεμπωβ ἐπὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας. Βελιγράδιον 1879 σελ. 219.

Εἶναι ἐπίσης μάταιον λέγει ὁ κ. Δούσητζ ἐν τῷ περὶ Μαυροβουνίου ἄρθρῳ του ὅτι τὸ ὄνομα δὲν ἦτο ἀκόμη γνωστὸν καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰβάν Τσηρνόγιεβιτς († 1490). Διότι, λέγει, καὶ ὁ υἱὸς του Βοϊδόδας Γεώργιος ὑπεγράφετο Ἠγεμὼν τῆς Ζέτας.

Ἐὰν ὁ Γεώργιος Τσηρνόγιεβιτς καὶ ὁ πατήρ του ἠρέσκοντο νὰ ὑπογράφωνται ὡς Ἠγεμόνες τῆς Ζέτας, τοῦτο βεβαίως δὲν ἡμπόδιζε τὸν λαόν καὶ τοὺς συγχρόνους συγγραφεῖς νὰ μεταχειρίζωνται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ λαοῦ, ἐν τῇ γραμματικῇ των γλώσσῃ τὸ ὄνομα τοῦ Τσηρνογκόρα. Καθ' ἃ φαίνεται ὁ κ. Δούσητζ δὲν παρετήρησε μέρος τι παρὰ τῷ Μηκλόσητζ (Mon. Serb. pag. 538) ἐνθα ἐναργέστατα ἀναίρει τὴν ἀποδεικτικωτάτην ἰδέαν του. Ἀναγινώσκωμεν λοιπὸν :

« Τρουντήχ ζιέ σέ ο σέμ ι ρουκοντελισαχ σίγιε (Ὁκτώηχ. ὅτ Δ'. γλάσα) σμερένι σβετστέννηκ μνήχ Μακάριε ὅτ Τσῆρνε-γκόρι ποβελένιεμ Γοσποντίναμι Γκιούργκα Τσηρνογιεβίικια πέρι βοσοσβεστέννομ Ἀρχιεπίσκοπε Ζέτσκομ Μητροπολίτε Κύρ Βαβύλε... Σβίρσισε σέ σιγιά κνήγ-

κλησίαν τοῦ ἁγ. Ρούση συμπίπταντος κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

Σ. Μ. Ἐν ἄλλῳ τεύχει τοῦ « Γραφικοῦ Κόσμου » θέλωμεν ἀσχοληθῆ περισσότερον ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου ὠφελούμενοι ἐκ τῶν σημειώσεων τοῦ ἀμερολήπτου κ. Γιάστρεμπωβ, ἐξετάσαντος ἐπισταμένως ἐπὶ πολλὸν καιρὸν τὰ σλαβικὰ ταῦτα μέρη.

κη ὅτ μπίτιγχα β'λέτο ΖΒ'.» δηλ. Εἰργάσθην περὶ τούτου καὶ ἐχειρόγραφα αὐτὸ (Ὁκτώηχ. ἡ/4) Ταπεινὸς Ἱερομόναχος Μακάριος ἐκ Μαυροβουνίου, διὰ διαταγῆς τοῦ Κυρίου μου Γεωργίου Τσηρνόγιεβιτς ἀρχιερατεύοντος τοῦ Ἀγ. Μητροπολίτου Ζέτας Κύρ Βαβύλου... ἐπεραιώθησαν τὰ βιβλία ταῦτα ἀπὸ Γενν. ἔτος 7002=1494). Ἐνταῦθα ὁ Ἱερομόναχος Μακάριος ἠθέλησε ν' ἀποδείξῃ ἐναργῶς τὸ μέρος τῆς γεννήσεώς του καὶ συνάμα νὰ ὑπομνήσῃ ὅτι τὸ Μαυροβούνιον ἀπετέλει μέρος τῆς Ζέτας, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ Γεώργιος Τσηρνόγιεβιτς ἦτο Ἠγεμὼν καὶ ὁ Κύρ Βαβύλος Μητροπολίτης.

Οἱ Βενετοὶ ἀκόμη ὠνόμαζον οὕτω τοῦτέστι Τσηρνογκόρα μολοντί ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶχον ἐν χρήσει τὸ ὄνομα Monténégro καὶ τὸ σπουδαιότερον ὅτι ἀπεκάλουν τοῦτο πρὶν τοῦ θανάτου εἰσέτι τοῦ Ἰωάννου Τσηρνόγιεβιτς. Ρίψατε βλέμμα ἐπὶ τῆς ἐν Σμεντέραβῳ (ἐν Σερβίᾳ) συνομολογηθείσης συνθήκης κατὰ τὴν 14 αὐγούστου 1435 μετὰ τοῦ Δεσπότη τῆς Σερβίας Γεωργίου Μπράϊκοβιτς καὶ Νικολάου Μέμο, Πρέσβειος τῶν Ἑνετῶν, ἀφορώσης τὰ δικαιώματα τῆς Σερβίας καὶ Ἑνετίας ἐπὶ τῶν Ἀλβανικῶν καὶ παροχθίων χωρῶν καὶ πόλεων Acta archivi Veneti t. 2, p. 294—295).

Ἐν τῇ συνθήκῃ ταύτῃ τὸ ὄνομα Τσηρνογκόρα ἐπανελήφθη πολλάκις. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ παραγράφου, ἀφορῶντος τὴν ἐκφόρτωσιν τῶν ἀλάτων προερχομένων ἐκ τῶν ἀλυτιῶν Καττάρου, ἔλκθον χώραν προσέτι διαπραγματεύσεις μετὰ τοῦ Πρέσβειος τῆς Ἑνετίας καὶ τοῦ Δεσπότη τῆς Σερβίας, ἀφορῶσαι τὰ ποιμενοστάσια τῶν Μαυροβουνίων — Catunos Cernagore τὰς ὁποίας ὁ Δεσπότης τῆς Σερβίας ἐζήτει ἐκ τῶν Βενετῶν ὑπὲρ αὐτοῦ. Δῆλον ἐνταῦθα ὅτι προὔκειτο περὶ τῆς παρούσης Ναχιγιέ-Κατούνσχα (τμημα-Κατοῦν) ἥτις πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ἦτο τὸ ὄρος Γόρνιαγχα Ζέτσκη, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οἱ Γκορνιοζετσάνοι (Μαυροβούνιοι) εἶχον τὰ ποιμενοστάσια των (Κατοῦνος). Τὰ ποιμενοστάσια ταῦτα ἀπετέλουν μέρος ἀδιάσπαστον τοῦ Τσηρναγκόρα χυδαϊκῶς, γραμματικῶς ὁμῶς Πρεβλάκας Ντόνκλας καὶ Ζέτας.

Ἐπεριδόμενοι ὄθεν ἐπὶ τῶν ρηθεισῶν ἀποδείξεων δυνάμεθα ἐλευθέρως νὰ εἰπώμεν ὅτι τὸ Τσηρνογκόρα ὠνιμάζετο οὐχὶ μόνον ἐν τοῖς στόμασι τοῦ ὄχλου ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ γραμματικῇ ἀκόμη γλώττῃ πρὸ τοῦ ἡγεμόνος Ἰβάν Τσηρνόγιεβιτς, καίτοι ἐν διαφόροις βιβλίοις συνήθως ἀπαντῶμεν τὴν χώραν ταύτην ὑπὸ τὸ ὄνομα Ζετσιανε.

ΡΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΡΩΣΣΟΙ

Η ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΙΣ

(Ἴδε τεῦχος ΙΘ'. σελ. 585).

Ἀλλὰ τὸ ἀτμόπλοιον ἔσται, ἀπέναντι μιᾶς τῶν πολυαρίθμων τῆς προκυμαίας ἀποβαθρῶν. Ἀποβῶμεν ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου, καὶ ἀκολουθήσωμεν αὐτὸ μέχρι τῆς πλατείας τῆς Γερουσίας. Ἰδοὺ εἴμεθα ἀπέναντι τοῦ ὑπερτάτου τούτου Δικαστικοῦ σώματος τῆς Ρωσσίας, ὅπερ σχεδὸν εἶναι καὶ τὸ πρῶτον μετὰ τὸ Συμβούλιον τῆς αὐτοκρατορίας Πολιτικὸν Σῶμα. Ἡ Γερουσία συνέστη, ἐν ἔτει 1814, ὑπὸ Πέτρου τοῦ Μεγάλου τοῦ τσαῦτα συστήσαντος πράγματα. Τὸ Παλάτιον τῆς Γερουσίας οὐδόλως ἀπάδει, κατὰ τὸ μέγεθος αὐτοῦ καὶ τὴν σοβαρότητα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς του, πρὸς τὴν ὑψηλὴν καὶ σοβαρὰν αὐτοῦ ἐντολήν. Πλαγίως αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς ἐκτείνεται τὸ Παλάτιον τῆς Συνόδου. Αἱ δύο αὗται οἰκοδομαί, ἐνδύμεναι διὰ τόξου τολμηρῶς καμπυλουμένου, σχηματίζουνσι μίαν τῶν πλευρῶν τῆς πλατείας, ἐφ' ἧς ἐγείγεται ὁ χαλκοῦς ἀνδριὰς Πέτρου τοῦ Μεγάλου, μνημεῖον κολοσσαῖον ἀφιερωθὲν παρὰ τῆς μεγάλης γυναικὸς εἰς τὴν μνήμην τοῦ μεγάλου ἀνδρός. — Πέτρω τῷ πρῶτῳ Αἰκατερίνῃ δευτέρᾳ Pietro Primo Catherina Secunda M. D. C. LXXII, ὡς κεχάραται ἐπὶ τοῦ ἐκ γρανίτου ὄγκου ὅστις ἐπέχει τόπον στηλοβάτου, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἵσταται ἐν πλήρει τετραγώνῳ ὁ ἵππος τοῦ ἥρωος, καταπατῶν, ἐν τῇ ἀερίᾳ αὐτοῦ πορεία, ὑπερμέγεθες ἔρπετόν, τὸ ὁποῖον συστρέφεται ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἐπιφαύει

διὰ τῶν σπονδύλων του τὴν κυματόεσσαν τοῦ κελυγτοῦ οὐρανῷ εὐφυὲς τέχνασμα, δι' οὗ ὁ τεχνίτης ἡδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὴν ἰσορροπίαν τοῦ ἀπαρτίζοντος τὸ μνημεῖον χαλκοῦ κατὰ γρόμμα κρεμαμένου εἰς τὸ κενόν. Ὁ αὐτοκράτωρ προσατενίζει τὸν Νέβαν, ἐκτείνων πρὸς τὰ ἔμπρὸς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα, εἰς τρόπον ὥστε, καθὼς εἶπεν ὁ κ. Μαῖστρος «δὲν γνωρίζει τις ἂν προστατεύῃ ἢ ἀπειλῇ». Γρηγορεῖ φρουρὸς αὐτὸς ἄγρυπνος, ἐπὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς προσφιλοῦς αὐτῷ πόλεως του, τὴν ὁποίαν δύναται ἀπαξάπασαν ὑπὸ τὸ βλέμμα του νὰ συμπεριλάβῃ.

Λέγεις εἶναι ζῶν ὁ ψυχρὸς ἐκεῖνος τοῦ χαλκοῦ ὄγκος· ἐξ ἡμισείας κατὰ τὸν ρωσσικὸν τρόπον, καὶ ἐξ ἡμισείας κατὰ τὸν ἀρχαῖον ἐνδεδυμένος, ὁ αὐτοκράτωρ μόλις δύναται νὰ συγκρατῇ τὸν ἵππον του, ἡ ὀρμητικὴ καὶ ζωηρὰ στάσις τοῦ ὁποίου καὶ αἱ ἐπὶ τῆς λιθίνης αὐτῶν βάσεως τρέμονται ἰγνύαι φαίνονται θέλουσαι νὰ ἐκφράσωσι τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀπορθέγματος τοῦ ρωσσικοῦ καίσαρος:

Vires acquirit eundo.

Πρέπει νὰ ἐκλέξῃ τις ὠραίαν θερινὴν ἐσπέραν, ὅτε ὁ δῦων ἥλιος, ἀείποτε αἰγλήεις κατὰ τὰ ὑψηλὰ ταῦτα πλάτη, πυρπολεῖ τὸν ὀρίζοντα διὰ τῶν σπινθηροβόλων αὐτοῦ κυμάτων, ὅτε φλόγας ἀντὶ ὑδάτων φαίνεται κυλίων ὁ ποταμὸς, ὅπως θαυμάσῃ τὸν ἀνδριάντα τοῦτον, τὸν κατατέμνοντα εἰς γιγαντῶδες σκιαγράφημα τὰς εὐτόλμους αὐτοῦ γραμμὰς ἐπὶ τοῦ πυρώδους δαπέδου τοῦ οὐρανοῦ.

Ἄλλ' ἂν κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ρίψῃ τις τὸ βλέμμα του ἐπὶ τῆς σιωπηλῆς ἐκεῖνης πλατείας, τῆς ὁποίας ἄρχει, οὕτως εἰπεῖν, ἀκουσίως θέλει μελαγχολήσῃ, συλλογισθεὶς ὅτι ἐκεῖ, ἐκεῖ ἀκριβῶς, ὑπὸ τὸ βλέμμα του, τὸ μέγα ἔργον τοῦ μεγάλου ἀνδρός ἐκινδύνευσεν ἐπὶ στιγμὴν νὰ ἐξαφανισθῇ.

Ἦτο ἡ 15 δεκεμβρίου τοῦ 1825. Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη νεανικαὶ τινες ἐξημμένα φαντασίαι εἶχον ὀνειροπολήσῃ ἐπανάστασιν τῆς πατρίδος των. Μυστικὴ ἐταιρία εἶχε συγκροτηθῇ, ἐν ᾗ κοῦφοι νεανῖαι ἐσχεδίαζαν, ἐν τῇ ἀνοίᾳ αὐτῶν,

νέον διὰ τὴν Ρωσσίαν πολιτικὸν ὀργανισμόν. Νάνοι βαλόντες κατὰ νοῦν νὰ καταστρέψωσι τὸ ἔργον τοῦ γίγαντος. Ὁ θάνατος τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου ἀφ' ἐνός καὶ ἡ ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ μεγάλου δουκὸς Νικολάου παραίτησις ἀπὸ τοῦ θρόνου τοῦ μεγάλου δουκὸς Κωνσταντίνου ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ἡ κατάλληλος εὐκαιρία. Οἱ πλεῖστοι τῶν συνωμοτῶν ἀπεστέλουν μέρος τῆς φρουρᾶς. Δὲν τοῖς ἦτο λοιπὸν δύσκολον νὰ ἐξαπατήσωσι τάγματα τινά, τὰ ὅποια χωρὶς νὰ τοὺς ἐννοήσωσι, συγκατετέθησαν νὰ παραταχθῶσιν εἰς μάχην ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς Γερουσίας, ἀπέναντι αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀνδριάντου, ὁ τεταμένος τοῦ ὁποίου βραχίον δὲν ἠδύνατο κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην νὰ ἐνδείξῃ εἰμὴ ἀπειλὴν τρομεράν. Πιστοὶ εἰς τὸ μάθημα, τὸ ὅποιον τοῖς εἶχον δώσει, ἐκραύγαζον **Βίβα τὸν Κωνσταντινούτσκιον** (ἡγουν, ζήτω τὸ Σύνταγμα) νομίζοντες ὅτι ἐκραζον—Ζήτω ὁ Κωνσταντῖνος(1), ὁ κατ' εὐθεΐαν κληρονόμος τοῦ ἀποβιώσαντος αὐτοκράτορος.

Ὁλέθριοι ἦσαν οἱ σκοποὶ τῶν συνωμοτῶν! πρὸκειται, ριζηδὸν ἐξαφανίσαντες τὴν αὐτοκρατορικὴν οἰκογένειαν, προσωρινὴν νὰ συγκροτήσωσι κυβέρνησιν, ὅπως λάβωσι καιρὸν νὰ σφαιρωθῶσι περὶ τῶν παραιτέρω. Δυστυχῆς Ρωσσία! ἂν ἡ θεία Πρόνοια ἐπέτρεπε τὴν ἐπιτυχίαν συνωμοσίας τοιαύτης! εἶχον λησμονήσει ἐν τῇ τυφλότητι αὐτῶν, ὅτι ἐκεῖνος, οὗ ἡ χαλκίνη εἰκὼν ὑφούτο ἐκεῖ ἀπειλητικὴ, εἶχεν ἄλλοτε πατάξει ἀποστάτας κινδυνώδεστέρους· ἐπελάθοντο ὅτι οἱ **Στρελίτσκοι**, οἱ πραιτωριανοὶ οὗτοι τῆς Ἀρκτου, εἶχον συντριβῇ ὑπὸ τῆς ἰσχυρᾶς αὐτοῦ χειρὸς, ὅτι ἐκεῖνος, καθ' οὗ τοσοῦτον ἀφρόνως ὕψουν φωνὴν στασιαστικὴν, σιδηρᾶν εἶχεν, ὡς ὁ προπάτωρ αὐτοῦ, τὴν ψυχὴν.

Ἀμα λαβὼν γνῶσιν τῶν διατρεχόντων ὁ αὐτοκράτωρ ἐξέρχεται τῶν ἀνακτόρων του παρακο-

λουθούμενος ἐπὶ εὐαρίθμων ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, διευθύνεται ταχέως πρὸς τὸ μέρος τῆς στάσεως, ὀλίγον ἄλλως ἀπέχον. Ἐντὸς μιᾶς στιγμῆς, ἡτυχος καὶ μὲ τὸ μέτωπον σοβαρὸν παρουσιάζεται ἐνώπιον τῶν στασιαστῶν. Οἱ στρατιῶται δειλιάσαντες ἐνεκα τῆς ἀπροσδοκίτου ταύτης ἐμφανίσεως, ἥτις δὲν συμπεριλαμβάνετο ἐν τῷ προγράμματι τῶν συνωμοτῶν, μένουσιν ἄφωνοι ἐπὶ στιγμὴν, δὲν ὀπισθοδρομοῦν ὅμως. Εἰς τῶν ἀρχηγῶν τῆς στάσεως ταύτης, ὡς μανιώδης προβαίνει, μὲ πιστόλιον εἰς τὴν χεῖρα, πυροβολεῖ ἐκ τοῦ σύνεγγυς καθ' ἐνός τῶν πρώτων σωματοφυλάκων τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ ὁ κόμης Μιλοραδόβιτς πίπτει καιρίως πληγωθεὶς πλησίον τοῦ ἡγεμόνος του. Ὁ αὐτοκράτωρ τότε προχωρεῖ, καὶ ἡ σοβαρὰ καὶ διάτορος φωνὴ κάμνει τοὺς στασιαστὰς νὰ ὠχριάσωσιν, οὐδὲν ἤττον ὅμως ἐμμένουσιν εἰς τὴν θέσιν των. Τὴν στιγμὴν ταύτην φθάνει ἀπὸ ρυτῆρος ἐλαῦνον τὸ πιστόν τοῦ Ἀπραξίνου τάγμα, ὅπερ ἀρχίζει γενικὸν πυροβολισμόν, τὸ πυροβολικὸν ἔπεται κατὰ πόδας, καὶ, πρὶν ὁ ἥλιος δύσῃ, ἡ στάσις εἶχε καταπνιγῇ καὶ οἱ ἀρχηγοὶ αὐτῆς ἦσαν σιδηροδέσμιοι.

Ὁ αὐτοκράτωρ Νικόλαος εἶναι πεποικισμένος μὲ ἐνέργειαν χαρακτῆρος καὶ θετικὸν πνεῦμα, ἄξια ὄντως τῆς ὑψηλῆς αὐτοῦ δυνάμεως. Ἡ ψυχὴ του ἔχει βαφὴν ἀρχαϊκὴν, καὶ, ἂν ἐπιτρέπεται νὰ ἐκφρασθῶμεν οὕτω, εἶναι χαλκίνη, ὡς ὁ ἀνδριάς τοῦ προπάτορός του. Δι' αὐτόν, τὰ δίκαια τοῦ ἡγεμόνος δὲν εἶναι παρ' αὐστηρὰς σχέσις καθηκόντων συνοδεύουσα αὐτά· ἐὰν ὑπερασπίζεται τὰ πρῶτα, δὲν ἐλλεῖπει ἀπὸ τὰ δεύτερα.

Εἶδομεν τὸν ἡγεμόνα τοῦτον ἀπέναντι τῆς στρατιωτικῆς στάσεως τῆς 14 δεκεμβρίου. Ἰδοὺ, ἐξ ἔτι βραδύτερον, ἀπαντιῶμεν αὐτόν ἀπέναντι ἐτέρας στάσεως, ταύτης ὅμως κινδυνώδεστερας, καθὼς γεννηθείσης οὐχὶ ἐπιπολαίως ἤδη, ἀλλ' ἐκ τῶν σπλάγγων τοῦ τυφλουμένου ὑπὸ τῆς ἀμαθείας καὶ τῶν προλήψεων λαοῦ, τῆς στάσεως λέγομεν, τοῦ Ιουλίου τοῦ 1831.

(ἀκολουθεῖ).

(1) Ἡ λέξις **Κωνσταντινούτσκιον** (σύνταγμα), δὲν ἔχει ἀντίστοιχον εἰς τὴν Ρωσικὴν γλῶσσαν, ὅθεν δὲν τὴν εἶχον ἐννοήσει οἱ στρατιῶται, οἵτινες, κακῶς αὐτὴν προφέροντες, τὴν ἐξελάμβανον φυσικῶς ὡς τὸ ὄνομα τοῦ Κωνσταντίνου, θηλυκευθὲν κατὰ τὸ ρωσικὸν ἔθος.

**ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ
ΙΩΣΗΦ ό Α΄.**

Αυτοκράτωρ τής Αύτρο-
Ουγγαρίας.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΛΕΓΚΩΜΑ

Η Α. Α. ΚΑΙ Β. ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΙΩΣΗΦ Α΄.

Αυτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας καὶ Βασιλεὺς
τῆς Οὐγγαρίας.

Ὁ Φραγκίσκος Ἰωσήφ Α΄. αυτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας καὶ βασιλεὺς τῆς Οὐγγαρίας, οὗ τὴν εἰκόνα παραθέτομεν ὧδε, ἐγεννήθη κατὰ τὴν 18 αὐγούστου τοῦ 1830 ἐκ πατρὸς μὲν τοῦ ἀρχιδουκὸς Φραγκίσκου Καρόλου, ἐκ μητρὸς δὲ τῆς πριγκηπέσσης Σοφίας, θυγατρὸς τοῦ Μαξιμιλιανοῦ Ἰωσήφ, βασιλέως τῆς Βαβιέρης. Εἶναι δὲ ἀνεψιὸς τοῦ πρώην αυτοκράτορος τῆς Αὐστρίας Φερδινάνδου Α΄. Ἡ ἐπιμεμελημένη ἀγωγή, ἥς ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἔτυχε παρὰ τῆς μητρὸς καὶ τῶν σοφῶν καὶ διακεκριμένων αὐτοῦ διδασκάλων καὶ παιδαγωγῶν, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀγλαὸς παρήγαγε καρπούς.

Ὁ Φραγκίσκος Ἰωσήφ εἶναι πεπρωτισμένος ὑπὸ πολλῶν καὶ ἐξόχων πλεονεκτημάτων, οὐχὶ ἰδιαζόντων πᾶσι τοῖς ἀναξί. Μετὰ μεγίστης εὐχερείας ὁμιλεῖ πάσας τὰς ἀνὰ τὴν αυτοκρατορίαν αὐτοῦ λαλουμένας γλώσσας καὶ διαλέκτους. Ἄπαντες δ' οἱ ὑπήκοοι αὐτοῦ μετ' ἐθνικῆς ὄντως ὑπερηφανείας ἀφηγοῦνται τοῖς ξένοις τὰς ἐκτάκτους ἀρετὰς τοῦ αυτοκράτορος αὐτῶν, ἐφ' οἷς καὶ δικαίως σεμνύνονται.

Αἱ ἐπισυμβᾶσαι ταραχαὶ κατὰ τὸ 1848 ὑπισχνοῦντο αὐτῷ τὸ στέμμα τοῦ αυτοκράτορος τῆς Αὐστρίας. Πάντες ἐθεώρουν αὐτὸν ὡς τὸν μέλλοντα διάδοχον τοῦ θρόνου, καθὼς τοῦ θεοῦ αὐτοῦ μήπω ἀποκτήσαντος τέκνα καίτοι πρὸ ἐπτακαίδεκα ἐτῶν νυμφευμένου. Ἡ ἀναγόμενός ὡς αυτοκράτορος τοῦ Φραγκίσκου Ἰωσήφ ἀπλοῦ πρίγκηπος, ἀμοίρου ἐνδόξου παρελθόντος, ἐνόμισε τὸ ἔθνος, ὅτι ἦτο τὸ μόνον σωτήριον μέσον δι' οὗ θὰ περιεσώζετο ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα τῆς Αὐστρίας, ἥτις τότε εἰς δεινὴν ὄντως εὐρίσκετο θέσιν καὶ σπουδαίως ἠπειλεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Βιέννῃ γενομένων ταραχῶν καὶ τῆς ἐν Οὐγγαρίᾳ στάσεως. Ὁ τότε αυτοκράτωρ καταβλήθεις ὑπὸ τῶν φρον-

τίδων, τῶν κόπων καὶ περισπασμῶν, οἵτινες ἀδιαλείπτως κατετάρασσον αὐτὸν καὶ μεγάλως ἐξησθένουν τὴν ὑγίειαν αὐτοῦ, ἀπεφάσισεν ὅπως παραιτηθῇ τῆς αυτοκρατορίας καὶ ἀποσυρθῇ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ ἔπαυλιν ἐν Olmutz κατὰ τὴν 2αν δεκεμβρίου 1848. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἀρχιδουξ Φραγκίσκος Κάρολος παρεχώρησεν ἅπαντα τὰ ἐπὶ τοῦ θρόνου δικαιώματα αὐτοῦ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ υἱῷ, ὅστις τὴν προτεραίαν εἶχεν ἀνακηρυχθῇ ἐνῆλιξ τὸ δέκατον ὄγδοον τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἔτος ἄγων.

Ὁ Φραγκίσκος Ἰωσήφ Α΄. πρώτιστον καὶ κύριον αὐτοῦ μέλημα, ἅμα τὰς βαθμίδας τοῦ αυτοκρατορικοῦ θρόνου ἀνελθὼν, ἐθεώρησεν ὅπως παγιώσῃ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς Οὐγγαρίας καὶ τῆς Λομβαρδίας· τοῦθ' ὅπερ καὶ εὐκόλως κατωρθώσατο.

Πρὸς τούτοις δὲ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων ὁ αυτοκράτωρ Ἰωσήφ μεγάλην κέκτηται ἐπιρροήν, ἣν οἱ προκάτοχοι αὐτοῦ ἐξήσκουν μὲν ἐπ' αὐτῶν πρὸ τοῦ 1848 ἀλλ' ὁμῶς ἀπώλεσαν ἀκολούθως.

Τὴν 4ην ἀπριλίου τοῦ 1854 συνεζεύχθη τῇ πριγκηπέσσῃ Ἐλισάβετ Ἀμαλίᾳ, θυγατρὶ τοῦ Μαξιμιλιανοῦ Ἰωσήφ, δουκὸς τῆς Βαβιέρης.

Ἀναφυσόμενου κατὰ καιροῦς τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος, ὁ αυτοκράτωρ Ἰωσήφ πάντοτε εὐλικρινῇ αἰσθήματα καὶ μεγάλην συμπάθειαν ἐπιδεικνύει ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς μεγάλως συνηγορῶν ὑπὲρ τῶν δικαίων αὐτῶν κοινῇ μετὰ τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων. Ἐπὶ τούτοις δὲ καὶ συμμαχίαν συνήψατο μετὰ τῶν λοιπῶν τεσσάρων μεγάλων εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων κατὰ τὴν 2αν δεκεμβρίου τοῦ 1854. Πάντοτε δὲ παρέρχεται ἐν τῷ μέσῳ ὑπὸ τὸ πρόσχημα συνδιαλακτοῦ, προκειμένου περὶ τῶν περὶ τὸν Δούναβιν χωρῶν, πάντοτε προεξάρχει καὶ σπουδαῖον διαδραματίζει πρόσωπον ἐν τοῖς σπουδαίοις διεθνέσι ζητήμασιν.

Ὁ αυτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας ἠδυνήθη ἐν τοσούτῳ δυσχερείσι περιστάσεσι νὰ μεταρρυθμίσῃ ἐπὶ τὰ βελτίῳ τὴν αυτοκρατορίαν καὶ εἰσαγάγῃ αὐτὴν εἰς νέαν ὁλως ὁδὸν φιλελευθέρου πολιτικῆς. Ὁ πρῶτος δὲ καρπός, ὃν ἐδρέψατο, τὴν πο-

λιτικήν ταύτην ἀκολουθῶν, ἐστὶν ἡ ἐπίσημος στέψις αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει τῆς Πέστης ὡς βασιλέως τῆς Οὐγγαρίας—8 ἰουνίου 1867.—Οὐ μὴν ἀλλὰ, καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ τελειότερον ἀνεδιοργάνωσε καὶ ἰσχυρὸν κατέστησεν.

Ὁ Φραγκίσκος Ἰωσήφ ἐσχημάτισε πρὸς τοῦτοις καὶ ἕτερον τάγμα τὸ ἴδιον αὐτοῦ φέρον ὄνομα. Μετὰ πολλῆς δὲ συνέσεως διέπει τὰ τοῦ στρατοῦ φυλάσσων πάντοτε δι' αὐτὸν τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν.

Κατὰ τὸν ὀκτώβριον τοῦ 1869 ἡ Α. Μ. ἐπισκεφθεῖσα τὴν Κ]πολιν ἐφιλοξενήθη παρὰ τῇ Α. Μ. τῷ Σουλτάνῳ. Ἡ ἐνταῦθα Αὐстро-Οὐγγαρική κοινότης μεγίστην ἐπεδείξατο πρὸς αὐτὸν συμπάθειαν καὶ ἀφοσίωσιν, σπανίως ἀπαντῶσαν ἐν τοῖς χρονικοῖς τῶν ἐθνῶν.

Χάρις δὲ εἰς τὴν ἔμφορνα καὶ λελογισμένην κυβέρνησιν τοῦ αὐτοκράτορος καὶ βασιλέως αὐτῆς, ἡ ἐνταῦθα Αὐстро-Οὐγγαρική κοινότης ὁλονὲν προοδεύει καὶ εὐημερεῖ, εἰς αὐτὸν δὲ καὶ μόνον ὀφείλει τὴν σύστασιν τῆς Commune Coutulaire καὶ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν ἀναπᾶσαν τὴν Ἀνατολὴν Αὐстро-Οὐγγαρικῶν Προξενείων.

Ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀπελθοῦσα ἡ Α. Μ. μετέβη εἰς Αἴγυπτον ὅπως εὐρεθῇ ἐκεῖ κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς διώρυγος τοῦ Σουέζ.

Τέλος ὅπως ἐπιστέψῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ συνέλαβε τὴν ἰδέαν ὅπως ἰδρύσῃ ἐν Βιέννῃ παγκόσμιον ἔκθεσιν ὁμοίαν τῇ ἐν Γαλλίᾳ καὶ Λονδίῳ κατ' ἔτος γιγνομένη.

Ἀγαπῶν ὑπερβολικῶς τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ μετὰ πολλῆς τῆς λύπης ἀπεχωρίσθη τῆς μονογενοῦς καὶ πεφιλημένης αὐτοῦ θυγατρὸς, τῆς πριγκηπέσσης Gisselle, συζεύξας αὐτὴν μετὰ τοῦ δουκὸς τῆς Βαβιέρης Λεοπόλδου.

Ἀκολουθῶς δὲ μετέβη πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ αὐτοκρατόρων, τοῦ Γουλιέλμου τῆς Πρωσσίας καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου τῆς Ρωσίας παρὰ ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν. Παρ' ἀμφοτέρων δὲ ἔτυχε τῆς ἀρίστης καὶ κολακευτικωτάτης ὄντως ὑποδοχῆς.

Πάντες οἱ περὶ αὐτὸν μετ' ὑπερηφανείας διακηρύττουσι τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας τοῦ αὐτο-

κράτορος Φραγκίσκου Ἰωσήφ ἀρετὰς, τὴν ἐνεργητικότητα καὶ δραστηριότητα αὐτοῦ, τὰ μεγάλῃ βούλᾳ αὐτοῦ σχέδια καὶ τὴν ἄκραν συμπάθειαν, ἣν τρέφει πρὸς πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς ὑπηκόους του.

Πλεῖστα δ' ἀνέκδοτα διηγοῦνται ἐπὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου αὐτοῦ, ἅπερ μεγάλως τὸν θαυμασμὸν ἡμῶν ἐπισύρουσι. Μὴ δυνάμενοι ὁμῶς ἔνεκα τῶν στενῶν ὁρίων τοῦ διὰ τὴν παρούσαν βραχεῖαν βιογραφίαν ὠρισμένου χώρου, ὅπως ἐπὶ πλέον ἐπεκταθῶμεν, καταπαύομεν γραμμὰς τινὰς προσέτι χαράσσοντες καὶ περὶ τῆς διαίτης τοῦ αὐτοκράτορος.

Καίτοι δὲ αἱ ἐπὶ τούτῳ πληροφορίες ἡμῶν, ἅς μεταδίδομεν τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ «Γραφικοῦ Κόσμου», λίαν ἀκριβεῖς καὶ ἀληθεῖς εἰσι, καθὼ ἀρῶμενοι αὐτὰς ἐκ τινος ἐκ Βιέννης ἀλληλογραφίας ἐγκρίτου παρισινοῦ δημοσιογραφικοῦ ὀργάνου, οὐχ ἥττον ὁμῶς εἰς πολλοὺς θέλουσι φανῇ ὑπερβολικαὶ καὶ ἀνακριβεῖς.

Ὁ αὐτοκράτωρ Φραγκίσκος Ἰωσήφ, λέγει ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ παρισινοῦ φύλλου, ἐγείρεται ἀκριθῶς καθ' ἑκάστην περὶ τὰς πέντε ὥρας τῆς πρωίας. Ἀφοῦ δὲ ἐνδυθῇ ἐν μεγίστῃ βίᾳ λαμβάνει φιάλην καφφέ μετ' ὀλίγου γάλακτος καὶ τρώγει καὶ μικρὸν τεμάχιον ἄρτου. Ἀκολουθῶς ἀνάπτει ἐν ποῦρον τῆς Ἀβάνης καὶ καπνίζει περιδιαβάζων ἐπὶ ὀλίγας στιγμὰς ἐν τῷ κήπῳ αὐτοῦ πρὶν ἢ ἀρχίσῃ τὴν ἐργασίαν του.

Τὸ ἑσπέρας δὲ κατακλίνεται περὶ τὰς δέκα μ. μ. Ἐν γένει ὁ βίος του εἶναι λίαν κανονικός. Ὁ Φραγκίσκος Ἰωσήφ εἶναι ὁ μᾶλλον ὀλιγαρκὴς ἄνθρωπος καθ' ὅλην τὴν αὐτοκρατορίαν. Ὀλίγος ζωμὸς μεθ' ἑνὸς τεμαχίου βοείου κρέατος βραστοῦ καὶ λαχανικά τινὰ μετὰ ἡμισείας φιάλης παλαιοῦ Καμπανήτου, ταῦτα ἀρκοῦσι διὰ τὸ γεῦμα του. Κατὰ τὸν δεῖπνον δὲ τρώγει τεμάχιον κοκκινιστοῦ, ὀλίγον τυρὸν καὶ πίνει φιάλην ζύθου ἐπέχοντος θέσιν ἐπιδορπίων.

Εὐρίσκεται πάντοτε ὑγιὴς καὶ εὐρωστος. Οὐδέποτε, ἐπὶ 32 ἔτη καθ' ἃ βασιλεύει, ἡσθένησεν ὑπὸ σφοδρᾶς τινος νόσου, καίτοι μηδόλως περιποιούμενος τὴν ὑγίειαν αὐτοῦ. Οἱ κόποι δὲν καταβάλλουσιν αὐτὸν, οὐδεὶς δὲ ἡγεμὼν ἐν Εὐ-

ρώπη ταξιδεύει τοσοῦτον ὅσον αὐτός. Ὁ αὐτοκράτωρ κοιμᾶται ἐν τῇ σιδηροδρομικῇ ἀμάξῃ ὅπως καὶ ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐτοῦ αἰθούσῃ.

Λ. Α. Λ.

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

(Πρωτότυπος Ἐκκλησιαστικὴ Μελέτη).

« Δεῦτε πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας, ὅτι ὁ Θεὸς ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανέστράφη. »

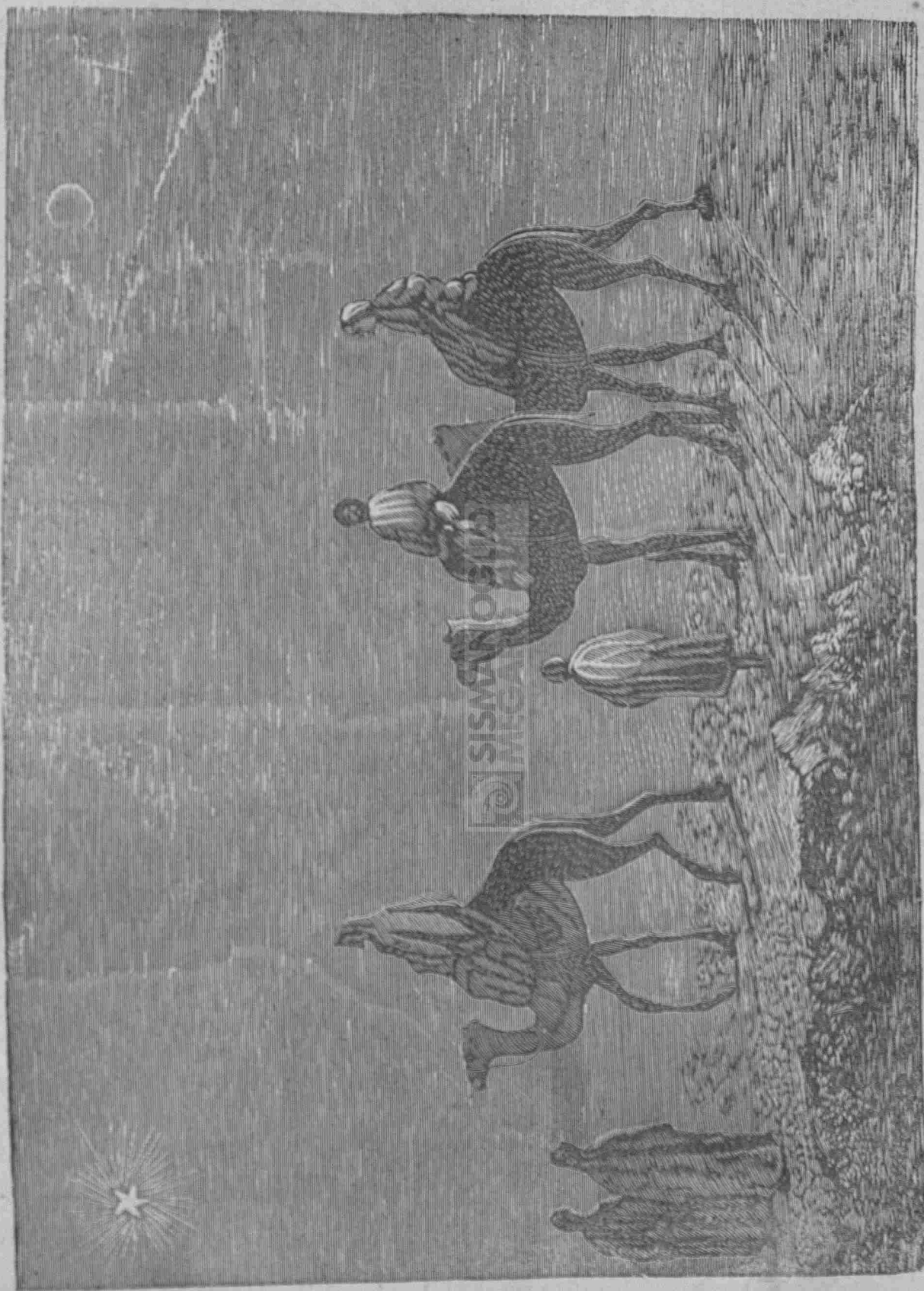
Οἰανδῆποτε θεωρίαν ἢ δόγμα καὶ ἂν ἀποδεχθῶμεν περὶ τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ, τὸ βέβαιόν ἐστίν ὅτι ἡ γέννησις τοῦ Σωτῆρος ἐπήνεγκε μεγίστην ἐν τοῖς χρονικοῖς τοῦ κόσμου μεταβολήν. Ἀπεχώρισε τὴν νέαν ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ἱστορίας, καὶ οἱ ἄνθρωποι εἰσιν ἤδη διάφοροι κατὰ τὰς ἰδέας καὶ τὰ αἰσθήματα τῶν πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ζησάντων, ὡς ἐὰν ἦσαν κάτοικοι διαφόρων πλανητῶν, καὶ ἡγνόουν τὴν διανοητικὴν καὶ ἠθικὴν ἀνάπτυξιν τῶν τῆς ἀρχαιότητος ἀνδρῶν. Οἱ ἀρχαῖοι φαίνονται ξένοι εἰς ἡμᾶς ὡς οἱ ἄγριοι τῆς Ἀφρικῆς ἢ οἱ κάτοικοι τῆς Κίνας. Ἀφ' οὗτου χρόνου οἱ νόμοι τοῦ Χριστοῦ κυβερνοῦσι τὸν κόσμον, καὶ ὁ ἄνθρωπος νέαν ἐνεργήσασα, νέος τύπος πολιτισμοῦ ἀναφαίνεται ἐν τῷ κόσμῳ, ἀρχίσας τὴν ἑαυτοῦ ἀνάπτυξιν εἰς τὰ νέα συστήματα τῶν κυβερνήσεων, τῆς φιλοσοφίας, τῶν τρόπων καὶ τῶν κοινωνικῶν ἐθίμων. Ὁ ἀρχαῖος καὶ νέος κόσμος ἀπεχωρίσθησαν ἀλλήλων, ὡς συνέβη φυσικῶς πρὸ αἰώνων διὰ μιᾶς τῶν μεγάλων ἐκείνων γεωλογικῶν δονήσεων, αἵτινες διέρρηξαν τὸν φλοιὸν τῆς γῆς, ἀνύψωσαν ὄρη ἐκ τῶν βυθῶν τοῦ ὠκεανοῦ, φέροντα ἐπὶ τῶν κορυφῶν θαλάσσια ὄστρακα μαρτυροῦντα τὴν πρώτην αὐτῶν μορφήν, διεπέρασαν μεταλλικὰς φλέβας διὰ μέσου βράχων ἐκ γρανίτου, καὶ διεσκόρπισαν εἰς ψυχρὰς χώρας τὰ ὅσῃ τῶν ζώων, ἅτινα ζῶσιν ἐν τῇ διακεκαυμένῃ ζώνῃ. Οἰαιδῆποτε δὲ καὶ ἂν ὦσιν αἱ αἰτίαι ἡ ἡ φιλοσοφία τῆς θαυμασίας ταύτης μεταβολῆς ἐν τῷ πλανήτῃ ἡμῶν, τὸ βέβαιον ὁμῶς ἐστίν, ὅτι αὕτη συνέβη, ὡς συνέβη καὶ διὰ τοῦ μεγάλου γεγονότος, ὅπερ

ἐορτάζομεν κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων. Ἡ ἐορτὴ ἐπομένως αὕτη τελεῖται πρὸς τιμὴν τῆς μεταβολῆς τῆς γεννημένης εἰς τὴν τύχην τῆς ἀνθρωπότητος, τῆς μεταβάτης οὕτως εἰπεῖν, ἐκ τῆς ἡλικίας τῆς κόρης εἰς τὴν ἡλικίαν τῆς νύμφης. Ὁ νέος δ' οὗτος τύπος τοῦ πολιτισμοῦ οὐδὲν δεικνύει σημεῖον παρακμῆς, διαφέρων κατὰ τοῦτο τοῦ πολιτισμοῦ τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν εἰδολολατρῶν. Αἱ δυνάμεις αὐτοῦ εἰσιν οὐ μόνον ἀνεξάντλητοι ἀλλὰ καὶ προσδευτικά· ὁ μέγας νόμος, ὃν ἡ Θεία Πρόνοια φαίνεται, ὅτι ἐδημιούργητε διὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἀναπτύσσεται ὁσήμεραι, καὶ οὕτως ἡ ἱστορία καθίσταται προφητεία. Σκοπὸς τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν οὐκ ἔστι πλεονεξέειν, πίνειν καὶ ἀποθνήσκειν. Οἱ πρὸ ἡμῶν ζήσαντες ζῶσιν ἐν ἡμῖν, καὶ ἡμεῖς ζήσωμεν ἐν τοῖς μεθ' ἡμᾶς. Ὁ βίος τῶν ἀτόμων συνιστᾷ τὸν βίον τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ μηχανῇ ἐσμὲν μέρη αὐτῆς, καὶ ἐξετάζομεν διατὶ ὑπάρχομεν καὶ πῶς συνδεόμεθα μετὰ τῆς κοινῆς τοῦ κόσμου τούτου τύχης. Ἡ ἐορτὴ ἄρα τῶν Χριστουγέννων ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν τὸ ἱστορικῶς ζῆν.

Ἄλλ' ἀφέντες τὰς ἱστορικὰς ταύτας ἀναμνήσεις, ἀπέλθωμεν, ὡς χριστιανοί, νοερώς εἰς Παλαιστίνην, πατήσωμεν τὸ ἱερὸν αὐτῆς ἔδαφος, ἐπισκεφθῶμεν τὰ ὕδατα καὶ τοὺς ἁγίους τόπους, τοὺς μὴ διηγούμενους συμβεβηκότα κοινὰ καὶ εἰς ἄλλας χώρας. Οὐχ εὐρήσομεν βεβαίως ἐν τῇ πατρίδι τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν τὰ ἔχνη ἀνικητοῦ τινὸς φάλαγγος ἀχθείσης ὑπὸ ὤμοῦ τινος κατακτητοῦ, οὐδὲ τὴν πατρίδα μεγάλου τινὸς ποιητοῦ ἢ ἐξόχου διπλωμάτου. Εἶχε καὶ ἡ Παλαιστίνη πολεμικοὺς καὶ πολιτικοὺς ἀνδρας, ἀλλ' ἅπαντες οὗτοι κατεπώθησαν ὑπὸ τοῦ παμφάγου χρόνου, ὥστε τὸ πνεῦμα τοῦ προσκυνητοῦ προσηλοῦται εἰς μίαν καὶ μόνην ὑψηλὴν ἀνάμνησιν, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ συγκινεῖται ὑπὸ ἐνὸς καὶ μόνοῦ ἱεροῦ πάθους, προσερχομένου ἐκ τοῦ πνεύματος τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς εἰλικρινοῦς πρὸς τὸν Σωτῆρα ἡμῶν πίστεως.

Νεκρικὴ σιγὴ ἐπικρατεῖ ἐν Βηθλεὲμ, ὡς ἐν ἐρήμῳ νήσῳ ἐνθα οὐδεὶς ἤχος ἀκούεται, πλὴν τῶν μυστηριωδῶν φωνῶν τῆς θαλάσσης, καὶ τῶν ἐγειρομένων καὶ κοπαζόντων ἀνέμων. Ὀλίγοι

εἰσὶν οἱ ἐν αὐτῇ τάφοι, καὶ ἔτι ὀλιγώτεροι οἱ ἄ-
 ξιοι λόγου, ἀλλ' ὑπάρχει εἰς ἐξ ἀπλοῦ καὶ με-
 τρίου λίθου, ὅστις ἀείποτε εἴλκυτε τὸν θαυμα-
 σμὸν τῶν συγγραφέων. Σιδηροῦς σταυρὸς κεῖται
 ἐπ' αὐτοῦ ὀριζοντείως, ὥστε ὅταν ὁ ἥλιος ἀνα-
 τέλλῃ καὶ διαχέῃ τὰς χρυσᾶς αὐτοῦ ἀκτῖνας ἐπὶ
 τῆς φίλης αὐτοῦ φύσεως, σκιὰ σχηματίζεται ἐπὶ
 τῆς πλακὸς ἐν σχήματι σταυροῦ. Καθ' ὃν δὲ τρό-
 πον ἀναπαύονται τὰ ὅττ' αὐτοῦ, οὔτινος ὁ
 εὐσεβὴς ζῆλος τερπνὴν διαιωνίζει ἀνάμνησιν,

ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΣ.—ΟΙ ΜΑΓΟΙ ΟΔΗΓΟΥΜΕΝΟΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΣΤΕΡΟΥ.

οὕτω καὶ ἡ ποτὲ ἐνδοξος χώρα τῆς Παλαιστίνης
 κοιμᾶται ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς σκιᾷ. Οὐδεμία πε-
 διας, οὐδεὶς ρύαξ, οὐδεμία κώμη, ἀλλ' εἰς τὸν
 ὀφθαλμὸν τοῦ πιστοῦ παρίσταται ὁ ζωοποιὸς
 Σταυρὸς! Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, καὶ ἀπὸ ἑ-
 τος εἰς ἔτος ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς θαλάσσης τῆς
 Γαλιλαίας ἐπὶ τοῦ ἐκπληκτικοῦ καὶ σεβασμίου
 ὄρους τῆς μεταμορφώσεως, παρὰ τὰ ὕδατα τοῦ
 ἱεροῦ Ἰορδάνου, τοῦ ἀγνοτάτου πάντων τῶν πο-
 ταμῶν, ἐπὶ τῶν λόφων τῶν ἐπικειμένων ἄνω τῶν

Ἱεροσολύμων, καὶ ἐν τῷ σκότει τοῦ κήπου τοῦ Γεθσημάνῃ, ἀνιδρύετο ὁ Σταυρὸς, καὶ κατεβρέχετο ὑπὸ πολλῶν δακρύων, μέχρις οὗ ἀνυψώθη ἐπὶ τοῦ λόφου Γολγοθᾶ, καὶ τὸ μέγα μυστήριον τῆς ἐνσαρκώσεως ἐπληρώθη.

Ναὶ, οἱ λειμῶνες τῆς Βηθλεὲμ, οἱ λόφοι καὶ αἱ κοιλάδες αὐτῆς κοιμῶνται ἐν τῇ σκιᾷ τοῦ Σταυροῦ. Ποῦ ἐστὶν ἡ πομπή, ἣν οἱ βασιλεῖς μετὰ φθόνου ἐθεώρουν; ψυχρὰ λήθη τὴν θέσιν αὐτῆς κατέλαβεν. Ἀλλ' ἂν καὶ ἡ δόξα τῆς Ἰουδαίας ὥχετο καὶ ἡ λυπηρὰ αὐτῆς ἐρήμωσις διαφεύγει τὸν κάλαμον καὶ τῶν ἱκανοτέρων κεφαλῶν, οὐκ ἔστιν ὁμως οὐδεμία ἐπὶ τῆς γῆς χώρα ἔλκουσα τοσοῦτον τὴν ἀγάπην καὶ τὸ σέβας τοῦ χριστιανοῦ, ὅσον ἡ μελαγχολικὴ καὶ ταπεινὴ Βηθλεὲμ.

Καθ' ἣν ἡμέραν ἐορτάζομεν τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, πληρούμεθα ὑπὸ αἰσθημάτων χαρᾶς καὶ ἐλπίδος, στρέφοντες τὴν φαντασίαν ἡμῶν πρὸς τοὺς ἀγίους ἐκείνους τόπους, ἐν οἷς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐνσαρκώθη, καὶ ἐνθα πρὸ 1880 ἐτῶν ἐγένετο κατὰ πρῶτον ὁρατὴ τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν ἀνθρώπων ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ὡ! Ὁρῶμεν τὴν νύκτα τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως, καθ' ἣν ὁ Ἀστὴρ διέτρεχε τοὺς θαυμασίους οὐρανούς, μέχρις οὗ καταβάς κατὰ ἔστη ὑπεράνω τῆς ταπεινῆς στέγης καὶ καλύβης Ἰωσήφ τοῦ ἐξ Ἀριμαθείας! Βλέπομεν τὴν μικρὰν πόλιν τῆς Παλαιστίνης, ἐν ᾗ νυκτὸς καὶ ἐν φάτνῃ ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου ἐγεννήθη, καὶ ἀναγνωρίζομεν τὸ βρέφος τὸ τὸν Ἀδὰμ διασῶσαν, τὴν Εὐὰν ἀναπλάσαν, τὰ ἔθνη καλέσαν, τὸν κόσμον φωτίσαν! Αὐταὶ αἱ ὀλίγαι λέξεις δεικνύουσι τὸ σύνολον τῆς ἱστορίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

ΡΟΥΒΕΝΣ

Ο ΔΙΑΣΗΜΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ.

(Ἴδε τεῦχος 18'. σελ. 597).

Τότε δὲ ἐκτελέσας τὴν ἀπόφασίν μου μετῆλθον τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀργυραμοιβοῦ, ὅπως ἐπανορθώσω μικρὸν τὴν περιουσίαν μου καὶ ἔλαβον εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς κατὰ τὸ κρεουργεῖον εἰς Ἀν-

θους κειμένης οἰκίας μου, τὸν οἶκον τοῦτον εἰς τὸν δρόμον τοῦ Ἀστέρος. Δοξάζω δὲ τὸν Θεὸν ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τὰ πάντα μοι ἀπέβαινον κατ' εὐχὴν, καὶ περιουσία, καὶ τέκνα, διότι οὐ μόνον ἤμην καὶ εἶμαι τυχερὸς εἰς πᾶσαν ἐμπορικὴν ἐπιχείρησιν, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Ὑψίστου ἠυλόγησε τὸν οἶκόν μου δι' ἑξ τέκνων καὶ ἑβδόμον προσδοκῶ ἤδη ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν. Εὐδαίμων λοιπὸν μετὰ τῆς συζύγου μου, ἥτις εἶναι ἀγαθὴ καὶ γλυκεῖα καὶ ἀνατρέφει χριστιανικῶς τὰ τέκνα τῆς κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἱερᾶς ἡμῶν θρησκείας, δεκαετίαν ἤδη διάγω ἐν ταῦθα μακάριον βίον καὶ εὐχαριστῶ τὸν Παντοδύναμον κατὰ πᾶσαν στιγμὴν, ὅτι ἠυδόκησε νὰ μοι χαρίσῃ ζωὴν ἀμέριμνον καὶ ὀλβίαν. Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ ἱστορία μου, κύριε ἱππότη, ἰδοὺ διατί, θαρρῶν ὅτι ἤμην εἰς Ἀνθους, με εὐρίσκετε κατοικοῦντα εἰς τὴν Κολωνίαν.

— Φεῦ! ἀπεκρίθη ὁ Τάσσος· ἡ ζωὴ μου δὲν ὁμοιάζει τὴν ζωὴν σου! Ἐνῶ διάγεις ἐν ἀναπαύσει ἡμέρας ἀπονήτους καὶ εὐτυχεῖς, ἐγὼ εἶμαι τὸ παίγνιον ταραχῆς καὶ ἀνεμοζάλης καὶ φαίνεται μὲν ὁ βίος μου λαμπρὸς καὶ διακεκριμμένος, ἀλλ' ἡ ὑπαρξίς μου εἶναι κατηραμένη καὶ μεστὴ ἀπογνώσεως καὶ πικρίας. Ἀφοῦ εἶδον τὸ φῶς τῆς ζωῆς ἀγνοῶ τί ἐστὶν ἀνάπαυσις, ἀγνοῶ τί ἐστὶν εἰρήνη.

Ὁ πατὴρ μου Βερνάρδος Τάσσος, ἐν τῇ μητρικῇ γαστέρι ὀρφανευθεὶς, ἀνετράφη τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ θεοῦ τοῦ ἐπισκόπου Ρικανάτου, ὅστις τὸν υἱοθέτησε μὲν, ἀλλὰ τὸν κατέλιπεν ἑπταετῇ, ἀπὸ χειρὸς κακούργων δολοφονηθεὶς. Τὸ δὲ ὀρφανὸν παιδίον ἀπῆλθεν εἰς τὸ πανεπιστήμιον τοῦ Παταβίου, ὅπου ἔζησε σχεδὸν δι' ἑλέους, καὶ ὑπηρετήσας ἐπομένως παρὰ τῷ κόμητι Ραγγώνῃ, διωρίσθη εἰς τὴν αὐλὴν τῆς δουκίσσης Φερράρης, τῆς βασιλίσσης τῆς Γαλλίας. Ἠκολούθησε τὸν ἡγεμόνα Σαλέρνου περιηγούμενον, καὶ ἐπανελθὼν εἰς Ἰταλίαν καὶ καλῆς τυχῶν ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Φερνάρδῳ Σαβερίνῳ, ἐνυμφεύθη εὐγενῇ τινα Νεαπολίτιδα, ἣν ἡγάπα, τὴν Πορκίαν Ρώσσου. Ἐννέα μηνῶν ἔπειτα ἦλθεν ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον, ἡ δὲ ἀδελφὴ μου μετὰ τὸ ἀκόλουθον ἔτος. Ἀλλ' οἶμοι! ἡ συμφορὰ καὶ ἡ πένια ἐβάρυ-

νον μετ' οὐ πολὺ τὴν οἰκογένειάν μας!

Ὁ ἡγεμὼν τοῦ Σαλέρνου κηρυχθεὶς κατὰ Καρόλου τοῦ πέμπτου, ἡττήθη μετ' ὀλίγον καὶ ὁ πατήρ μου, δυστυχήσας κατὰ τὴν πτώσιν τοῦ προστάτου αὐτοῦ, ἀπέθανεν εἰς Ὀστίλην, μόλις λιπὼν εἰς τὴν μητέρα μου καὶ εἰς τὴν ἀδελφὴν τὰ πρὸς ζωάρκειαν ἀπολύτως ἀναγκαῖα. Ἐγὼ ἡκολούθησα τὸν πατέρα εἰς τὴν ἐξορίαν του· αὐτὸς μόνος ἦτο ὁ διδάσκαλός μου, ἅμα δὲ ἐτελείωσεν ἡ ἀνατροφή μου, με ἔπεμψεν, ὀλίγον πρὶν ἀποθάνῃ, παρὰ τινι τῶν ἐν Παταβίῳ διακεκριμένων νομικῶν ἵνα σπουδάσω τὴν Νομολογίαν, ἀλλ' ἐγὼ, ἀντὶ ν' ἀκολουθήσω τὸ πατρικὸν στάδιον, ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατόν του, ἀπεχαιρέτησα τὸν καθηγητὴν μου καὶ ἡσχολήθην εἰς σύνθεσιν ποιήματος καλουμένου ὁ Ρολάνδος. Τὸ δοκίμιον τοῦτο τοῦ μαθητοῦ ἔτυχεν γενικῆς ἐπιδοκιμασίας, πολλῆς ἐπιδοκιμασίας, διότι με ἔρριψεν εἰς τὸ ποιητικὸν στάδιον καὶ ἐνέχυσεν διὰ παντός εἰς τὴν ὑπαρξίν μου τὴν πικρίαν τῆς εἰμαρμένης. Ὀνειρευόμεν ὅτε τὴν σύνθεσιν ἐποποιίας καὶ ἔλαβον ὡς θέμα τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἁγίου Τάφου ὑπὸ τῶν σταυροφόρων, τεμάχια δὲ τινὰ τοῦ Γοδεφρή ἦσαν παραίτια τοῦ νὰ κληθῶ εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Φερράρας παρὰ τοῦ δουκὸς Ἀλφόνσου, ὅστις ἐπόθει νὰ ἐξυμνήσω διὰ στίχων μου τὴν ἔλευσιν τῆς μνηστῆς αὐτοῦ, τῆς ἀρχιδουκίσσης Βάρβης.

Μεθύων ἐκ χαρᾶς καὶ ὑπερηφανείας ἔδραμον ἐγὼ εἰς τὴν αὐλὴν, ἔνθα τυχὼν ὑποδεξιώσεως λίαν εὐμενοῦς καὶ περιποιητικῆς, ἐκαλούμην εἰς ἀπάσας τὰς θαυμασίους ἑορτάς, αἵτινες ἐτελοῦντο ἀφθόνως καὶ μετὰ πομπῶν ἀπαραδειγματίστων· ἅπαντες δὲ οἱ ἐν τέλει, ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμα τοῦ ἡγεμόνος, ἐτίμησαν τὸν νεωστὶ ἐλθόντα ποιητὴν καὶ πρὸ πάντων ἡ δούκισσα Βάρβη καὶ ὁ καρδινάλιος Ἔστ καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν Ἑλεονώρα.

Καὶ ἅμα προφέρων τὸ ὄνομα τῆς Ἑλεονώρας, ὁ Τάσος ὠχρίασε καὶ συγκίνησις κραταιὰ ἐξῆσθῆναι αἰφνιδίως τὴν φωνὴν τοῦ, ἐνῶ δὲ ἡ Κορνηλία ἀνέβλεψε πρὸς αὐτὸν ἀνησυχοῦσα, ἀνακύψας ἐξηκολούθησε τὸν λόγον.

— Ἦγειρα τὸ μνημεῖον τοῦ πατρός μου, δοὺς

ἐνέχειρον τῆς δαπάνης, εἰς τοκιστὴν τινα Ἰουδαῖον ὡς καὶ τοὺς τάπητας τοῦ δωματίου μου αὐτοὺς καὶ δεχθεὶς ἀσμένως τὴν πρότασιν τοῦ καρδινάλιου Ἔστ, ἀποδημοῦντος εἰς Γαλλίαν, ἀπεχαιρέτησα τὴν ἀδελφὴν καὶ τὴν μητέρα καὶ παρηκολούθησα τὸν νέον προστάτην μου. Ἡ Γαλλία δὲν ἤρρεσεν εἰς τὸ πνεῦμά μου, διότι οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου ἐκείνου, ἄστατοι ὡς τὸ κλίμα των, μοὶ ἐφάνησαν οἱ μὲν μεσημβρινοὶ ἀδύνατοι, πνευματώδεις καὶ φοφοδεεῖς, οἱ δὲ ἀρκτῶοι ρωμαλαῖοι μὲν καὶ φιλοπόλεμοι ἀλλ' εὐήθεις. Μόνον τὸ εὐκρατον κλίμα παράγει ἐν γένει ἄνδρας πρὸς οὓς ἡ φύσις ἐπιδαφιλεύει διπλοῦν προτέρημα, τὴν σύνεσιν καὶ τὸ γένος. Ἡ ἀστασία ὅμως τῶν Γάλλων ὀφείλεται εἰς τὸ εὐμετάβλητον τοῦ κλίματος αὐτῶν· καὶ δὲν τοῖς ἀποδίδω ἐγὼ, ἀλλ' ἡ ἱστορία τὸ ἐλάττωμα τοῦτο.

Κατὰ τὰς ἐμὰς παρατηρήσεις αἱ Γαλλίδες ὑπερτεροῦσι τὰς γυναῖκας τῆς Ἰταλίας κατὰ τὴν στιλπνότητα τῆς χροιάς καὶ τὴν ἀβρότητα τῶν χαρακτηρισμῶν. Οἱ δὲ ἄνδρες δὲν ἔχουσι μὲν μεγάλον ἀνάστημα ὡς οἱ τῆς ἐποχῆς τοῦ Καίσαρος, ἀλλ' εὐσώμους ἔπλασεν αὐτοὺς ἡ φύσις, ἔὰν ἐξαιρέσωμεν τοὺς εὐγενεῖς, ὧν οἱ ἰσχυροὶ πόδες δὲν ἀναλογοῦσι πρὸς τὸ λοιπὸν σῶμα καὶ τοῦτο, φαίνεται, διότι ἐφιπποὶ ἐξέρχονται συνήθως εἰς τὸν περίπατον. Εὐρον δὲ τὰς ἐξοχὰς προτιμωτέρας τῶν πόλεων, κακῶς ἐν γένει οἰκοδομημένων, διότι οἱ μὲν οἶκοι, ξύλινοι κατὰ πλεῖστον μέρος, δὲν ἔχουσι τεκτονικὴν τινα καλλονὴν, αἱ δὲ κλίμακες αἱ ἐλικοειδεῖς συνθλίβουσι τοὺς ἀναβαίνοντας, φέρουσαι πρὸς δωμάτια ἀτέχνως διηρημένα καὶ σκοτεινά.

Τοῦτο δ' εὐρον θαυμάσιον ἀληθῶς, τὰς ἐκκλησίας, ὧν τὸ πλῆθος καὶ ἡ πολυτέλεια καὶ τὸ μεγαλεῖον ἐπιμαρτυροῦσι τὴν παλαιὰν τοῦ ἔθνους εὐσέβειαν.

Δὲν φαίνεται ὅμως τὸ σχέδιον ἀναμάρτητον ἐντελῶς, διότι, καθ' ὃ εἰκάζω, οἱ οἰκοδομήσαντες προστίμησαν τὴν στερεότητα μᾶλλον ἢ τὴν καλλονὴν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ ἐκκλησίαι βάρβαρον μὲν ἔχουσι τὸ σχῆμα, οὐδαμοῦ δὲ ἀρέσκεται ὁ ὀφθαλμὸς ἀπαντῶν δεῖγμά τι τέχνης περικαλλές, ἐξαιρέσει τῶν ὑέλων, οἵτινές εἰσι θαυμαστοὶ διὰ

τε τὸ κάλλος τῶν ζωγραφημάτων καὶ διὰ τὴν ζωηρότητα τῶν χρωμάτων φαίνεται ὅτι οἱ Γάλλοι ἐπιμελοῦνται τῆς διακοσμήσεως τῶν ναῶν τοῦ Ὑψίστου, ὅσον οἱ Ἰταλοὶ προσέχουσιν εἰς τὰ ποικίλματα ἐνὸς ποτηρίου, χρησιμεύοντος εἰς οἰνοποσίαν. Εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον οἱ ἄνθρωποι τρέφουσι τὰ τέκνα τῶν διὰ τοῦ γάλακτος τῶν ἀγελάδων· δὲν ἦτο προτιμότερον νὰ τὰ τρέψωσιν, ὡς οἱ ἀρχαῖοι τὸν Ἀχιλλέα, διὰ τοῦ μυελοῦ τοῦ λέοντος; ὦ, ἀναμφισβόλως τὸ εἶδος τῆς τροφῆς ἐνεργεῖ θαυμασίως ἐπὶ τῶν σωματικῶν καὶ τῶν διανοητικῶν δυνάμεων τῶν παίδων, ἡ δὲ ἀγέλας εἶναι τοσοῦτον ἄκαρδος καὶ ταπεινὴ, ὅσον ὁ λέων γενναϊόψυχος καὶ ἀνεξάρτητος. Καὶ κατ' ἀλήθειαν ὅταν ἀναγκαίως ἀποπέμπομεν τὴν πάσχουσαν ἢ τὴν κακοήθη τροφὴν, διὰ τί νὰ μὴ ἐννοήσωμεν ὅτι δὲν πρέπει ἐπίσης νὰ τρέφονται οἱ ἄνθρωποι ὑπὸ ζώων; Οἱ εὐγενεῖς τῆς Γαλλίας ζῶσιν εἰς τὰ ὑποστατικά των περικυκλούμενοι ὑπὸ πλήθους δούλων καὶ ὑπηκόων, καὶ αὐθάδεις καταντώντες διὰ τοῦτο καὶ δεσποτικοί. Οὐδαμοῦ δὲ καταγίνονται εἰς τὰ γράμματα καὶ εἰς τὰς ἐπιστήμας, ἀφίνοντες ταῦτα εἰς τὰς τᾶξις τὰς ὑποδεεστέρας, καὶ δὲν ἀρκεῖ ὅτι τὰ περιφρονοῦσιν, ἀλλὰ δὲν ὑπολήπτονται ποτε πεπαιδευμένους, καὶ ἰδοὺ πόθεν πηγάζει ἡ παρακμὴ τῆς περὶ τὴν φιλοσοφίαν ἐκμαθήσεως.

Ἦμην αὐτόπτης τῶν σφαγῶν τοῦ Ἀγίου Βαρθολομαίου καὶ σπεύδων ἐπέστρεψα εἰς τὴν Ἰταλίαν, πτωχότερος ἢ πρὶν καὶ δυσχαιρένων κατὰ τοῦ καρδινάλιου Ἑστ.

Καὶ πρῶτον μὲν ἀπῆλθον εἰς τὴν Ρώμην, ἔπειτα δὲ εἰς τὴν Φερράραν, ὅπου ὁ ἡγεμὼν Ἀλφόνσος μὲ ὑπεδέχθη μετ' εὐμενείας σχεδὸν ἀδελφικῆς καὶ ἔζησα πλησίον τῆς συζύγου καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ τὰς πρώτας καὶ μόνας στιγμὰς τῆς εὐτυχίας μου. Ἀμφότεραι δὲ αὗται ἡρέσκοντο ἀκούουσαι τὴν ἀπαγγελίαν τῶν στίχων μου καὶ ἐγὼ ἡγρύπνου δι' ὅλης τῆς νυκτός στιχουργῶν διὰ τὴν ἐπιούσαν. Τοιουτοτρόπως τὸ ποίημά μου ὁ Γοδεδφρῆς προσηυξύνετο καὶ μετωνομάσθη ἐπὶ τέλους ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Ἱερουσαλὴμ, κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἔγραψα τὸν Ἀμύνταν ὅστις ἐδιδάχθη ἐπὶ

σκηνῆς ἐν τῇ αὐλῇ καὶ ἡ δούκισσα τοῦ Οὐρδίνου παρεκάλεσε τὸν ἡγεμόνα Ἀλφρόντον ἵνα τῇ πέμψῃ τὸ ποίημα μετὰ τοῦ ποιητοῦ. . . . Ἐν μέσῳ τούτων ἐπιτυχιῶν, ἀφιερωμένος εἰς τε τὴν διασκευὴν τοῦ ποιήματός μου καὶ εἰς ἄλλην τι νὰ ἰδέαν πολλῶ κραταιότεραν, ἐπέρανα τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν παρέδωκα εἰς τὴν τυπογραφίαν.

— Ναί, διέκοψε τὸν λόγον τοῦ ἡ Κορνηλία, καὶ πᾶτα ἡ γῆ τῆς Ἰταλίας συνεκινήθη κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ποιήματος, πάντες δὲ ἐπνελάμβανον μετὰ θαυμασμοῦ τὸ ὄνομα τοῦ Τηκβάτου Τάσσου καὶ ὁ λαὸς αὐτὸς ἀπεστήθισε τοὺς στίχους του, οἱ δὲ κωπηλάται τοὺς ἐψάλλον καὶ τοὺς ψάλλουσιν ἔτι.

— Καὶ εἰς τί ἐχρησίμευτεν ἡ δόξα μου; καὶ τί μοι μέλλει διὰ τοὺς θριάμβους μου; ὑπέλαθε μετὰ πικρίας ὁ Τάσσος. Τί ἄρα ἐκέρδητα; συμφοράς! καταισχύνην! ἐπίττευσά ὅτι ὁ κορυφαῖος ποιητὴς τοῦ αἰῶνός του ἠδύνατο νὰ ἀγαπᾷ παρὰ τὸν θρόνον μικροῦ τῆς Ἰταλίας ἡγεμόνος. . . ὦ πλάνη, πλάνη! . . . συμφορά! συμφορά! . . .

— Ἀδελφὲ, ἀδελφὲ μου, σιώπησον! σιώπησον διὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! ἐξεφώνησεν ἡ Κορνηλία ἐναγκαλιζομένη τὸν Τάσσον καὶ ζητοῦσα νὰ φράξῃ τὸ στόμα του.

— Μὴ, ἀδελφὴ μου, φοβεῖσαι, τὸ μυστήριόν μου θ' ἀποθάνῃ ἐδῶ. . . δὲν τὸ ἀποκαλύπτω. Ἄφες με μόνον νὰ εἶπω ὅτι ὁ Τάσσος ἐρρίφθη εἰς τὴν εἰρκτὴν, ἐρρίφθη καὶ ἀπέβαλε διὰ πολὺν γρόνον τὴν θέαν τοῦ οὐρανοῦ σαπφείρου καὶ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων· ἀλλὰ μίαν τῶν νυκτῶν διέορξα τὰς σιδηρὰς κιγκλίδας τοῦ δεσμωτηρίου μου, — ἡ χάρις τοῦ Ὑψίστου μοὶ ἐνεφύσησε βεβαίως τὴν δύναμιν καὶ τὸ θάρρος, διότι ἐλέησε τὰ ἀνήκουστα παθήματά μου — καὶ ἡμίγυμνος εὐρέθην ἐκτὸς τῆς εἰρκτῆς μου, καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καθημαγμένους, στερούμενος δὲ χρημάτων καὶ μέσων καὶ ὁδηγοῦ, λιμώττων περιεπλανήθην τοιουτοτρόπως καὶ κατάρθωσα νὰ φθάσω εἰς τῆς ἀδελφῆς μου κρύπτων ἑμαυτὸν εἰς φορέματα ποιμενικά. Ὁ δὲ ἄγγελός μου οὗτος ὁ ἀγαθὸς καὶ ἀφοσιωμένος, ἔσπευσε νὰ μὲ παρακολουθήσῃ προθύμως εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἀλλὰ

Η ΒΗΘΛΕΕΜ.

μάτην ἤλπιζον νὰ διαφύγω ἐκεῖ τοὺς διώκτας μου, οἱ κίνδυνοι μὲ παρηκολούθουν καὶ σπεύσας προσέδραμον εἰς τὰς Κάτω Χώρας . . . Ἴδου διὰ τὶ κάθημαι ξενιζόμενος εἰς τὴν τράπεζάν σας, πάσχων, παράφρων ἴτως . . .

(ἀκολουθεῖ).

Η ΠΟΛΙΣ ΒΗΘΛΕΕΜ

(Ἐν ᾗ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς Χριστός.)

« Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ, μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα, λέγοντες. « Ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἶδομιν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. » (Εὐαγγ. κατὰ Ματθ. β, 4—3.

Ἐν Παλαιστίνῃ ὑπάρχουσι δύο Βηθλεὲμ, ἀλλ' ἡ πατρὶς τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν διακρίνεται ὡς Βηθλεὲμ Ἑβραϊτῆ ἢ Ἑβρατάχ. Ἡ δὲ λέξις Βηθλεὲμ (οἰκία ἄρτου ἢ κρέατος) προῆλθε, φαίνεται, ἐκ τῆς τοποθεσίας αὐτῆς, κειμένης ἐν χώρᾳ γονίμῃ καὶ σιτοφόρῃ. Τὸ πρῶτον συνθετικὸν μέρος τῆς λέξεως « Βήθ (Beth = οἰκία) ἐστὶν ἐν χρήσει εἰς πολλὰς Ἑβραϊκὰς λέξεις, ἰσοδυναμοῦν τῇ Γερμανικῇ hausen, ὡς ἐν τῇ λέξει Nordhausen καὶ τῇ Ἀγγλικῇ house, ὡς ἐν τῇ λέξει Waterhouse. Παρέχει δ' ἡ Βηθλεὲμ εὐάρεστον θέαν, κειμένη ἐπὶ λόφου ἑξ περίπου μίλλια πρὸς τὸ μεσημβρινο-ἀνατολικὸν τῶν Ἱεροσολύμων. Πρὸς ἀριστεράν δ' αὐτῆς κεῖται μεγάλη πεδιάς, ἡ Βήτ-Ἰάλ, δι' ἧς ρεεὶ ὀρμητικὸς τις ρυαξ. Πρὸς δὲ τὸ ἀνατολικὸν μέρος εἴκοσι περίπου μίλλια ὑπάρχουσιν εὐρεῖαι πεδιάδες, ἐστεμμέναι ὑπὸ ἀμπέλων καὶ ἐλαιῶν, καὶ ἐκεῖθεν ἄρχεται σκληρὸν καὶ τραχὺ ἔδαφος μαρτυροῦν τὴν κακὴν ἐπιρροήν, ἣν ἔχουσιν ἐπ' αὐτοῦ τὰ ὕδατα τῆς Νεκρᾶς θαλάσσης.

Ἡ ἀξιομνημόνευτος πόλις, ἐν ᾗ ἐγεννήθη ὁ Δαβὶδ, διακρίνεται ἐν μέσῳ τῶν πόλεων τῆς Παλαιστίνης διὰ τὴν ἐξωτερικὴν καὶ τὴν ἐσωτερικὴν καθαριότητα. Εὐφυῆς τις παρατηρητὴς διηγεῖται ἡμῖν, ὅτι καὶ αἱ εὐτελέσταται οἰκίαι εἰ-

σὶ καλῶς ἐστεγασμένοι, καὶ οἱ ἐν αὐτῇ μικροὶ θόλοι καθιστᾷσι τὰς οἰκίας καὶ τὰς πόλεις τῆς Ἀγίας χώρας τερπνοτάτας. Κατοικεῖται δ' ἡ Βηθλεὲμ κυρίως ὑπὸ χριστιανῶν τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας. Ἐν αὐτῇ ὑπάρχει εἰς μόνον τουρκικὸς ναὸς (τζαμίον)· καθόσον ὀλίγοι εἰσὶν οἱ ἐν αὐτῇ Μωαμεθανοὶ, καὶ οὐδεὶς Ἑβραῖος. Ἡ ἐνδυμασία τῶν χριστιανῶν ἐστὶ χαριεστάτη καὶ κομψοτάτη. Αἱ νεάνιδες φέρουσι σκέπην, ἢ μᾶλλον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, μὴ καλύπτον ὅμως τὸ πρόσωπον ὡς τὸ τῶν Τουρκίδιον καὶ Ταρτάρων, ἀλλὰ καταπίπτον ἑκατέρωθεν τοῦ προσώπου, διασταυροῦν τὸ στῆθος, καὶ παρέχον τὸ μέτωπον ἐστεμμένον ὑπὸ ἀργυρῶν κοσμημάτων, κρεμασμένων ἐπὶ τῶν γνάθων ἐν εἴδει περιδεραίων. Αἱ δὲ μητέρες καὶ γραῖαι φέρουσιν ἐνδυμα σκοτεινότερον καὶ μακρότερον τοῦ τῶν νεανίδων.

Ἡ Βηθλεὲμ ἔχει οὐ μόνον γραφικὰς, ἀλλὰ καὶ ἱστορικὰς ἀναμνήσεις. Ἐνταῦθα ὁ αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς ἐπειράθη τὴν ἀνατροπὴν « τῆς νέας αἰρέσεως », καὶ ἐμόλυνε τοὺς ἀγίους τούτους τόπους, ἐγείρας ἄγαλμα πρὸς τὸν Ἀδωνιν, καὶ διατάξας πρὸς τιμὴν αὐτοῦ λαμπρὰς τελετάς. Ἀλλὰ τὸ ἄγαλμα τοῦτο, κατὰ τὸν Ἱερώνυμον καὶ Εὐσέβιον, κατεστράφη εἴκοσι ἐτη μετὰ ταῦτα ὑπὸ τῆς αὐτοκρατείας Ἑλένης, μητρὸς τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, ἣτις Ἰδρυσεν ἐπὶ τοῦ σπηλαίου, ἐν ᾧ ὑποτίθεται, ὅτι ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ, μεγαλοπρεπῆ ναὸν, ἀφιερωθέντα εἰς τὴν ἁγίαν Αἰκατερίνην. Ὁ ναὸς οὗτος διασώζεται μέχρι τῆς σήμερον, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ εὐσεβὴς Εὐσέβιος καὶ ὁ εὐγλωττος Ἱερώνυμος ἐδίδασκον καὶ ἀνέπτυσσον τὴν χριστιανικὴν πίστιν.

Πρὸς τὴν ἀνατολικὴν ἄκραν τῆς πόλεως, λέγει ὁ λόρδος Νουγέντος ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ τῷ περὶ τῶν κλασικῶν καὶ ἀγίων χωρῶν, ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἀποτόμου καὶ δυσβάτου κρημνοῦ ὑψομένου ἐπὶ πολὺ ἐκτεταμένης πεδιάδος, ἴσταται Φραγκισκανικὸν κοινόδιον, περιλαμβανόν ἐν τοῖς δρυφράκτοις αὐτοῦ τὴν θέσιν, ἐν ᾗ ὑποτίθεται ὅτι ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Ἔστι δὲ ἡ θέσις ἁυτῇ εὐρύχωρος, καὶ περιβάλλεται ὑπὸ ὑψηλῶν τειχῶν. Ἡ κυριωτέρα

πύλη ἐστὶ σμικρὰ καὶ ταπεινὴ ἐκ σιδήρου κατεσκευασμένη, καὶ τὸ σύνολον τῆς οἰκοδομῆς, ὁμοιάζει φρουρίῳ. Ἐν αὐτῇ δὲ ἴσταται ὁ ναὸς τῆς ἁγίας Ἑλένης, ὅστις ἔχει μεγίστην ὁμοιότητα πρὸς τὸν ἐν Ρώμῃ ναὸν τοῦ ἁγίου Παύλου. Ἡ θολωτὴ αὐτοῦ στέγη, ἣτις λέγεται, ὅτι κατεσκευάσθη ἐκ κέδρων τοῦ Λιβάνου, ἐρείδεται ἐπὶ διπλῆς σειρᾶς 38 ὑψηλῶν Κορινθιακῶν κιόνων ἐκ μαρμάρου, καὶ τὰ τείχη εἰσὶ κεκοσμημένα ὑπὸ ἐπιδεικτικῶν ζωγραφικῶν καὶ ψηφιδωτῶν.

Ἐπ' αὐτὴν δ' ἐν ὑπογείῳ παρεκκλησίῳ ἐστὶν ἡ θέσις, ἐνθα ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη, διακρινομένη διὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀργυροῦ ἀστέρος, καὶ τῆς ἐπιγραφῆς «Ἐνταῦθα ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς», καὶ ἡ φάτνη, παρισταμένη ὑπὸ ἀλαβάστρου, κεκλεισμένου ἐν τὸς δρυφράκτου, ἐπικεκαλυμμένου κυανῇ μετὰ ξη, καὶ κεκοσμημένου παντοδαποῖς χρυσοῖς κοσμήμασι. Λύχνοι χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ πινάκια στιλβόντων μετάλλων ρίπτουσι τὰς ἀντανάκλωμένας τῶν φώτων ἀκτίνας ἐπὶ τῶν τείχων καὶ τοῦ ἐδάφους τῶν ἱερῶν τούτων ἀδύτων.

Ἀντικρὺ δὲ τοῦ δρυφράκτου τοῦ περικλείοντος τὴν φάτνην κεῖται τὸ παρεκκλήσιον, τὸ δεικνύον τὸν τόπον, ἐνθα οἱ Μάγοι καὶ οἱ σοφοὶ τῆς Ἀνατολῆς προσήνεγκον τῷ υἱῷ τοῦ Θεοῦ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίθον καὶ σμύρναν. Ἐν δὲ τῇ κρύπτῃ ταύτῃ κεῖται καὶ τὸ παρεκκλήσιον τῆς ἁγίας Παύλας μετὰ τῆς ἁγίας Εὐσταχίας, δύο ἐνδόξων Ρωμαίων γυναικῶν, αἵτινες κατὰ τὴν τρίτην μ. Χ. ἑκατονταετηρίδα ἱδρυσαν ἐν τῇ ἁγίᾳ Πόλει κοινόδιον καλογραφικῶν. Ἐνταῦθα προσέτι ἀναπαύονται καὶ τὰ λείψανα τοῦ Ἱερωνύμου καὶ Εὐσεβίου, παρὰ τὸ σπήλαιον, ἐν ᾧ διήγαγεν ὁ Ἱερώνυμος περὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη, καὶ μετεγλώττισεν εἰς λατινικὴν γλῶσσαν τὰς θεοπνεύστους σελίδας τῆς Νέας Διαθήκης.

ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα πράγματα ἐν Βηθλεὲμ ἅξια τῆς περιεργείας τῶν περιηγητῶν, ὡς τὰ στενά τοῦ ὄρους Ἐγγέδου, τὸ πεδῖον τῶν ποιμένων, ἐν ᾧ διέμενον κατὰ τὴν ἀξιοσημείωτον ἐκείνην νύκτα, καθ' ἣν ὁ Κόσμος ἐλυτρώθη· ἔτι δὲ ὁ τάφος τῆς Ραχὴλ, καὶ ἡ κόμη τῆς Ραμᾶς. Πάντα βεβαίως ταῦτα ἐμπνέουσι σέβας εἰς πάν-

τα χριστιανόν, εἰς ὃν ἡ καθαρὰ τοῦ Χριστοῦ θρησκεία δὲν εἶναι μάταιόν τι ἢ ἀπλοῦς ἥχος.

Ἐξω δὲ τῶν τειχῶν τῆς πόλεως ἡ πρὸς τὰ δεξιὰ θεὰ περιλαμβάνει τὰς κυανὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων τοῦ Ἐβρονος, ἐνθα ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ Μαχπελάχ ἐτέθη ἡ κόνις τοῦ Ἀβραάμ, καὶ τὴν κοιλάδα τοῦ Μάμου, ἐν ᾗ διέτριβεν ὁ Ἰσαάκ. Ἐτι δὲ περαιτέρω τὰς κορυφὰς τοῦ Ἐγγέδου καὶ Ἀδουλλάμ, τὸν βράχον τὸν ἐπικείμενον ἐπὶ τοῦ σπηλαίου, ἐν ᾧ ἐκρύβη ὁ Δαβὶδ ἀποφεύγων τὴν ὀργὴν τοῦ Σαουλ, καὶ τέλος τὰς γονίμους πεδιάδας, καὶ τὰς ἀμπελοφύτους κοιλάδας τῆς Γαλιλαίας.

Τοιαύτη ἐστὶν ἐν γένει ἡ θεὰ τῶν Ἀγίων τόπων τῆς Βηθλεὲμ, ἥς τὴν εἰκονογραφίαν μετὰ τῶν παριστασῶν τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν παρέχόμεν κατὰ τὰς ἱερὰς ταύτας τῶν Χριστουγένων ἑορτὰς, καθ' ἃς ὀφείλομεν, ὡς Χριστιανοί, νὰ ἀνακράξωμεν ἐν μέσῳ τῶν περὶ ἡμᾶς πολέμων τὸν προφητικὸν ἐκεῖνον τῶν ἀγγέλων ὕμνον, ὅστις πληρωθήσεται ποτε «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη· ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Η ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ.

Ὅταν βλέπωμεν ἄνθρωπον πάσχοντα, γεννᾶται ἐν ἡμῖν ἀνεξήγητον συμπαθείας καὶ θλίψεως αἶσθημα, κινοῦν ἡμᾶς εἰς τὸ νὰ βοηθήσωμεν αὐτόν. Ἀπαντῶμεν λόγου χάριν ἄνθρωπον ζητοῦντα ἄρτον· δίδομεν αὐτῷ ὀλίγα λεπτά χωρὶς οὔτε τὸν ἄνθρωπον νὰ γνωρίζωμεν, οὔτε περὶ τῆς καταγωγῆς αὐτοῦ νὰ φροντίζωμεν. Τὸ αἶσθημα τοῦτο καλεῖται φιланθρωπία. Ἡ φιланθρωπία θεωρεῖ τὸν ἄνθρωπον ἀνεξαρτήτως πάσης δὴποτε σχέσεως· συμπαθεῖ πρὸς τὸν δυστυχῆ ὁ διαβαίνων παρ' αὐτόν, διότι ἐν τῷ προσώπῳ ἐκείνῳ βλέπει, ὡς ἐν κατόπτρῳ, τὴν ἰδίαν αὐτοῦ εἰκόνα. Ἀλλ' ἐκ τούτου μὴ συμπεράνωμεν ὅτι τὸ αἶσθημα τῆς φιланθρωπίας ταυτίζεται μετὰ τῆς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς περιφιλαυτίας, ὡς διῃσχυρίζονται τινες. Εἶναι δὲ τοσοῦτον βαθὺ πολλάκις τὸ αἶσθημα τοῦτο, ὥστε οὐ μόνον πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὰ τὰ ζῶα τὸ αἰσθανόμεθα. Ὅταν βλέπῃς κύνά ἢ ἵππον δε-

όμενον, ταραττεσαι καὶ λυπεῖσαι τὸ πάσχον κτη-
νος. Τὶ δὲ λέγουσι τότε οἱ ὡς περιφιλαυτίαν
θεωροῦντες τὸ αἶσθημα τοῦτο. Ἐπιμένουσιν ἄρα
γε φρονοῦντες ὅτι προέρχεται ἐξ ἰδιοτελείας;
Ἡ περιφιλαυτία εἶναι ἐλάττωμα· ἡ φιланθρω-
πία εἶναι προτέρημα μέγα, ἔχον τὴν ἀρχὴν αὐ-
τοῦ ἐντεῦθεν, ὅτι εἴμεθα πάντες ἐν Χριστῷ ἀ-
δελφοί· καὶ ὅταν βλέπωμέν τινα πάσχοντα ἀνα-
γεννᾶται ἐν ἡμῖν τὸ ἀδιόρατον ἐκεῖνο τῆς χρι-
στιανικῆς συγγενείας αἶσθημα, τὸ ὁποῖον ναρ-
κοῦσιν αἱ ἀποστάσεις καὶ ὁ κατ'ἰδίαν βίος. Ἄλ-
λως, ἂν ᾖ περιφιλαυτία ἡ φιλανθρωπία, δια-
τὶ οἱ περιφιλαυτοὶ οὐχὶ μόνον δὲν εἶναι φιλάν-
θρωποι, ἀλλὰ τούναντίον ἀντιστρατεύονται κα-
τὰ τῆς φιλανθρωπίας;

Δυνάμεθα μάλιστα νὰ εἰκάσωμεν ψυχολογι-
κῶς, τὸ αἶσθημα τοῦτο κρίνοντες, ὅτι εἶναι τύ-
φισ τις συνειδήσεως, ὅταν, εὐτυχεῖς ἡμεῖς, βλέ-
πωμεν ἄνθρωπον δυστυχοῦντα· διότι τῷ ὄντι ἡ
πρώτη σκέψις ἡ γεννωμένη ἐν ἡμῖν εἶναι ὅτι ἡ-
μεῖς μὲν ἔχομεν καλῶς, αὐτὸς δὲ, τοῦ αὐτοῦ
Θεοῦ πλάσμα, τὴν αὐτὴν ἔχων ψυχὴν, πάσχει
ὀφείλω νὰ τὸν βοηθήσω, διότι δύναμαι. Τὸ αἶ-
σθημα τοῦτο, ἡ σκέψις αὕτη γεννᾶται καὶ εἰς
τοῦ σκληροτέρου ἀνθρώπου τὴν καρδίαν καὶ τὸν
νοῦν· ἀδιάφορον ἂν μετὰ ταῦτα ἄλλαι σκέψεις
φιλαργυρίας καὶ ἀδιαφορίας παρεισπεσοῦσαι, ἐ-
ξαλείφουσι τὴν πρώτην ἀπόφασιν· αὕτη ἐστὶ τῆς
ψυχῆς ἡ πρώτη καὶ γνησία ὁρμή.

Λατρεύομεν τὸν Θεόν, ὅστις χάριν ἡμῶν κα-
τέλθεν εἰς τὴν γῆν καὶ ὅστις, διὰ τὴν μεγάλην
πρὸς ἡμᾶς φιλανθρωπίαν, δὲν ὑπέστη μόνον τὸν
θάνατον, τοῦτο εἶναι τὸ ἐλάχιστον τῶν δεινῶν,
ἀλλὰ ταπείνωσιν, ὕβρεις, προπηλακισμούς, κο-
λαφισμούς, μύστιγας, πρὸ δὲ πάντων τὴν ἀγνω-
μοσύνην, καὶ ὁμῶς, ἐν τῇ φιλανθρωπίᾳ αὐτοῦ ὑ-
πέμεινε μέχρι τέλους οἰκοδομῶν τὴν σωτηρίαν
τοῦ ἀνθρώπου. Ἄ' ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν
ἡμῖν ὁ πατήρ, ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν (Ἰω.
Λ, γ, 1). Καὶ τοιοῦτον ἔχοντες φιλανθρωπίας
ὑπόδειγμα, πολλάκις ἡμεῖς δὲν συμπαθοῦμεν
πρὸς τὸν πλησίον, διὰ τὸν λόγον ὅτι αὐτὸς δὲν
ἤθελε συμπαθήσει πρὸς ἡμᾶς, εἰς τὴν αὐτὴν εὐ-
ρισκόμενος περίστασιν! Ἄλλ' ὅχι· ἡ φιλανθρω-

πία δὲν ἐπιδιώκει ἀμοιβήν· ὑπακούει εἰς τὴν
εὐγενῆ τῆς ψυχῆς ὁρμήν, εἰς τὰς θείας ἐντολάς,
καὶ ἐνεργεῖ ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης σκέψεως
κέρδους· συλλυπεῖται τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν καὶ
τὰς ἀνθρωπίνους ἀδυναμίας, οὐχὶ ὠρισμένον τι-
νὰ ἄνθρωπον. Ἡ φιλανθρωπία, τέκνον οὔσα τῆς
πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, παρακινεῖ ἡμᾶς πρὸς
τὴν ἐλεημοσύνην καὶ καθίστησιν ἐπεικεῖς· διότι
δι' αὐτῆς μανθάνομεν πόσον τὸ ἀνθρώπινον γέ-
νος εἶναι ἀσθενὲς καὶ πόσον νικᾶται πολλάκις
ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ φύσεως. Αὕτη, ὅπου ἐνο-
μίζομεν ψυχὴν κακούργου, δεικνύει πολλάκις
ψυχὴν μόνον ἀδύνατον, ὑποκειμένην εἰς τόσα
ἀλλεπάλληλα πάθη, ὥστε δύναται ἐνίοτε νὰ
καταβληθῇ ὑπ' αὐτῶν· ἐλαύνει ἡμᾶς πρὸς τὸ
συγχωρεῖν ὅπου ἡ αὐστηρὰ κρίσις ἐπιβάλλει τὴν
τιμωρίαν.

Μὴ προσέχωμεν εἰς τὰς πικρὰς τῶν μισανθρώ-
πων κατὰ τοῦ ἀνθρώπινου γένους βλασφημίας·
εἶναι ἄτολμοι στρατιῶται, μὴ ἀναθέντες τὴν ἐλ-
πίδα αὐτῶν εἰς τὸν Θεόν καὶ ἀσταθῶς τὸν κό-
σμον τοῦτον διερχόμενοι· δὲν ἔχουσι σύνθημα
οὐδὲ σημαίαν. Οἱ τοιοῦτοι ἀνακαλύπτουσιν ἐγ-
θροὺς ὅπου, τῇ ἀληθείᾳ, ὑπάρχουσι φίλοι. Τὸ
ἀνθρώπινον γένος εἶναι ἄξιον συμπαθείας διὰ
τοῦτο μάλιστα ὅτι πάσχει, καὶ πάσχον ἀγανα-
κτεῖ καὶ παρεκτρέπεται. Συμπαθεῖτε πρὸς αὐτὸ
ἀντὶ νὰ ξήητε τὰς πληγὰς αὐτοῦ, ἐπιχύσατε βάλ-
σαμον καὶ θέλετε ἰδεῖ ὅποσον ἀποβαίνει ἀγαθώ-
τερον καὶ ἡϊκώτερον. Εἶναι λίθος ὁ μισάνθρω-
πος κατὰ φύσιν τὴν χεῖρα, ἥτις θελήσῃ νὰ θερ-
μάνῃ αὐτόν· ἀς μὴ παραπονῇται κατὰ τοῦ ἀν-
θρώπινου γένους, διότι τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ψυχρό-
τητα θεωρεῖ ἐν τῇ ἀνθρωπότητι.

Διὰ τοῦτο ὀρθῶς λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος,
α ὁ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πληροῦται, ἐν τῷ,
Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν, εἰ δὲ
ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, προσέχετε μὴ
ὑπὸ ἀλλήλων ἀναλωθῆτε» (πρὸς Γαλ. ε, 14).
Τῷ ὄντι ἡμεῖς, οἱ παραπονούμενοι κατὰ τῆς ἀ-
κηδίας καὶ ἀναισθησίας τοῦ ἀνθρώπινου γένους,
εἴμεθα αἵτιοι τῆς ἀποσκληρύνσεως αὐτοῦ. Πο-
σάκις μειδιάσαντες διὰ τὴν θλίψιν δυστυχούς
ἐποτίσαμεν αὐτόν πικρίαν, τὴν ὁποίαν δὲν ἔξα-

ΧΡΙΣΤΟΥ
ΓΕΝΝΗΣΙΣ

Η ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ
ΤΩΝ ΜΑΓΩΝ

λείπει ὁ χρόνος, καὶ τὴν ὁποίαν ἀνταπέδωκεν ἔπειτα ἐκεῖνος εἰς ἕτερον! ποσάκις ἐμπαίζαντες τὴν δυστυχίαν τοῦ πλησίον ἀπετραχύναμεν ἡμεῖς τὴν καρδίαν αὐτοῦ καὶ διεγείραμεν τὸ αἶσθημα τῆς δυσπιστίας, αἰσθημα, παρέχον ἀφορμὴν εἰς τοσαῦτα ἄλλα πονηρὰ αἰσθήματα! Καὶ ἐὰν καλῶμεν φονεῖς καὶ τιμωρῶμεν τοὺς τὸ σαρκίον ἡμῶν καταστρέφοντας, ποία δοκιμασία πρέπει ν' ἀποδοθῇ καὶ ποία τιμωρία νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τοὺς δηλητηριάζοντας τὴν ψυχὴν; Ἀδιαφο-

ροῦντες μὲν ἀποξενούμεν ἄρ' αὖτε καὶ δὲν ἀποχωρίζομεν ἀφ' ἡμῶν καθ' ἑκάστην τὸ ἀνθρώπινον γένος; Ἄν παρηγορῶμεν τοὺς δυστυχεῖς, ἐλεῶμεν τοὺς πτωχοὺς, ἂν περιεποιώμεθα τοὺς ἀσθενεῖς, ἡθέλομεν ἐμπνεύσει πίστιν καὶ ἀγάπην διὰ τῆς πίστεως δὲ καὶ τῆς ἀγάπης ὁ σκληρότερος χαρακτήρ μαλάσσεται. Ἄλλ' ἡμεῖς, μῖσος καὶ δυσπιστίαν θερίζομεν, καὶ ὁῶς παραπονούμεθα καὶ δυσανασχετοῦμεν διὰ τὸν καρπὸν ταύτου τῶν ἰδίων ἡμῶν ἔργων. Δ. Π.

ΕΠΙΣΗΜΟΤΗΤΕΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

ΧΑΤΖΗ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.

Δέον νὰ διατελῇ τις ὑπὸ τὸ κράτος σφοδρῶς ἐναντίον τῶν Βυζαντινῶν προκαταλήψεως, δέον νὰ αἰσθάνηται ζωηρὰν ἐναντίον τούτων ἀντιπάθειαν ὅπως μὴ ὁμολογήσῃ ὅτι τὸ κλεινὸν τοῦτο Βυζάντιον ἐγέννησεν ἀγαθὰς τινὰς καὶ μεγαλεπήδους ὑπάρξεις, ἔδωκε τὸ εἶναι καὶ εὐγενεῖς τινὰς πατριώτας, ὧν ὁ βίος δύναται νὰ ἀποτελέσῃ παράδειγμα ἄξιον πιστῆς μιμήσεως διὰ τοὺς μικρόνας ἐκείνους τῶν Βυζαντινῶν ἐπικριτὰς.

Δὲν ἐννοοῦμεν νὰ θίξωμεν ἐνταῦθα τὸ ζήτημα κατὰ πόσον οἱ Βυζαντινοὶ συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐπιτελεσθεῖσαν καὶ ἐπιτελουμένην τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ πρόοδον· πολὺ δὲ ὀλιγώτερον νὰ ζητήσωμεν νὰ ἐκφέρωμεν σκέψεις καὶ ἰδέας ἐπὶ ζητημάτων οὕτως λεπτῶν, καὶ δι' ἃ ὁμολογοῦμεν ὅτι στερούμεθα ὀλοτελῶς τῶν ἀπαιτούμενων ὅπως διαπραγματευθῶμεν ταῦτα στοιχείων. Αἱ στήλαι τοῦ «Γραφικοῦ Κόσμου», περιοδικοῦ ἀποβλέποντος εἰς τὸ νὰ τέρπῃ πάντοτε καὶ οὐχὶ διὰ τῆς ἐκθέσεως βαθειῶν ἱστορικῶν μελετῶν νὰ καταβαρύνῃ τὸ πνεῦμα τῶν ἀναγνωστῶν αὐτοῦ, εἰσὶν ἄλλως ὅλως πρὸς τοῦτο ἀκατάλληλοι. Διὸ τὸ ἔργον τοῦτο ἀφίνομεν εἰς τὸν ἀξιότιμον καὶ ὄντως πολυμαθῆ ἡμῶν φίλον κ. Μ. Γεδεών, ὅστις καὶ μόνος διὰ τῶν μακρῶν ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων μελετῶν του δύν-

ται νὰ διαπραγματευθῇ ταῦτα μεθ' ἀπάτης τῆς σεβαστῆς αὐθεντίας, ἣτις ἐστὶν ἡ βάση τῆς πιστικότητος.

Ἡμεῖς ἔχομεν τὸ ἀτύχημα νὰ μὴ ᾔμεθα ἱστορικοὶ· κατὰ συνέπειαν δὲν θὰ ἀνατρέξωμεν εἰς τὴν ἀρχαίαν τῶν Βυζαντινῶν ἱστορίαν ὅπως ἀνακαλύψωμεν βυζαντινὰς ἐπισημότητας ὧν, ὅσον καὶ ἂν δὲν ᾔμεθα ἱστορικοὶ, γνωρίζομεν ὁμῶς ὅτι δὲν ὑπάρχει σπάνις· οὐδόλως ὥσαύτως ἐννοοῦμεν νὰ ριψοκινδυνεύσωμεν καὶ εἰσέλθωμεν εἰς τὸν φρικτῶδη ἐκεῖνον δαίδαλον τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ἱστορίας ὅπως ἐκζητήσωμεν καὶ ἐπιδείξωμεν γαυριῶντες καὶ ἐπερόμενοι τοὺς μεγάλους ἐκείνους τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ἀνδρας ὧν τὰ ὀνόματα, καίτοι Βυζαντινῶν, μετὰ σεβασμοῦ ὁμῶς σήμερον φέρουσιν εἰς τὰ χεῖλη καὶ αὐτοὶ οἱ ἀμείλικτοι τῶν Βυζαντινῶν διώκται.

Ἡμεῖς προτιμῶμεν νὰ γράφωμεν τὴν σύγχρονον ἱστορίαν· προτιμῶμεν δηλονότι νὰ ἐκθέσωμεν ἑκάστην ὅπου βλέπομεν παρὰ ἐκεῖνα ἃ τινὰ δὲν βλέπομεν.

Οὐδεὶς βεβαίως ἐννοεῖ νὰ ἀρνηθῇ ὅτι κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἀνεφάνησαν πολλοὶ Βυζαντινοί, οἵτινες θαυμασίαν πρὸς τὸ ἔθνος αὐτῶν ἐπεδείξαντες στοργὴν, ἀπάσας αὐτῶν τὰς ἐνεργείας καὶ μέγα μέρος τῆς παρουσίας αὐτῶν

ὑπὲρ τῶν ὁμογενῶν τῶν ἀφιέρωσαν. Συνδύαξαν-
τες δὲ τὰς ἐνεργείας αὐτῶν μεθ' ἑτέρων Ἑλλη-
νων — ἐν οἷς, δέον νὰ τὸ εἰπώμεν, ὑπέρρχον
κατέχουσι θέσιν οἱ Ἑπειρῶται καὶ οἱ Χῖοι — ἐ-
πέφερον τὴν ἰσχυρὰν ὥθησιν ἣτις ἐδόθη ἐπ' ἐ-
σχάτων εἰς τὸ ἔργον τῆς πνευματικῆς ἡμῶν χει-
ραφετήσεως καὶ κατέστησαν τὴν ἡμετέραν ἐθνι-
κότητα μίαν τῶν ζηλευτοτέρων — ἐκ μετριοφρο-
σύνης δὲν λέγομεν τὴν πρώτην — τῶν ἐν Τουρ-
κίᾳ ἐθνικοτήτων.

Ὅπως μὴ ἐκληφθῶμεν δὲ ἀοριστολογοῦντες,
παρέχομεν τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν σήμερον τὴν
σκιαγραφίαν ἐνὸς φιλογενοῦς Βυζαντινοῦ, ἐνὸς
δηλονότι τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν ἄνευ πομ-
ποδῶν ἐπιδείξεων, ἄνευ ἐπιβλητικῶν παρορμή-
σεων, ἀλλ' ἐξ ἰδίας ὁλως πρωτοβουλίας καὶ προαι-
ρέσεως ὑπὲρ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ ἐργασθέντος καὶ
ἐργαζομένου· καὶ ὡς τοιοῦτον ἐθεωρήσαμεν τὸν
διακεκριμένον ἐκεῖνον ὁμογενῆ, τὸν βαθέος καὶ
γενικοῦ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πρωτευσούσῃ ἀπολαύοντος
σεβασμοῦ καὶ ἀπεριορίστου πράγματι ὑπολή-
ψεως, τὸν δημοφιλῆ: ΧΑΤΖΗ ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΚΩΝ-
ΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΝ.

Δὲν ἐννοοῦμεν νὰ ἐκθέσωμεν ἐνταῦθα ἀπάσας
τὰς φάσεις τοῦ ἐξόχως φιλοπόνου βίου τοῦ ἐθνο-
φιλοῦς τούτου μεγαπλούτου. Τοῦτο μόνον ἐννο-
οῦμεν νὰ εἰπώμεν ὅτι ἂν ἐπιθυμῇ τις νὰ μάθῃ
τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα ἅτινα προκύπτουσιν
ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς καρτερικῆς καὶ φιλοπό-
νου ἐργασίας καὶ ἐξόχου δραστηριότητος, ὁπό-
ταν αὕτη καθοδηγεῖται ὑπὸ φυσικῆς νοημοσύνης
καὶ λελογισμένης ἐπιχειρηματικότητος, ὁ τοιοῦ-
τος δὲν ἔχει παρὰ νὰ μελετήσῃ τὸν βίον τοῦ Χ α-
τ ζ ῆ Γ ε ω ρ γ ί ο υ Κ ω ν σ τ α ν τ ι ν ί δ ο υ, νὰ
τὸν ἐξετάσῃ καθ' ὅλας τὰς λεπτομερείας, καθ' ἅ-
πάσας τὰς ἐπόψεις καὶ ἐπὶ τέλους θὰ καταλήξῃ
εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ πάντα δύναται τις νὰ
κατορθώσῃ πράγματι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὁπότε
ἔχῃ τὸ εὐτύχημα νὰ κατέχῃ τὰς πολυτίμους
ταύτας ἀρετάς.

Γεννηθεὶς ἐκ γονέων εὐσεβῶν ὁ ΧΑΤΖΗ ΓΕ-
ΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ἠτύχησε νὰ τύχῃ
παρ' αὐτῶν λίαν ἐπιμεμελημένης ἀγωγῆς· ἰδίᾳ
δὲ, οἶνει προαισθανόμενοι τὴν σπουδαίαν κοινω-

νικὴν θέσιν ἣν ἡμέραν τινὰ τὸ τέκνον αὐτῶν ἤ-
θελε καταλάβει, μεγάλως περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως
αὐτοῦ ἐφρόντισαν, καταστήσαντες αὐτὴν ὅσον
ἐνεστὶν ἐντελεστέραν καὶ οὐδεμιᾶς πρὸς συμ-
πλήρωσιν αὐτῆς φεισθέντες θυσίας.

Ὁ Γ ε ω ρ γ ί ο ς Κ ω ν σ τ α ν τ ι ν ί δ η ς εὗρεν
εὐρὺ ἐνεργείας στάδιον ἐν ᾧ ἠδυνήθη νὰ χρησι-
μοποιήσῃ ἅπαντα τὰ πολύτιμα αὐτοῦ προσόντα
καὶ καταδείξῃ τὴν ἑκτακτον τοῦ πνεύματος αὐ-
τοῦ ὁξύτητα. Ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας τοῦ ἀει-
μνήστου Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων Κυρίλλου
ἠργάσθη ἐπὶ πολλὰ κατὰ συνέχειαν ἔτη ὡς γε-
νικός τοῦ Παναγίου Τάφου γραμματεὺς μεγάλας
καὶ πολυτίμους εἰς τὴν τῶν Ἱεροσολύμων ἐκκλη-
σίαν παρασχὼν ὑπηρεσίας.

Διὰ τῆς ἀτομικῆς αὐτοῦ ἱκανότητος καὶ μόνης
κολοσσαίας ὁ Χ α τ ζ ῆ Γ ε ω ρ γ ί ο ς Κ ω ν σ τ α ν-
τ ι ν ί δ η ς ἀποκτήσας περιουσίαν, οὐδόλως δι-
στάζει ὅπως μέγα αὐτῆς μέρος χρησιμοποιοῖ
ὑπὲρ τῶν ἐκτάκτων τοῦ ἔθνους αὐτοῦ ἀναγ-
κῶν (*), ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου οἱ ἀτυχεῖς τῆς ἡμετέρας
πρωτευσούσης οἰκογενειάρχαι οἵτινες, θύματα
βιωτικῶν περιπετειῶν, ἀπευθύνονται πρὸς τὸν
φιλόανθρωπον τοῦτον μεγάπλουτον καὶ ἐπικα-
λοῦνται τὴν ἀρωγὴν αὐτοῦ, εὐρίσκουσι πάντοτε ἐν
αὐτῷ γενναῖον συμπολίτην, φιλόστοργον ἀδελ-
φὸν μετ' ἐκτάκτου προθυμίας διὰ τῆς ἡθικῆς καὶ
ὕλικῆς αὐτοῦ συνδρομῆς εἰς τὴν ἀνακούφισιν
τῆς λυπηρᾶς αὐτῶν θέσεως συντελοῦντα.

Μία τῶν πολυτιμοτέρων τοῦ Χ α τ ζ ῆ Γ ε ω ρ-
γ ί ο υ ἀρετῶν, ἐν τῶν θαυμασιωτέρων αὐτοῦ συ-
στατικῶν εἶναι ἡ μεγίστη, ἡ ἐξαιρετικὴ αὐτοῦ
μετριοφροσύνη, ἣτις ἀποτελεῖ ἀντικείμενον εἰλι-
κρινοῦς θαυμασμοῦ διὰ πάντας τοὺς μελετήσαν-
τας ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἐθνοφι-
λοῦς τούτου μεγαπλούτου.

Ὁ ΧΑΤΖΗ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
ἐννοεῖ νὰ διατηρῇ ἀπόρους καὶ ἀναξιοπαθοῦσας

(*) Ὁ φιλογενὴς οὗτος ὁμογενὴς χθὲς ἀκόμη
αὐθορμήτως προσέφερε 200 εἰκοσάφραγκα εἰς τὴν
Κεντρικὴν Φιλεκπαιδευτικὴν Ἀδελφότητα, κατα-
δείξας διὰ μίαν εἰσέτι φοράν τὴν ἀδολον καὶ ἀεί-
ποτε ζωηρὰν αὐτοῦ φιλογένειαν.

οικογενείας χωρίς νὰ φαίνεται, νὰ παρέχη τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως εἰς πλείστους ἀπόρους μαθητὰς χωρίς νὰ ἀκούεται, νὰ χορηγῇ μετ' ἐκτάκτου ἐλευθεριότητος τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ διὰ πᾶσαν τοῦ ἔθνους αὐτοῦ ἀνάγκην, χωρίς αἰ ἐφημερίδες μας νὰ πλέκωσι τὸν πανηγυρικὸν των.

Πιστὸς ἐκπληρωτὴς τῆς θεσπεσίας τοῦ Θεανθρώπου παραγγελίας « μὴ γινῶτο ἡ ἀριστερά, τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ », ἐπιθυμεῖ πάσας αὐτοῦ τὰς πρὸς τὸ ἔθνος καὶ τὰ ἄτομα ἀγαθοεργίας νὰ καλύπτῃ ὑπὸ τὸν πυκνὸν τοῦ ἀνωνύμου πέπλον, ἐπαρκούμενος ὅσας πράττει τὸ ἀγαθὸν εἰς τὴν ἑκτακτὸν ἐκείνην εὐχαρίστησιν, εἰσατὴν ἐσωτερικὴν τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ ἱκανοποιήσιν, ἥτις καὶ μόνη ἐστὶν ἡ ἀληθὴς, ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τοῦλάχιστον, ἀμοιβή.

Δίδοντες πέρας εἰς τὴν βραχεῖαν καὶ ἀτελῇ ταύτην τοῦ ΧΑΤΖΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ σκιαγραφίαν, γνωρίζομεν ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ἡ μετριοφροσύνη τοῦ ἐξόχου τούτου καὶ ὄντως μετριοφρονος ὁμογενοῦς θὰ καταξανιστῇ ἐπὶ τοῖς σμικροῖς καὶ ὀλιγωτέρας τῆς πραγματικῆς ἀξίας τούτοις ἐπαίνοις, οὓς ἀπευθύνομεν εἰς τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ, πλὴν ἡμεῖς ἐθεωρήσαμεν ὅτι ἀνταποκρινόμεθα πρὸς μίαν τῶν ζωηροτέρων τοῦ ἡμετέρου δημοσίου ἐπιθυμιῶν παρέχοντες αὐτῷ ἔστω καὶ ἀτελῇ ἠθικὴν εἰκόνα τοῦ ἀξιοσεβάστου τούτου ἀνδρός, τοῦ διαπρεποῦς καὶ πολυτίμου τούτου ὁμογενοῦς.

ΤΟ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟΝ

(Διήγημα Ἀλεξάνδρου Δουμά).

(Συνέχ. καὶ τέλος ἴδε τεῦχος ΙΘ'. ἀριθ. 605.)

Ἡ Λουίζα τότε ἀπομάσσουσα τὰ καλύπτοντα τὸ ὥραϊον αὐτῆς πρόσωπον δάκρυα, ἠγέρθη, καί, στᾶσα μεταξὺ τῆς Ὀλγας καὶ τοῦ συζύγου της, συνῆψε τὰς χεῖρας καὶ εἶπεν ὀδυνηρῶς. — Ἀρκεῖ, ἄρκεῖ, πρὸς Θεοῦ! Ἡ σκηνὴ αὕτη εἶναι τρομερά! Μὴ τὴν παρατείνετε διότι με φονεύετε! Ἀκούσατέ με λοιπὸν... Ναί, τὸ εἶπατε, ἡ ἀ-

ξιοθρήνητος ἐνταῦθα εἶμαι ἐγὼ, διότι ἐγὼ ὀφείλω νὰ θυσιασθῶ. Ποτὲ δὲν θὰ συγκατατεθῶ ὥστε νὰ δικάσουν τὰ δικαστήρια τίς ἡμῶν δικαιούται νὰ φέρῃ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀλφόνσου. Ἐχετε, κυρία, δίκαια προγενέστερα, ἀναμφισβήτητα... ἀναλάβετε τα. Ἐγὼ θὰ ὑπάγω νὰ ζήσω εἰς μοναστήριόν τι. Ἀλφόνσε... Ἀλφόνσε... λησμόνησέ με, ἔσο εὐτυχής· ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας σου θὰ παρακαλῶ τὸν Θεόν... Ἔμεῖς δὲ, κυρία, ἀγαπᾶτε τον, ὡς τὸν ἡγάπησα... δι' αὐτὸν καὶ ὄχι δι' ὑμᾶς. Σᾶς ἀφίνω τὴν ἐντολήν, τὴν ὁποίαν, ὡς ἐπίστευα, μ' εἶχεν ἀφίσει ἡ ἀποθανοῦσα Ὀλγα. Παρηγορεῖτέ τον· κάμειέ τον εὐτυχῇ. Ἀντὶ τούτου, κυρία, θὰ παρακαλῶ ἐπίσης καὶ δι' ἡμᾶς, καὶ οὔτε μῖσος, οὔτε ὀργὴν θὰ ἔχω καθ' ὑμῶν. Καθ' ἣν δ' ἡμέραν ὁ Θεὸς μ' ἀνακαλέσῃ παρ' αὐτῷ, ἂν ἔλθῃτε νὰ μοὶ εἴπητε ὅτι βεβαία εἶναι ἡ εὐτυχία του! θὰ σᾶς εὐλογήσω, κυρία, καὶ θὰ σᾶς ἀγαπήσω...

— Λουίζα! Λουίζα! ἀνέκραξεν ὁ Ἀλφόνσος μετὰ λυγμῶν, νομίζεις ὅτι συγκατανεύω νὰ χωρισθῶ ἀπὸ σοῦ!

— Ἐξεπλήρωσα καθήκον, Ἀλφόνσε, καὶ οὐδὲ σὺ πρέπει νὰ παραβλέψῃς τὸ σόν. Ἡ ἀνάμνησις ἐτήσιου εὐτυχίας ἔσεται ἡ παραμυθία μου... ὁ ἔρως μου θὰ ᾔῃ ἀκόμη ἡ χαρὰ μου, διότι ἐν τῇ δυστυχίᾳ μου, διαφυλάττω τοῦλάχιστον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ σὲ κλαίω! Καὶ πάλιν ἐστὲ εὐτυχεῖς!... Αὔριον, κυρία, ἐκείνη ἥτις σᾶς ἐπροξένησε τοσαύτας ὀδύνας θὰ ᾔῃ μακράν, πολὺ μακράν ἀφ' ὑμῶν... Παρακαλέσατε ἐπίσης τὸν Θεὸν δι' αὐτήν, διότι σᾶς δίδει περισσότερον παρὰ τὴν ζωὴν της!

Τὰς λέξεις ταύτας προφέρουσα, ἡ φωνὴ τῆς Λουίζης εἶχεν ἐξασθενήσει· ἡ γενναιοτής αὐτῆς τὴν ἐγκατέλιπε· καὶ, χωρίς νὰ τολμήσῃ νὰ ρίψῃ ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ δυστυχχοῦς συζύγου της, εἰσῆλθεν ἐσπευσμένως εἰς τὸν κοιτῶνά της.

Ὁ Ἀλφόνσος εἶχεν ἀναπέσει ἐπὶ τινος ἀνακλίντρου, ὡς ἄνθρωπος θανασίμως κατὰ τὴν καρδίαν τρωθείς. Ἀλλὰ καὶ ἡ Ὀλγα αὕτη, φρίττουσα διὰ τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον ἐπροξένησεν, ἐκπεπληγμένη καὶ τεταραγμένη διὰ τὴν αὐταπάλησιν τῆς δυστήνου Λουίζης, ἤρχισε νὰ πιστεύῃ

ὅτι ὀδυνηρὰν ἐκέρδησε νίκη. Οὐδὲ ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν Ἀλφόνσον, καὶ ἡ ἀγωνία τῆς ἤϊξανεν ἀπέναντι τῆς ἀγρίας τοῦ συζύγου τῆς ἀπογνώσεως.

Ἡ σιωπὴ παρετάθη ἐπὶ τινὰς ἀκόμῃ στιγμὰς· ἔπειτα ὁ Ἀλφόνσος ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν· τὸ πρόσωπόν του ἦν γαληνιαῖον, τὸ μέτωπόν του ἦσυχον, καὶ χωρὶς λέξιν νὰ προφέρῃ ἐσήμανε, καὶ θαλαμηπόλος τις προσῆλθε.

— Ὁδήγησον τὴν κυρίαν, εἶπε δεικνύων τὴν Ὀλγαν εἰς τοὺς πρὸς τὸν κῆπον θαλάμους, καὶ τίποτε ἄς μὴ τῇ λείψῃ. Θελήσατε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃτε, Ὀλγα· σὰς ζητῶ μίαν ὥραν ὅπως σκεφθῶ τί πρέπει νὰ κάμω δι' ὑμᾶς... καὶ διὰ... θὰ μάθῃτε μετὰ μικρὸν τὴν ἀπόφασίν μου.

Βλέπουσα αὐτὸν τόσον ἐντελῶς κύριον ἑαυτοῦ καὶ σχεδὸν εὐμενῇ αἰφνιδίως καταστάντα, ἡ Ὀλγα μεγάλας ἔσχεν ἐλπίδας, ἀλλὰ μὴ δυνθεῖσα ὡς ἐκ τῆς συγκινήσεώς της νὰ λαλήσῃ, ἤρπασε τὴν χειρὰ του καὶ τὴν ἔφερεν εἰς τὰ χεῖλη της! Ὁ Ἀλφόνσος ἐμειδίασε θλιβερώς καὶ ἔσφιγξεν ἐλαφρῶς τὴν χεῖρα τῆς Ὀλγας, ἥτις ἐξῆλθε τῆς αἰθούσης μὲ τὴν παρήγορον ταύτην ιδέαν.

— Μ' ἀγαπᾷ ἀκόμῃ... θὰ τὴν λησμονήσῃ!

Ἐν τούτοις εἰσελθοῦσα εἰς τὸν κοιτῶνα αὐτῆς, ἡ Λουίζα ἠσθάνθη τὴν γενναιοτήτά της ἐκλιπούσαν· ὁ παρελθὼν ἀγὼν τὴν εἶχε καταβάλει. Ἐπεσεν ἐπὶ τινος θρονίου, μὲ τὸ βλέμμα ἀτενὲς καὶ στυγνόν, τοὺς χαρακτῆρας ἡλλοιωμένους ὑπὸ ὀδύνης, τὰς δυνάμεις τῆς ὑπερβαλούσας. Δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ τὴν τρομερὰν τῆς θέσεώς της πραγματικότητά αὐτῇ, ἡ τὴν προτεραιάν ἀκόμῃ τόσον εὐτυχίης!... Δυσκολίαν ἐδοκίμαζεν εἰς τὸ νὰ συναρμόσῃ τὰς ιδέας της, καὶ ἀκριβῆ νὰ δώσῃ λόγον εἰς ἑαυτὴν τῆς πρὸ μικροῦ λαβούσης χώραν ἐκείνης σκηνῆς· διότι τὸ πνεῦμά της, ὁ νοῦς της παρεσύρετο ὑπὸ τοῦ ὀρμητικοῦ τῆς ὀδύνης αὐτῆς χειμάρρου· μία δὲ μόνη φράσις ἀντήχει ἐν τῇ κατασπαραχθείσῃ καρδίᾳ της. Ὁ Ἀλφόνσος ἀπώλετο πλέον δι' αὐτήν! Ἐπὶ πολὺ ἔμεινεν εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην, καὶ οἱ πόνοι τῆς ἦσαν τόσον ὀδυμεῖς, ὥστε ἤλπιζεν ὅτι ὁ θάνατός της ἦν προσεχὴς, καὶ εὐχαρίστει τὸν

Θεὸν διότι ἔδιδε τόσον ταχέως τέλος εἰς ζωὴν βασάνων καὶ δυστυχίας. Μετὰ μίαν ὥραν ὀλόκληρον τῆς ἀφώνου ταύτης ἀγωνίας, ἡ θαλαμηπόλος τῆς εἰσῆλθε μηχανικῶς, ἀλλ' αἴφνης ἐθορυβήθη, ἔνευσεν εἰς τὴν ὑπηρετρίαν τῆς ν' ἀποσυρθῇ, καὶ, ριφθεῖσα εἰς τὰ γόνατα, ἐφίλησε τοὺς γραφικοὺς χαρακτῆρας τοῦ γραμματίου ὅπερ εἶχεν ἀποσφραγίσει. Ἦτον ἐκ μέρους τοῦ Ἀλφόνσου.

Τὰ δάκρυα τὰ ὁποῖα τὴν ἔπνιγον εὗρον δίον τέλος, καὶ φλογερὰ ἐπὶ τοῦ χάρτου κατέπεσε. Μετὰ δυσκολίας ἄρα κατῴρθωσεν ν' ἀναγνώσῃ τὰς λέξεις ταύτας.

« Λουίζα, Λουίζα μου, σύγγνωθί μοι! τελευτᾶν τοῦτο σοὶ ἀπευθύνω ὑγίαινε. Οἱ ὀρθαί μου μοί μου δὲν θὰ σέ ἰδοῦν πλέον! Ἡ καρδία μου δὲν θὰ κτυπήσῃ πλέον ἐπὶ τῆς ἐδικῆς σου! Σὲ χάνω, καὶ μετὰ σοῦ χάνω τὸ πᾶν ἐν τῷ κόσμῳ! Μὴ πιστεύσῃς ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ δεσφύω δεσμούς ἄλλους... Οὔτε σέ! οὔτε αὐτὴν!... Ἄν ἡ γυνὴ αὕτη μ' ἠγάπα, ἤθελεν εὐσπλαγχνισθῇ καὶ σέ καὶ ἐμέ... Δὲν ἤθελεν ἔλθει, ἐγωῖσμόν ἀποπνέουσα, νὰ σ' ἄρπάσῃ τὸν σύζυγόν σου, νὰ σ' ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὰς ἀγκάλας μου καὶ νὰ μοὶ ἐπιβάλλῃ δεσμούς, τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς εἶχε διαλύσει!... Ναί, ἐν τῇ καρδίᾳ της ὑπάρχει περισσότερος ἐγωῖσμός παρά ἀγάπη. Σὺ δὲ, Λουίζα μου, σὺ ἀπῆρτισας τὴν θυσίαν, ἠθέλησας νὰ μ' ἀπαλλάξῃς ἀπὸ ὀδύνας πολλὰς... Ἀλλὰ σὲ χάνω, ἀλλὰ μ' ἐγκαταλιμπάνεις!... Καὶ ἐκεῖναι εἶναι ἐδῶ μὲ βλέμμα ἀτενὲς ἐπὶ τοῦ θυμάτός της! Ἄ! πόσον πάσχω, Θεέ μου!... Ὁχι ὁμως, δὲν θὰ χαρῇ τὸν ἀποτρόπαιον αὐτῆς θρίαμβον! Ὁχι, δὲν θὰ χαρῇ διὰ τὰ δάκρυά σου! Ἡ τοῦλάχιστον μόνη δὲν θὰ κλαύσῃς! Μὲ κατεδίκασεν εἰς τὴν δυστυχίαν, πρέπει νὰ λάβῃ καὶ αὐτὴ τὸ μέρος τῆς ἐξ αὐτῆς. Εἰς σέ τ' ὀνομάζω, ὁ τελευταῖός μου λογισμός... Εἰς αὐτήν, τοῦ συνειδότος οἱ ἔλεγχοι καὶ ἡ λήθη!... »

« Ὑγίαινε, Λουίζα μου!... Ὑγίαινε, ἄγγελε μου παρήγορε! Παρακάλε τὸν Θεὸν νὰ μοὶ συγχωρήσῃ τὴν ἀπόγνωσίν μου... Παρακά-

» λει . . . καὶ ἐγὼ ἐπίσης θὰ παρακαλῶ ὑπὲρ
» σοῦ . . . ὑπάγω νὰ σὲ περιμένω εἰς κόσμον
» καλῆτερον . . . Ὑγίαινε ! »

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἠκούσθη ἐκπυρσοκρότησις
τρομερά. Ἡ Λουίζα ἐξέπεμψεν ὀξεῖαν κραυγὴν
καὶ ὤρμησε πρὸς τὸ δωμάτιον τοῦ Ἀλφόνσου.
Ἄλλ' ὅταν ἔφθασεν ἐκεῖ, δὲν εὔρε παρὰ ἓν
πτῶμα !

Ἐπесе τότε γονυκλινὴς πλησίον αὐτοῦ, τὸν
περιέβαλεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, καὶ τὸν κατε-
κάλυψε μὲ δάκρυα καὶ φιλήματα. Ἡ Ὀλγα πα-
ρουσιάσθη, ἀκούσασα τὸν κρότον πυροβόλου ὄ-
πλου, ὡς ἡ δυστυχὴς Λουίζα· ἐστάθη ἡδὲ παγω-
μένη ὑπὸ τρόμου.

— Ἀπέθανεν ! εἶπε μὲ φωνὴν ὑπόκωφον.

— Ἀπέθανεν ! ἐπανέλαβεν ἡ Λουίζα μετ' ἀ-
πελπισίας. Ἐπρεπε νὰ θανατώσῃς ἐμέ, ὦ Θεέ
μου, καὶ νὰ τὸν ἀφήσῃς νὰ ζήσῃ !

— Ἐπροτίμησε τὸν θάνατον ἀπὸ τὴν Ὀλγαν,
ἐψιθύρισε ἡ νέα γυνὴ μὲ δριμυτάτην πικρίαν,
ἂ ! εἶσαι εὐτυχὴς, σύ ! . . . Ἐφρονεύθη ἐξ ἔρωτος
πρὸς σὲ καὶ ἐκ μίσους πρὸς ἐμέ . . . Καὶ ταῦτα
εἰποῦσα, ὤρμησεν ἔξω τοῦ θαλάμου καὶ ποτὶ
πλέον δὲν ἀνεφάνη, ποτὲ πλέον δὲν ἔμαθέ τις τί
εἶχεν ἀπογίνει.

Ἡ δὲ Λουίζα, ἡ ὡραία αὕτη καὶ τρυφερά γυ-
νὴ ἦν εἰς μόνος ἔρως ἐκράτει ἐν τῇ ζωῇ, βρα-
δέως ἐσθέσθη, καὶ τὸ πένθιμον αὐτῆς ἔτος δὲν
εἶχε παρέλθει, καὶ μετέβη νὰ εὔρῃ τὸν λατρευό-
μενον σύζυγον, ὃν ἀπώλεσεν.

(Μετάφρ. Π. Γ.)

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΘΑ Μ' ΕΝΘΥΜΗΣΑΙ.

Ἔστω ! ἀφοῦ τὸ θέλουσι καὶ σὺ αὐτοῖς ἐνδίδεις !
Ἀλλὰ θὰ πέσωσι βουνὰ ἐπὶ βουνῶν ὀργίλα,
ξηραιομένους ποταμούς, ὠκεανούς θὰ ἴδῃς,
θ' ἀκούσῃς κόρακος κρωγμὸν νὰ κρῶζ' ἡ Φιλομήλα.
σὺ ὁμως ὅπου εὔρεθῇς, σὺ πλὴν ὅπου θὰ ἦσαι
παντοῦ θὰ μ' ἐνθυμῇσαι !

* Ἄν πάλλῃ εἰς τὸ στῆθος σου καρδίας μόνιον τι,
ἂν ἔνδον σου τὸ συναιδὲς δὲν ἠφανίσθῃ ὅλως,

ἂν σώζῃς ἔτι ἀρετῆς κ' αἰδοῦς ἀνθύλλιον τι,
ἂν ἐντελῶς δὲν σ' ἔφθειρεν ὁ φαῦλος κύκλω δόλος,
ὦ ! ναί, γυνὴ ἀσύγνωστε, ὅπου σταθῇς καὶ ἦσαι
παντοῦ θὰ μ' ἐνθυμῇσαι !

* Ἄν ἔχῃς ἔτι γυναικὸς σεμνῆς μικρόν τι ἔχνος,
ἂν ἐπιόρκων τιμῶν τὸν Πλάστην ὑποθέτῃς,
ἂν ἐντελῶς δὲν ἔσθυσε τῆς μνήμης σου ὁ λύχνος,
ἂν ἐπὶ τῆς καρδίας σου στιγμὴν τὴν χεῖρα θέτῃς,
ὦ ! ναί, παντοῦ καὶ πάντοτε, ὅπου σταθῇς καὶ
εἶσαι

σκληρὰ, θὰ μ' ἐνθυμῇσαι !

Κλεάνθης Παππάζογλης.

—ο—ο—ο—

ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ.

* Ἐδίδον τὸ πᾶν, Λυδία,
θησαυροὺς καὶ μεγαλεῖα,
ἂν μὲ ἄφινες μικρόν,
ἂν μὲ ἄφινες ἐγγύς σου
τῆς γλυκείας καλλονῆς σου
νὰ θαυμάσω τὸ ἄβρόν.

* Ἐδίδον τὸ πᾶν, φιλότατη,
ἐπαρχίας μου καὶ κράτη
καὶ τὴν γῆν τοῦ Πακτωλοῦ,
ἂν μὲ ἔκραζες σιμὰ σου
καὶ μ' ὥραϊα βλέμματά σου
μ' ἔβλεπες ὡς πρὸ πολλοῦ.

* Ἐδίδον τὸ πᾶν, ψυχὴ μου,
ταχὺ τέλος τῇ ζωῇ μου,
εἰς τὸ σῶμά μου πυρὰν,
ἂν ἐδέχετο ὀλίγον
νὰ φιλήσω μόλις θίγων
χεῖρά σου τὴν τρυφεράν.

Κλεάνθης Παππάζογλης.

—ο—ο—ο—

Η ΖΩΗ.

Εἶναι γλυκεῖα ἡ ζωὴ ὅταν ἐντός σου θάλλῃ
θερμὴ νεότης δυνατὴ τὸ πᾶν νὰ καταβάλλῃ.
ὅταν νεότητος ὥδῃ πρὸ σοῦ ἡ οἰκουμένη
σοὶ λέγῃ· “ἀγνοεῖς τὸ πᾶν, τὸ πᾶν σὲ περιμένει”.

Εἶναι γλυκεῖα ἡ ζωὴ ὅταν σκιρτᾷς ἐκ φρίκης
βλέπων μακρόθεν, ὡς φαῖδράν ἀκτῖνα ἀμφιλύχης,
πρὸς σὲ ὥραϊαν κ' εὐχαριν παρθένον ἐρχομένην
μὲ κόμην κυματόεσσαν, μὲ ἄνθη ἐστεμμένην.

Εἶναι γλυκεῖα ἡ ζωὴ, τὸ φῶς, τὰς συγκινήσεις
ὅταν ἀκόμη δύνασαι ἐντός σου νὰ ἐγκλείσῃς,
ὅταν πρὸ ἄνθους ἔκυψας, στενάζῃς πρὸς ἀστέρα,
καὶ ἐνθυμῇς εἰς ξένην γῆν τὴν λατρευτὴν μητέρα

Εἶναι γλυκεῖα ἡ ζωὴ, ὅταν ἐγγύς σου φίλοι,
ὅταν σοὶ ψάλλουν, σοὶ λαλοῦν ἐν συμπαθείᾳ χεῖλῃ.
ὅταν παιδρότης εἰς καλὴν παρθένον δεδομένη
σὲ προκαλῇ εἰς ἔκστασιν, ἀγίως σὲ θερμαίνῃ.

Εἶναι γλυκεῖα ἡ ζωὴ, ὅταν ἐλπίζῃς ἔτι.
ὅταν ἐν βλέμμα ὄνειρον εἰς ὄνειρα προσθέτῃ,
καὶ μὲ χροιάς φωτὸς λαμπρὰς τὴν ἥβην σου στολίζῃ
ἡ φίλη ἥτις παρ' αὐτὴν σ' ἐλκύει, σὲ κοιμίζει.

Κλεάνθης Παππάζογλης.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ

Διευθυνόμενα ὑπὸ Φ. ΛΟΓΟΘΕΤΗ.

Ἐπάρχει μία τάξις ἀνθρώπων ἥτις ἐννοεῖ νὰ σπουδαίας ἄλλας ἐπόψεις τῶν λοιπῶν τῆς Εὐ-
τρέφῃ ἀπεριόριστον ὑπὲρ τῶν εὐρωπαϊκῶν πραγ-
μάτων ἐνθουσιασμόν, ἥτις ἐννοεῖ νὰ λέγῃ καὶ ἐ-
μεγαλοπρεπῇ ἐκεῖνα βουλεβάρτα, τὰς θαυ-
παναλαμβάνῃ ὅτι οὐδεμία μεταξὺ Εὐρώπης καὶ
Τουρκίας δύναται νὰ ὑπάρξῃ σύγκρισις, ὅτι ἐ-
καὶ καὶ μόνον ὑπάρχει ἡ τελειοποίησις τῆς τέ-
χνης, τὸ ἀληθῶς ὠραῖον καὶ τὸ nec plus ultra
τέλος τῆς φιλοκαλίας, ὅτι τέλος οὐδ' ἐν ἔχομεν
ἡμεῖς οἱ ἐν Τουρκίᾳ, τὰ πάντα δὲ οἱ εὐτυχεῖς,
οἱ πανευδαίμονες ἐκεῖνοι—κατ' αὐτοὺς—θηητοί,
οἵτινες κατοικοῦσι τὰς λαμπράς τῆς λοιπῆς Εὐ-
ρώπης πόλεις.

Τὸ καθ' ἡμᾶς φρονούμεν ὅτι ὁ εὐρωπαϊ-
σμός οὗτος τῶν κυρίων τούτων ἔχει τι τὸ ὑ-
περβολικόν. Ἐξέρχεται μετὰ τινος τῶν ἀνηκόν-
των εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην εἰς τὸν περίπα-
τον, τῷ δεικνύει λαμπρὰν τινα οἰκίαν, ἐν με-
γαλοπρεπὲς κατάστημα, σὲ ἀπαντᾷ μετ' ἀνυπο-
φόρου ἀδιαφορίας « Ποῦ τὰ τῆς Εὐρώπης! . . . »

Ὁμολογοῦμεν ἀνεπιφυλάκτως ὅτι οὐδόλως ἐν-
νοοῦμεν νὰ συμμετάσχωμεν τοῦ ζῴου τούτου
ὑπὲρ τῶν εὐρωπαϊκῶν πραγμάτων ἐνθουσιασμοῦ
— ἐνθουσιασμοῦ θαίνοντος πέραν τῶν ἐσκαμμέ-
νων. Παραδεχόμεθα ὅτι ἡ ἡμετέρα πρωτεύουσα
καθυστερεῖ εἰσέτι μεγάλως τὸσον ὑπὸ τὴν ἔπο-
ψιν τοῦ καλλωπισμοῦ, ὅσον καὶ ὑπὸ πολλὰς

πρωτίστου — ὁ σπουδαῖος ἡμῶν φίλος κ. Θεό-
δωρος Μοσχόπουλος ἐποιήσατο ἤδη λεπτομερῇ
ἐν τῷ « Γραφικῷ Κόσμῳ » περιγραφὴν, ἅτε ἐκ
τοῦ σύνεγγυς εὐτυχήσας νὰ ἴδῃ αὐτό. Ἐν τοῖς
ὁδοῖς μας δὲν ὑπάρχουν τὰ κομψὰ ἐκεῖνα ἀνα-
βρυτήρια, ἅτινα στολίζουν τὰς πλατείας τῶν
εὐρωπαϊκῶν πόλεων. Πλὴν μολονότι στερούμε-
θα πάντων τούτων δὲν ἡμεῖς καὶ τόσον ὀπίσω
ὅσον ἐννοοῦν νὰ μᾶς θεωροῦν βλάκες τινὲς εὐ-
ρωπομανεῖς. Τούναντίον μάλιστα ἐννοοῦμεν
νὰ εἴπωμεν καὶ ὑποστηρίξωμεν ὅτι ἡ ἡμετέρα
πρωτεύουσα κατέχει καταστήματα λίαν ἀξιο-
πρεπῇ, εὐμοιροῦντα ἐντελῶς εὐρωπαϊκοῦ διορ-
γανισμοῦ καὶ καθ' ὅλα ἐν γένει οὐδόλως τῶν
εὐρωπαϊκῶν διαφερόντων.

Ὅπως μὴ ὁμιλῶμεν ἐπὶ πλέον ἀοριστολογι-
κῶς ἀναφέρομεν μετὰ δικαίας ὑπερηφανείας τὰ
μεγαλοπρεπῇ ἐκεῖνα καταστήματα ἅτινα ἐν τῇ

καρδία τῆς ἡμετέρας πρωτευούσης, ἐν τῷ Πέρα, διατηρεῖ ὁ ἱκανὸς καὶ δεδοκιμασμένης ἀξίας ἐκεῖνος καταστηματάρχης, ὅστις οὕτωςι δικαίως παρ' ἅπασι τοῖς κύκλοις τῆς ἡμετέρας μεγαλοπόλεως ἀπολαύει ὑπολήψεως, ὁ κ. Φ. ΛΟΓΟΘΕ-

ΤΗΣ. Ἐννοοῦμεν τὰ λαμπρὰ ἐκεῖνα ξενοδοχεῖα — τὸ Ἀγγλικὸν καὶ Βασιλικὸν — ἅτινα εἰσὶν ἀληθεῖς διὰ τὸ Πέρα μας στολισμοί.

Οὐδεὶς πιστεύομεν ἐννοεῖ νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ὁσάκις ἐπισκέπτεται κατὰ πρῶτον πόλιν τινὰ τὴν

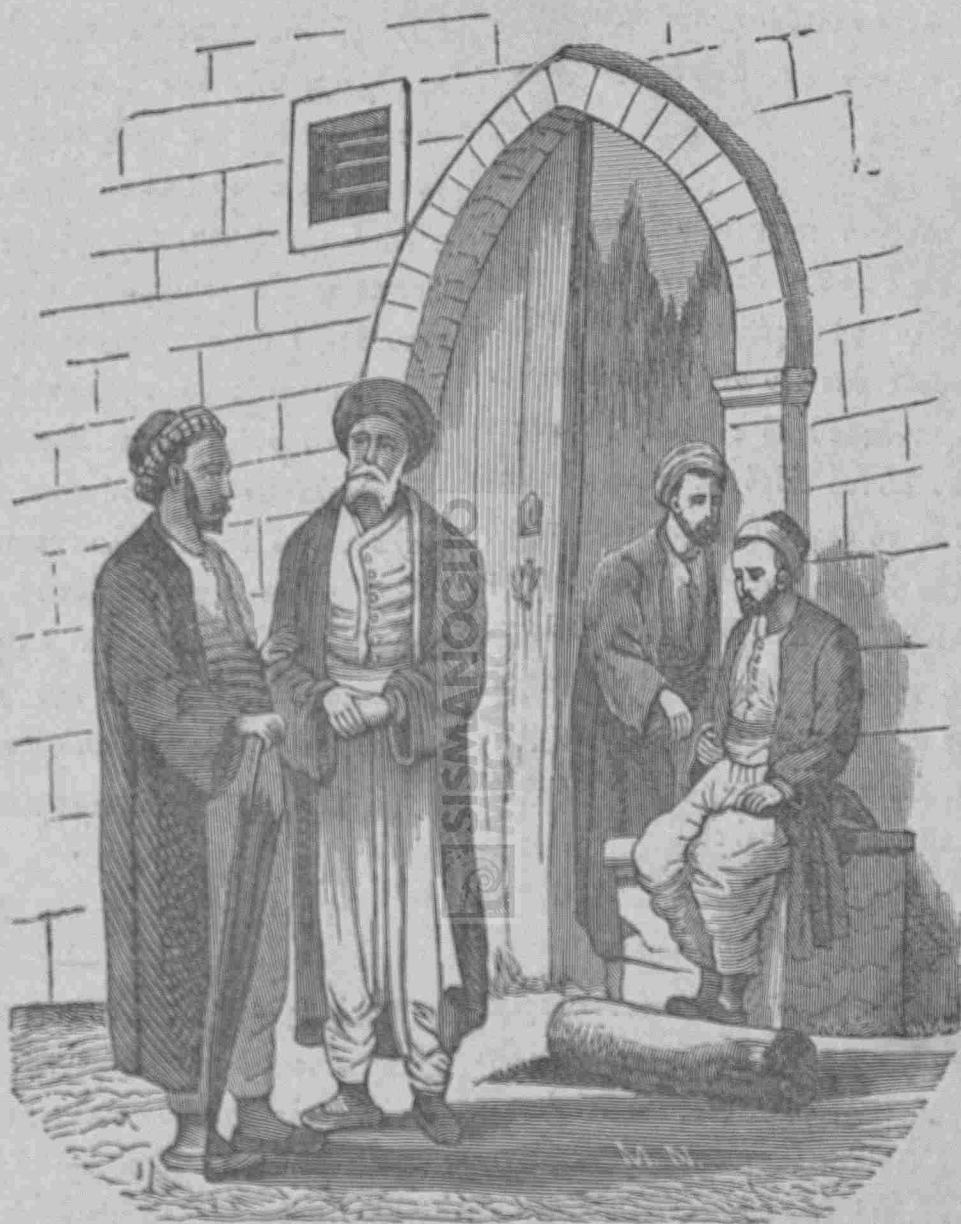
Τύποι Γάλλων Στρατιωτῶν τοῦ Πεζικοῦ.

πρώτην περὶ τῆς ἀξίας αὐτῆς ἐν γένει ιδέαν θὰ σχηματίσῃ ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ ξενοδοχείου παρ' ᾧ θὰ καταλύσῃ. Οὐδόλως δὲ διστάζομεν νὰ εἰπώμεν ὅτι τὴν γοητευτικωτέραν περὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μας ἔχει ἤδη σχηματισμένην ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ ιδέαν ὁ ξένος ἐκεῖνος ὅστις ἔχει τὸ εὐτύχημα νὰ δύναται ἐξερχόμενος τοῦ ἀτμοπλοίου νὰ κατευθυνθῇ εἰς ἕν τῶν

ὑπὸ τοῦ κ. Φ. ΛΟΓΟΘΕΤΗ διευθυνομένων ξενοδοχείων.

Ἡ λαμπρὰ ἐκείνη τάξις, ἡ ἑκτακτος ἀκρίβεια, ἡ ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ξενοδοχείοις ἐπικρατοῦσα συναινουμένη μετὰ τοῦ πλουσίου τῶν αἰθουσῶν εὐπρεπισμοῦ καὶ τῆς ἐξαιρετικῆς τῶν τρόπων τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν ἀβρότητος παρέχουσιν εἰς τὸν ξένον περιηγητὴν λίαν εὐχαρίστους ἐντυπώ-

σεις· πολυῶμεν δὲ νὰ εἰπώμεν — ἀδιαφοροῦντες ὅποιαν εἰς ὀλίγιστα τῶν τῆς Εὐρώπης ξενοδο-
 ᾶν οἱ εὐρωπαῖες μας ἀναγνώσται θεω-
 ρήσωσι τοῦτο ὑπερβολικόν — ὅτι ὁ ξένος οὗτος χείων.
 θέλει ἀπαντήσῃ ἐν τοῖς ξενοδοχείοις τούτοις ἀ-
 κρίθειαν καὶ κανονικότητα ὑπηρεσίας τοιαύτην Δὲν ἔχομεν βεβαίως τὴν γελοῖαν ἀξίωσιν ἡ-
 μεῖς ἀσήμεντοι συντάττει τοῦ δεκαπενθημέρου

* Ὁθωμανοὶ Σπουδασταὶ (Σοφτάδες).

« Ταχυδρόμου » τοῦ « Γραφικοῦ Κόσμου » νὰ
 συστήσωμεν εἰς τὸ δημόσιον τῆς Κωνσταντινου-
 πόλεως καταστήματα δι' ἃ ἀπεριόριστον ἀπὸ τῆς
 συστάσεως αὐτῶν τρέφει ἐκτίμησιν· ἐν τοῖς κα-
 ταλόγοις τῶν ἐπισκεπτῶν τῶν ξενοδοχείων τοῦ
 κ. ΛΟΓΟΘΕΤΗ κατὰ ἑκατοντάδας ὑπάρχουσιν
 ἐγγεγραμμένα τὰ ὀνόματα λόρδων, βαρὼνων καὶ
 πολυταλάντων κομήτων· πλεῖστα δὲ ἐκ βασιλι-
 κοῦ αἵματος ἡγεμόνων.
 Ὁ κ. ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ δύναται μετὰ δικαίου ἐ-
 γωῖσμοῦ καὶ οὐδόλως κατακριτέας φιλαυτίας νὰ
 καυχῇθῃ ὅτι καὶ αὐτοκράτορας ἀκόμη ἐξέ-
 νισεν ἐν τῷ « Βασιλικῷ Ξενοδοχείῳ » του. Τὸ
 κατώφλιον τοῦ ξενοδοχείου τούτου διήλθε καὶ
 αὐτὸς ὁ ἀνώτατος ἡμῶν ἄρχων, ἡ Α. Α. Μ. ὁ
 Σουλτάν Χαμητ ὁ Β'. μεταβάς εἰς ἀντεπίσκεψιν

τοῦ ἱπποτικοῦ τῆς Βρασιλίας αὐτοκράτορος. Ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἦτο βεβαίως μία τῶν εὐτυχιστέ-
ρων ἡμερῶν τῆς ζωῆς του ἦν ὁ κ. ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ
χρυσοῖς βεβαίως θὰ ἐνέγραψεν ἐν τῷ ἡμερολογίῳ
αὐτοῦ γράμμασι, διότι ἔβλεπε διὰ τῆς ἐκτάκτου
ταύτης τιμῆς — τιμῆς ἣν οὐδεὶς τῶν συναδέλ-
φων αὐτοῦ ἠξιώθη — ἀμοιβομένους λίαν δαψι-
λῶς τοὺς κόπους καὶ μόχθους οὓς ἐπὶ τοσαῦτα
ἔτη κατέβαλεν ὅπως ἀναβιβάσῃ τὰ ξενοδοχεῖα
αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπίζηλον καὶ ἀνωτάτην ταύτην
περιωπὴν.

Ὅπως ἦ ἐντελὲς τὸ περὶ τῶν ξενοδοχείων
τούτων τοῦ κ. Λογοθέτη δελτίον μας, νομί-
ζομεν ὅτι ὀφείλομεν νὰ γράψωμεν δύο λέξεις
καὶ περὶ τοῦ εὐγενοῦς ἐκείνου νέου, τοῦ δυνηθέν-
τος διὰ τῆς ἐξαιρετικῆς αὐτοῦ εὐγενείας καὶ με-
γίστης τῶν τρόπων αὐτοῦ ἀβρότητας νὰ διευκο-
λύνῃ λίαν οὐσιωδῶς τὸ ἔργον ὅπερ οὕτως ἐπρό-
γαγε καὶ ἀνέπτυξεν ἡ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ νημο-
σύνη, τοῦ κ. ΙΑΚΩΒΟΥ ΛΟΓΟΘΕΤΗ. Πᾶς τις
γινώσκει τὸν ἀβρόφρονά τοῦτον νέον ὅστις τσοῦ-
τον διὰ τῆς εὐγενείας του καὶ λοιπῶν πολυτιμῶν
αὐτοῦ προσόντων εἰς τὴν ἐπιτυχῇ τῶν ξενοδο-
χείων τούτων διεύθυνσιν συντελεῖ.

Δίδοντες πέρας εἰς τὸν τῆς δεκαπενθημερίας
ταύτης ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΝ ΜΑΣ δὲν ἀγνοοῦμεν ὅτι
θὰ εὐρεθοῦν ζηλόφθονοί τινες οἵτινες θὰ θελήσουν
νὰ χαρακτηρίσωσιν ὡς ὑπερβολικοὺς τοὺς ἐπαί-
νους οὓς ἐκφέρομεν περὶ τῶν μεγαλοπρεπῶν τοῦ
κ. ΛΟΓΟΘΕΤΟΥ ξενοδοχείων, πλὴν τὸ καθ' ἡ-
μᾶς οὐδόλως ἐννοοῦμεν νὰ λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν
τὰ κακεντρεχῇ τῶν φλυάρων τούτων σχόλια,
θεωροῦμεν δὲ τούναντίον μέγιστον δι' ἡμᾶς εὐ-
τύχημα ὁπόταν δυνάμεθα νὰ ἐκθέτωμεν διὰ τοῦ
« Γραφικοῦ Κόσμου » εἰς τὴν δημοσιότητα τὰ
προϊόντα τῶν φιλοπόνων ἐνεργειῶν τοιούτων ἐκ-
λεκτῶν καὶ διαπρεπῶν ὁμογενῶν ὡς ὁ κύριος Φ.
ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ.

ΔΙΑΦΟΡΑ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΙΟΥ Ο «ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ».

Δηλοποιεῖται τοῖς κυρίοις μετόχοις τῆς Τρα-
πέζης ὅτι συμφώνως τῇ ληφθείσῃ ἀποφάσει πα-
ρὰ τῆς τελευταίας γενικῆς τῶν μετόχων συνε-
λεύσεως, ἡ Τράπεζα θέλει διανείμει ἐκ τῶν κερ-
δῶν τοῦ ἰσολογισμοῦ τῆς 31 δεκεμβρίου 1880
κατὰ μὲν τὴν 1ην ἰανουαρίου 1881 ἐξ τοῖς ἑ-
κατὸν (60]0) ἐπὶ τῶν κεφαλαίων, ἥτοι 48 ἑκα-
τοστὰ τῆς ὀθωμανικῆς λίρας ἐφ' ἐκάστης μετο-
χῆς, λόγῳ τόκου, ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ παρὰ τῇ
Τραπέζῃ τῆς μερισματαποδείξεως τῆς 1ης μαρ-
τίου 1881 ὅπως γένηται ἐπ' αὐτῆς ἡ σημείωσις
τῆς πληρωμῆς ταύτης, κατὰ δὲ τὴν 1ην ἰουλίου
τοῦ αὐτοῦ ἔτους θέλει διανείμει τὸ ὑπόλοιπον
τῶν ὠφελειῶν τῆς χρήσεως τοῦ ἄνω εἰρημένου
ἰσολογισμοῦ ἐπὶ τῇ ὁλοσχερεῖ ἐξοφλήσει τῆς ρη-
θείσης μερισματαποδείξεως, συνερχομένης τῆς
γενικῆς συνελεύσεως καὶ καθυποβαλλομένου τοῦ
ἰσολογισμοῦ κατὰ τὴν 1ην μαρτίου 1881 συμ-
φώνως τῷ 39 ἄρθρῳ τοῦ Καταστατικοῦ.

Ἐν Χίῳ, τῇ 1ῃ δεκεμβρίου 1880.

Ὁ Διευθυντῆς

Ε. Α. Καραβάς.

Ἐξεδόθη καὶ τὸ τέταρτον φυλλάδιον τοῦ Παρ-
αρτήματος τῶν Ὁθωμανικῶν Κωδίκων τὸ περιέ-
χον τὴν εἰς τὸ ἑλληνικὸν μετάφρασιν τῆς Ποι-
νικῆς δίκονομίας. — Τὰ προηγουμένως ἐκ-
δοθέντα τρία φυλλάδια ἐμπεριέχουσι: τὴν « Πο-
λιτικὴν δίκονομίαν », τὸν « Ὁργανισμὸν τῶν δι-
καστηρίων », τὸν νόμον τὸν περὶ « Ἐκτελέσεως
τῶν πολιτικῶν ἀποφάσεων », τὸν νόμον περὶ
« Συμβολαιογράφων », τὸν κανονισμὸν τὸν ἐν
« τοῖς βιλαετίοις δημαρχιῶν », τὴν « Διατίμησιν
τῶν δικαστικῶν τελῶν », τὸν νόμον « Περί ἐπι-
τηδευμάτων », τὸν κανονισμὸν « Περί ὑπαλλή-
λων καὶ κλητῆρων τῶν συμβουλίων καὶ δικαστη-
ρίων » τὸν κανονισμὸν τοῦ « λιμένος τῆς Κων-
σταντινουπόλεως, Βεζυρικᾶς ἐγκυκλίου » συμ-
πληρούσας ἢ τροποποιούσας διατάξεις προηγου-
μένων νόμων.

Εύρίσκεται δὲ ὑπὸ τὰ πιεστήρια τὸ πέμπτον καὶ τελευταῖον φυλλάδιον, ὅπερ θὰ ἐμπεριέχῃ τὸ τέλος τῆς «Ποινικῆς δικονομίας» καὶ τὰς προσηρτημένας αὐτῇ διασαφητικὰς ἐγκυκλίους διατάξεις.

Τὰ φυλλάδια ταῦτα εὐρίσκονται καὶ πωλοῦνται ἕκαστον ἀντὶ ἡμίσεως ἀργυροῦ μετζίτις ἐν τῇ γραφείῳ τῆς «Θράκης» καὶ παρ' ἅπασι τοῖς βιβλιοπώλαις.

Ἡ «Αὐγὴ» μετὰ μηνιαίαν διακοπὴν ἐπανέλαβε τὴν ἐκδόσιν της εἰς τὸ πρῶτον αὐτῆς σχῆμα. Ἡ διεύθυνσις τῆς ἐφημερίδος ἐξηγεῖ τοὺς λόγους δι' οὓς ἀναγκάζεται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐκδόσιν εἰς τὸ μικρὸν σχῆμα καὶ ζητεῖ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ δημοσίου. Εὐχόμεθα αὐτῇ τὰ βέλτιστα.

Ἡ ἐν Μεγάλῳ Ρεύματι Εὐεργετικὴ Ἀδελφότης «Πρόδος» διανύει τὴν εὐτυχεστέραν ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς περίοδον· τοῦτο τοῦλάχιστον ψηλαρητῶς κατεδείχθη ἐκ τῆς λεπτομεροῦς τῶν πεπραγμένων τοῦ σωματείου τοῦτου ἐκθέσεως ἣν ἀνέγνω τὴν παρελθοῦσαν κυριακὴν κατὰ τὴν ἐπέτειον αὐτοῦ ἑορτὴν ὁ γενικὸς τῆς «Πρόδου» γραμματεὺς κ. Βάγιας. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως ταύτης κατεδείχθη ὅτι ἡ ἀδελφότης ἐκπληροῖ τὸν προορισμὸν αὐτῆς μετ' ἐξαιρετικῆς πράγματι ἐπιτυχίας.

Προκειμένου δὲ περὶ τῆς ἑορτῆς ταύτης τῆς Ἀδελφότητος λέγομεν ὅτι ἐτελέσθη λίαν πανηγυρικῶς ἐπισφραγισθεῖσα διὰ λαμπρᾶς περὶ ἀκοσμοπολιτισμοῦ τοῦ πολυμαθοῦς τῆς ἡμέρας ρήτορος κ. Ὁδ. Ἰαλέμου ἀγορεύσεως μεγίστην ἐπὶ τῶν παρευρεθέντων εἰς τὴν δημότελῃ ταύτῃ ἑορτὴν ἐμποιησάσης ἐντύπωσιν.

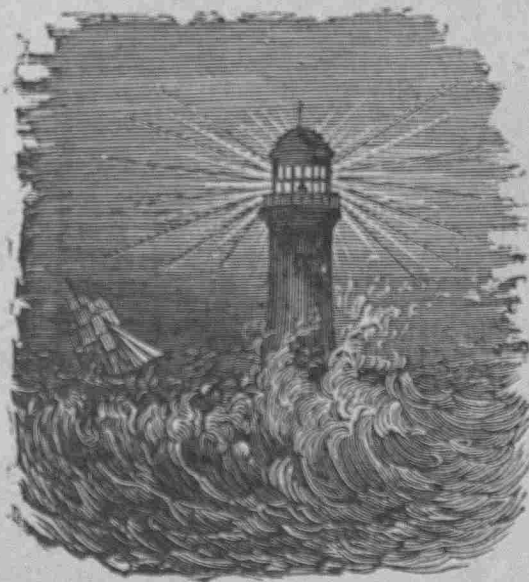
Εὐχαρίστως ἀναγγέλλομεν ὅτι ἡ ἐν Ρώμῃ ἀνωτάτη ἀκαδημία «Κυρῖτις» διὰ πτυχίου αὐτῆς, λατινιστὶ γεγραμμένου, ὠνόμασε τὸν ἀξιότιμον κ. Ι. Ἀριστοκλῆ μέλος αὐτῆς ἐπίτιμον ἕνεκα τῶν φιλοσοφικῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ.

Συγχαίρομεν τῷ ἀξιότιμῳ κ. Ι. Ἀριστοκλεῖ καὶ ἐπὶ τῇ νέᾳ ταύτῃ τιμῇ, ἀνταξία τῶν ὑπὲρ

τῆς παιδείσεως ἀκαμάτων ἀγώνων τοῦ ὀτρηροῦ τούτου τῶν Ἑλληνίδων Μουσῶν θεράποντος.

Οἱ κάτοικοι τῆς συνοικίας τῶν Ἑξ Μαρμάρων, ἀποφασίσαντες τὴν ἀνέγερσιν παρθεναγωγείου, ἐποίησαντο ἐκκλησίαν πρὸς τοὺς ἐπὶ φιλομουσίᾳ διακρινομένους ὁμογενεῖς. Εὐχαρίστως δὲ πληροφορούμεθα ὅτι ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης προσήνεγκε πρὸς τοῦτο 40 λίρας, καθὼς καὶ ὁ κ. Γ. Ζαρίφης ἑτέρας 40.

Τὴν προπαρελθοῦσαν παρασκευὴν μεταβάς ὁ κ. Γ. Ζαρίφης εἰς τὰς ἀπέναντι τῆς Ὑψ. Πύλης φυλακᾶς, ἐν αἷς εὐρίσκονται οἱ διὰ χρῆν φυλακισμένοι, διένειμεν εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ἀνὰ 2 λίρας τουρκικᾶς· οἱ φυλακισμένοι ἦσαν περὶ τοὺς 30. Ἀκολούθως μετέβη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης καὶ ἐζήτησε τὴν ἀποφυλάκισιν τῶν ἐν τῇ φυλακῇ διατελούντων διὰ μέχρι 500 γρ. χρῆν, ἃτινα ἐξώφλησεν.

ΝΑΥΑΓΙΑ.

Κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον τοῦ λήγοντος ἔτους συνέβησαν τὰ ἐξῆς ναυάγια· ἀπωλέσθησαν ἱστιοφόρα: 39 ἀγγλικὰ, 19 γερμανικὰ, 18 νορβηγικὰ, 17 γαλλικὰ, 12 ὀλλανδικὰ, 9 ρωσικὰ, 5 δανικὰ, 5 σουηδικὰ, 3 ἰσπανικὰ, 3 ἰταλικὰ, 2 αὐστριακὰ, 1 βρασιλιακὸν, 1 πορτογαλ-

λικόν, τὸ ὅλον 134. Ἀτμόπλοια δέ: 6 ἀγγλικὰ, 2 γερμανικὰ, 2 γαλλικὰ, 1 σουηδικόν· τὸ ὅλον 11. Σημειωτέον ὅτι τὸ γραφεῖον Βέρι-
τας, ὅπερ δίδει τὰς ἀνωτέρω πληροφορίας, ἀνα-
φέρει μόνον ἐκεῖνα τ' ἀπολεσθέντα πλοῖα, ὧν τὸ
ναυάγιον ἀγγέλλεται εἰς αὐτὸ, ὥστε ὑπάρχουσι
καὶ πολλὰ ἄλλα ναυάγια μὴ καταριθμηθέντα.

« Αὐγὴ ».

Ὁ « Φάρος τῆς Ὁρθρυς » ἀναφέρει τὸ ἐξῆς
φοικῶδες κακούργημα:

« Εἰς τι χωρίον τοῦ Δομοκοῦ, Ὁθριανὴ κα-
λούμενον, ὑπῆρχον δύο ἱερεῖς, ἀλλ' ἠθέλησε νὰ
γεῖνη καὶ τρίτος. Οἱ δύο προσέφερον, ὡς λέγου-
σιν, εἰς τὸν ἀρχιερέα Δομοκοῦ 20 λίρας, ἵνα μὴ
χειροτονήσῃ τὸν τρίτον, ἀλλ' ὁ τρίτος δούς 30
λίρας ἐγένετο ἱερεὺς. Ὅτε λοιπὸν μετέβη εἰς τὸ
χωρίον τοῦ ἵνα λειτουργήσῃ, οἱ δύο ἱερεῖς ἐκδι-
κῇσιν πνέοντες κατ' αὐτοῦ, ἔρριψαν ἐντὸς τοῦ
ποτηρίου τῆς μεταλήψεως δηλητήριον, ὅπερ πιὼν
ὁ ἱερεὺς ἐδηλητηριάσθη καὶ ἐν ὀλίγαις ὥραις ἀ-
πεθίωσε. Τὴν δηλητηρίαν ἐβεβαίωσαν καὶ οἱ
ἱατροὶ ἀναταμόντες τὸ πτώμα τοῦ νεκροῦ ».

Εἶναι ἀρά γε δυνατόν νὰ ὑπάρχωσι καὶ ἱερεῖς
δολοφόνοι; Εἴθε ἡ εἰδησις αὕτη ν' ἀποθῇ ἀνυ-
πόστατος.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ.

Αἱ ἐν τῷ θησαυροφυλακίῳ Ὁρχομενοῦ ἀνα-
σκαφαί, αἱ ὑπὸ τοῦ κυρίου Ἑρρίκου Σλήμαν ἐν-
εργούμεναι προβαίνουνσι σπουδαίως, ἐργαζομέ-
νων 40—45 ἐργατῶν, τὸ ἥμισυ τῶν ὁποίων εἶ-
ναι γυναῖκες μετακομίζουσαι τὸ χῶμα διὰ ζυμ-
πελίων, τοῦτο δὲ εἶναι ἐπινόημα τῆς κυρίας
Σλήμαν, ἥτις τὴν προπαρελθούσαν τρίτην ἀνε-
χώρησε διὰ τὰς Ἀθήνας. Αἱ ἀνασκαφαί προέβη-
σαν μέχρι τοῦδε ἐν τῷ χωρίῳ τοῦ θησαυροφυ-
λακίου ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς πρὸς τὰ κάτω
ἐκ μὲν τοῦ δυτικοῦ μέρους μέχρις 9 μέτρων
ἐκ δὲ τῶν ἄλλων πλευρῶν μέχρις 7 περίπου.
Ἡ διάμετρος τοῦ κυκλοτεροῦς θησαυροφυλακίου
μέχρι τῶν σημείων, εἰς ἃ μέχρι τοῦδε ἐφθασεν,
εἶναι 14 μέτρων, πρὸς δὲ τὰ κάτω εὐρύνεται

ἐτι μᾶλλον, ἐνῶ ἐν τῇ ὀριζοντίῳ γραμμῇ, ἐφ'
ἧς ἐπικάθηται ὁ ὀγκώδης λίθος τῆς εἰσόδου, μό-
λις εἶναι 12 μ. Ὁ λίθος οὗτος ἔχει μῆκος ἐν
τῷ ἄξονι αὐτοῦ, (διότι πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν μέρος
τὰ ἄκρα αὐτοῦ τ' ἀποτελοῦντα τὰς δύο γωνίας
εἶναι ἐλλειψοειδῆ), μέτρ. 4,047, πλ. δὲ 2,007.
Πάχος πρὸς μὲν τὸ ἐσωτερικὸν 068, πρὸς δὲ τὸ
ἐξωτερικὸν 098.

« Αὐγὴ ».

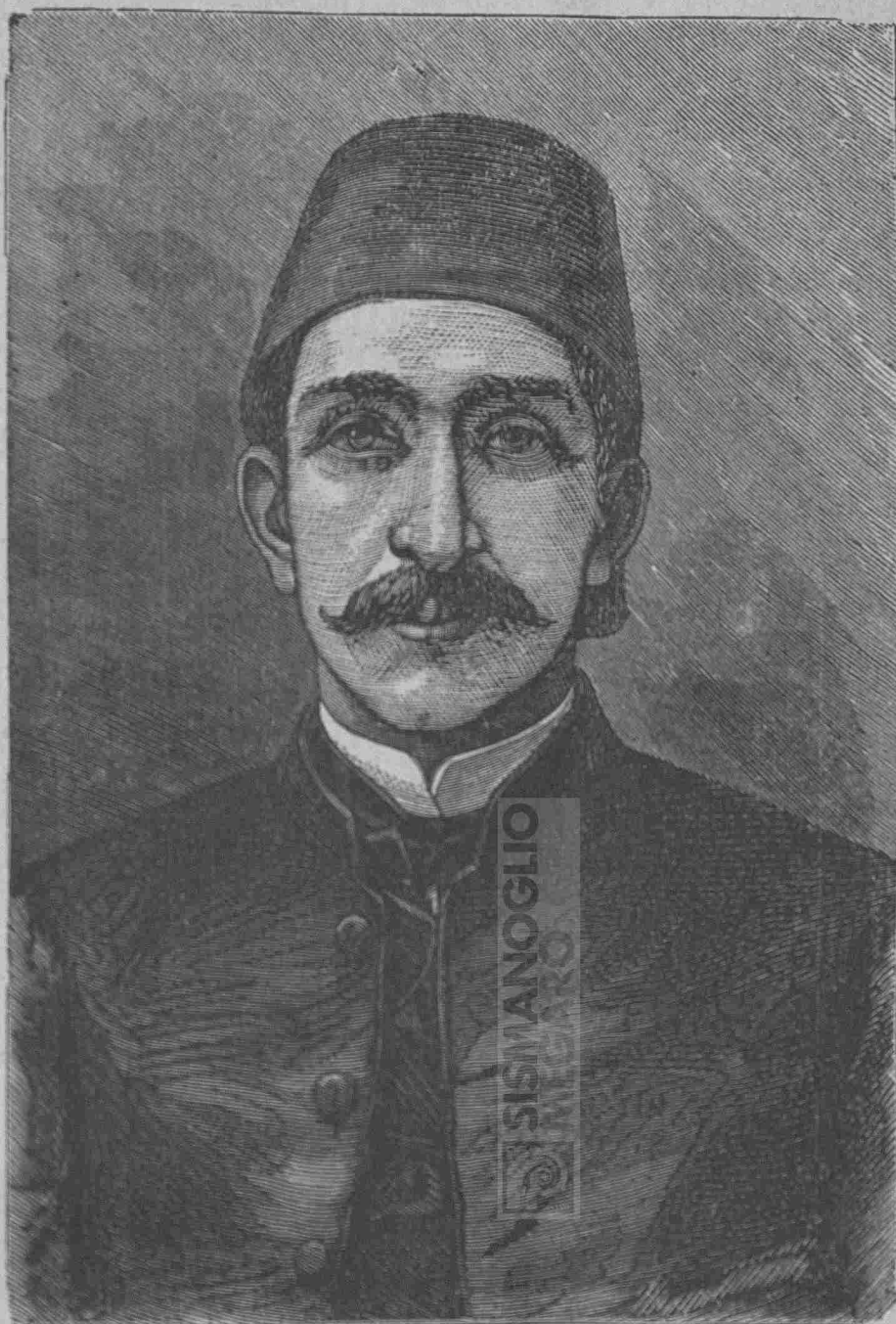
Παρακαλεῖται **Κ**ύριός **ΤΙΣ** νὰ ρίψῃ ἐν βλέμ-
μα ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λεξικοῦ **Σ**καρχάτο **υ**
Δ. τοῦ **Β**υζαντίου (1852) εἰς σελίδα, 295,
στήλιν πρώτην στίχον 68—69.

Ν. Κ. Μάκαρος.

—ο—ο—

Ὁνομαστός τις μονομάχος ἀπέθνησκε κλινῆ-
ρης, ὡς ὁ ἑσχατος τῶν θνητῶν. Προσκαλεῖ τὸν
ἱατρὸν τοῦ. « Εἰμαι ἀρκετὰ γεννητός, τῷ λέγει·
ἀπαντήσατέ μοι εὐλικρινῶς, φρονεῖτε, ὅτι δύνα-
μαι νὰ σωθῶ ἀπὸ τῆς ἀσθενείας μου; » Ὁ ἱα-
τρὸς κινεῖ τὴν κεφαλὴν εἰς σημεῖον ἀμυβολίας.
Τότε ὁ ἀσθενὴς ἀνακαθίστας: « Ἐνα ξίφος! ἀ-
νακράζει, ἔνα ξίφος! — Μὴ ταραττεσθε! λέγει
ἐντρομος ὁ ἱατρός. » Ἐγνώριζε τοὺς προγόνους
τοῦ ἐπιθανάτου καὶ δὲν ἐπεθύμει νὰ γίνῃ τὸ τε-
λευταῖόν τοῦ θυμῶ. « Ἐνα ξίφος! ἐπαναλαμβάνει
ὁ ἀσθενής. — Ἀλλὰ τί θὰ τὸ κάμετε; — Ἰα-
τρέ, ἄνθρωπος ὡς ἐμὲ χρεωστεῖ ν' ἀποθάνῃ με-
τὰ ὅπλα εἰς τὰς χεῖρας ».

Ἡ κόμησσα Γκολόβσκιν διηγεῖτο ἀνέκδοτόν
τι περὶ τοῦ πρίγκηπος Ποτέμκιν τοῦ διαδεχθέν-
τος τὸν πρίγκηπα Ὁρλώφ παρὰ τῇ αὐτοκρατεί-
ρᾳ Αἰκατερίνῃ τῇ δευτέρᾳ. Μίαν ἡμέραν ἀνῆρ-
χετο τὴν κλίμακα τῶν αὐτοκρατορικῶν ἀνακτό-
ρων καθ' ὃν χρόνον ὁ Ὁρλώφ κατήρχετο, ἵνα
δὲ μὴ ἡ ἀμοιβαία αὐτῶν σιωπῇ παρατηρηθῇ, ἠ-
ρώτησεν αὐτόν: « Τί νέα ἔχομεν εἰς τὴν αὐλὴν;
— Οὐδὲν, ἀπεκρίθη ψυχρῶς ὁ Ὁρλώφ, ἐκτός
τοῦ ὅτι σεῖς μὲν ἀναβαίνετε ἐγὼ δὲ καταβαίνω ».

Η Α. Α. Μ. Ο ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ
ΑΒΔΟΥΛ ΧΑΜΗΤ ΧΑΝ Ο Β΄.

ἀλθανικὴ ἐπιμονὴ ἡδύνατο νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὰς συμβουλάς τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τοῦ καθήκοντος. Ἡ ἰδίᾳ εὐρωπαϊκὴ διπλωματία, τοσοῦτον κατ' ἀρχὰς ἐπιβλητικὴ καὶ ἀπαιτητικὴ, κατενόησε μετ' οὐ πολὺ τὴν δυσχέρειαν τοῦ πράγματος καὶ τὴν εἰλικρίνειαν τῶν προθέσεων τῆς Α. Μ. καὶ ὑπεχώρησεν εἰς τὴν ἀνάγκην, δοῦσα προθεσμίαν ἀνάλογον διὰ τὴν κυβερνητικὴν ἐνέργειαν.

Τὴν ἀναβολὴν ταύτην δὲν παρέβλεψαν ὥς εἰς ἄλλας ἐποχὰς οἱ κυβερνῶντες, ἀλλὰ μετὰ ζήλου ἀπαραδειγματίστου ὑπὸ τὴν κραταιὰν τοῦ Σουλτάνου ὥθησιν ἐχρησιμοποίησαν καὶ τὸ ἀκανθῶδες ζήτημα τοῦ Δουλείου ἐπερατώθη σχεδὸν ἄνευ θυσιῶν αἵματος, καὶ τὸ ρόδον οὕτως εἰπεῖν ἀπεκόπη χωρὶς ἢ ἀποκόψασα αὐτὸ χεῖρ νὰ βλαβῇ ἐκ τῶν ἀκανθῶν. Ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τούτου ἔφερε τὰ μᾶλλον εὐάρεστα διὰ τὴν Αὐτοκρατορίαν ἀποτελέσματα, ἢ κοινὴ γνώμη ἐν Εὐρώπῃ μετεβλήθη ὑπὲρ τῆς Τουρκίας, αἱ κυβερνήσεις αἱ ὑπογράψασαι τὴν Βερολίνειον συνθήκην ἱκανοποιηθεῖσαι ἐν μέρει, ἐσπῆυσαν διὰ τῶν οἰκείων ἀντιπροσώπων αὐτῶν νὰ συγχωρῶσι τὴν Ὑψ. Πύλιν διὰ τὴν αἰσίαν λύσιν τοῦ Μαυροβουνιωτικοῦ ζητήματος, προσδοκῶσαι μετ' ὑπομονῆς ἐκ τῆς αὐτῆς μεγαθυμίας καὶ εἰλικρινείας τῆς Α. Μ. τὴν λύσιν καὶ τοῦ ἐτέρου ζητήματος τῆς διαρρυθμίσεως τῶν ἐλληνικῶν συνόρων. Ἡ αὐτὴ γενναιοφυχία, ἡ αὐτὴ εἰλικρίνεια θέλει βεβαίως καταβληθῇ πρὸς ἄρσιν καὶ τῶν δυσχερειῶν τοῦ ἐλληνικοῦ ζητήματος καὶ δικαίως προσδοκᾶται ὅτι ἡ αὐτὴ ἐπιτυχία θέλει στέφει ἐντὸς βραχείας τὰς καταβαλλομένας προσπάθειας. Αἱ ἀπηρχαιωμέναι ἀρχαὶ τῆς βραδυπορίας καὶ τῆς ἀναβολῆς ἀπεσοβήθησαν ἐκ τοῦ προγράμματος τῆς ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως, ἥτις βέλτιον παντὸς ἄλλου κατανοεῖ τὸ πολὺτιμον τοῦ χρόνου. Ὑπουργοί, ὡς καὶ ἡ Α. Υ. ὁ Σαῖτ Πασσᾶς, ἀποστρέφουσι τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῶν ἀρχαίων παραδόσεων καὶ ὁρμῶσι πρὸς τὸ στάδιον τῆς ἀναμορφώσεως, ἥτις ὑπάρχει ἡ ἀνυπέρβλητος ἀνάγκη τῆς ἡμετέρας ἐποχῆς. Σπαρνίως ἴσως Κυριάρχης ἐπέτυχε νὰ ἐκλέξῃ πρωθυπουργόν, ὡς τὴν Α. Υ. τὸν Σαῖτ Πασσᾶν, κα-

τανοῦντα τὰς προθέσεις Αὐτοῦ καὶ καταβάλλοντα αὐταπάρνησιν καὶ ἀφοσίωσιν μεγαλειέραν πρὸς τὰ συμφέροντα τοῦ θρόνου καὶ τῆς Αὐτοκρατορίας.

Τὰ γεγονότα μέχρι τοῦδε ἀποδεικνύουσι μέχρις ἐναργείας τὴν ἀλήθειαν ταύτην καὶ εἰσὶν ἄριστοι οἰωνοὶ διὰ τὸ μέλλον.

Τὸ ζήτημα τῶν ἐλληνικῶν συνόρων, αἱ ἐσωτερικαὶ ἀναμορφώσεις, ἡ διαρρύθμισις τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ κράτους εἰσὶν ἀντικείμενα ἄξια νὰ ἐλκύσωσι τὰ πολὺτιμα προτερήματα ἃτινα πάντοτε διέλαμψαν ἐπὶ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ θρόνου καὶ ἰδίως ἐπὶ τῆς πρωθυπουργίας τῆς Α. Υ. τοῦ Σαῖτ Πασσᾶ.

Ὑπὸ τοιούτους αἰσίους οἰωνοὺς δύνανται τις εὐλόγως, πεποιθὼς ἐπὶ τὸν περωτισμένον ζῆλον καὶ τὴν πατρικὴν μέριμναν τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου, νὰ προσδοκᾷ νέαν ἐποχὴν ἀναγεννήσεως καὶ προόδου τῆς Αὐτοκρατορίας, συμφώνως ταῖς ἀπαιτήσεσι τοῦ αἰῶνος ἡμῶν καὶ συμφώνως πρὸς τὰς εὐχὰς τοῦ Σεπτοῦ ἡμῶν Μονάρχου καὶ τῶν ἀληθῶν καὶ εἰλικρινῶν φίλων τῆς Τουρκίας.

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ Ο ΓΕΩΜΕΤΡΗΣ

Εἶνε ἀδύνατον νὰ ἀκολουθήσῃ τις ἐκ τοῦ πλησίον καὶ συνεπῶς νὰ περιγράψῃ τὴν βαθμιαίαν πρόοδον τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἐν τῇ μαθηματικῇ αὐτοῦ ἀναπτύξει. Εἶνε βέβαιον ὅτι τὰ στοιχεῖα, αἱ βάσεις τῶν μαθηματικῶν, ἦτοι αἱ γραμμαὶ καὶ οἱ ἀριθμοὶ ἐχρειάσθησαν πολὺν χρόνον ἵνα μορφωθῶσι, καὶ ὅτι ἂν ὁ ἀριθμὸς εἶνε προῖον κρίσεως, αἱ γραμμαὶ ὁμῶς καὶ τὰ σχήματα εἶνε καθαρῶς ἀνθρωπίνη ἀνακάλυψις. Πραγματικῶς ἐν τοῖς φυσικοῖς ἀντικειμένοις ἐπικρατεῖ τὸ σφαιρικόν σχῆμα· οὐδαμοῦ ὁμῶς εὐρίσκεται ἡ μαθηματικὴ εὐθεῖα καὶ κατὰ συνέπειαν τὰ ἐκ ταύτης προκύψαντα γεωμετρικὰ σχήματα. Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ εἰπώμεν ἄνευ ὑπερβολῆς ὅτι ἂν ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε κόσμον, ὁ ἀνθρώπος ἐκόσμησε τὸν κόσμον τοῦ Θεοῦ συμπληρώσας αὐτὸν καλλιτεχνικῶς. Ἡ συμπλήρωσις αὕτη συνίστησι τὴν γεωμετρίαν. Ἡ γεωμετρία

εἶνε καλλιτεχνία· ἄνευ αὐτῆς οὐδεμία τῶν ἄλλων καλῶν τεχνῶν ἡδύνατο νὰ ὑπάρξῃ καθ' ὅσον ἅπασαι ἐπ' αὐτῆς στηρίζονται. Ἄνευ αὐτῆς ἡ μεταμόρφωσις τοῦ κόσμου τοῦ Θεοῦ δὲν ἤθελε ποτὲ γίνεαι.

Ἀλλὰ τίς ἡ βαθμιαία πρόοδος ἐν τῇ καλλιτεχνίᾳ ταύτῃ; Πόθεν ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο δημιουργῶν; Ἰδοὺ ζητήματα ὧν ἡ λύσις ἀδύνατον νὰ εὑρεθῇ διότι τὰ ἔγνη αὐτῶν χάνονται ἐν τῇ σκοτίᾳ τῶν αἰώνων. Βεβαίως ὁ ἀνθρώπινος νοῦς ἤρξατο ἀπὸ τῆς συλλήψεως τῶν ἀπλουστεύων καὶ ἐκ τούτων προέβη εἰς τὰ συνθετώτερα. Βεβαίως ἡ γεωμετρία ἔλαβεν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς πρώτης καλύβης, ἣν ὁ ἄνθρωπος ἐπηξε πρὸς κατοικίαν του.

Ἀλλ' ἂν αἱ ἀρχαὶ τοῦ κατ' ἄνθρωπον γεωμετρεῖν εἶνε εἰς ἡμᾶς τόσον σκοτειναί, οὐχ ἤττον τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ, ἅτινα καθ' ἑκάστην ἐχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν κινουσι τὸν ζωηρότερον ἡμῶν θαυμασμόν. Καὶ πράγματι εἰς οὐδεμίαν ἄλλην ἐπιστήμην ἡ ἀνθρωπότης χρεωστεῖ περισσώτερα ἢ εἰς τὰ μαθηματικά καὶ τὰς τούτων ἐφαρμογὰς. Συγκρίνατε τὴν ἀθλίαν καλύβην τοῦ ἀγρίου μὲ τὸ ὕψιστον ἔργον τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς, τὸν Παρθενῶνα. Μεταξὺ τῶν δύο τούτων προϊόντων τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ποιητοῦ, ὑφίσταται σχέσις τις; — Ὁχι. Δὲν συγκρίνεται κατὰ τὴν τελειότητα καὶ τὸ κάλλος ἐν ἄθυρμα παιδικὸν μετὰ τῆς Ἀφροδίτης τῆς Μήλου.

Ἀλλὰ τίς ἡ αἰτία τῆς τοιαύτης τοῦ ἀνθρώπου καλλιτεχνικῆς ἀναπλάσεως; Τὰ μαθηματικά. Ρίψατε ἐν βλέμμα εἰς τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῶν κοινωνιῶν, εἰς τὸν πολιτισμὸν ἐν γένει. Πάντα τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας, τῆς εὐζωίας, τοῦ πλούτου, εἶνε προϊόντα τῆς ἐπιστήμης ταύτης, ἥτις ἀνευρίσκεται πανταχοῦ μικρὸν οὔσα σκιαγράφημα τῆς δημιουργικῆς τοῦ Θεοῦ δυνάμεως. Ἡ ἀνθρωπότης ἐποδηγετήθη ἐν τῇ προόδῳ τῆς ὑπὸ τῶν μαθηματικῶν, ἅτινα, ὡς ἐπιστήμη θετικὴ, εἶνε ὁ κάλλιστος ὁδηγὸς δι' οὗ ὁ ἄνθρωπος εὐθὺ βαίνει ἐν τῇ ὁδῷ τῆς προόδου. Πρὸ τῆς ἀναπτύξεως αὐτῶν ἡ Φύσις ἦτο βιβλίον γεγραμμένον ἱερογλυφικῶς, ἦτο κιθώτιον κεκλεισμένον, οὕτινος ὀλίγιστοι μόνον κατεῖχον τὴν κλεῖδα, θεωρηθέντες διὰ τοῦτο ὡς ὑπερφυσικά ὄντα, ὡς

μάγοι. Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ ἱερεῖς τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων καὶ Βαβυλωνίων, οἵτινες διεκρίνοντο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τῆς γενικῆς σκοτίας ὡς μονομερεῖς φάροι φωτεινοὶ διαφωτίζοντες τὴν ἀνθρωπότητα περὶ τῶν προβλημάτων τῆς φύσεως. Οἱ λαοὶ τότε, ἦσαν ἀμαθεῖς, ἀμαθέστεροι ἢ σήμερον, αἱ ἐπιστημονικαὶ γνώσεις ἐκαλοῦντο μυστήρια καὶ αἱ ἀπλαὶ τῆς φύσεως ἀντιγραφαί, τὰ πειράματα, ἀπῆλαυον τότε ἀξίαν θαυμάτων.

Σήμερον ὁμως, χάρις κατὰ μέγα μέρος εἰς τοὺς ἡμετέρους προγόνους, οἵτινες καὶ εἰς τὰς ἐπιστήμας ταύτας ἔκαμαν θαυμασίας προόδους καὶ οἵτινες, ἐνεκα τοῦ ἐκπολιτιστικοῦ αὐτῶν χαρακτῆρος, μετέδιδον τὰς ἑαυτῶν γνώσεις εἰς πάντας, ὁ μεταξὺ τῆς φύσεως καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦς σκοτεινὸς πέπλος ἤρθη καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀναγινώσκει εὐκρινῶς τὸ βιβλίον τῆς Φύσεως. Ἦν ὅ,τι τέως ἐθεωρεῖτο γοητεία καὶ θαῦμα, σήμερον δὲν εἶνε, ἢ φυσικόν.

Ἰδοὺ ὁ λόγος δι' ὃν θὰ ἐκθέσω συντόμως τὰ κατὰ τὸν μέγαν γεωμέτρην Ἀρχιμήδην, ἓνα τῶν ἰσχυρῶν προμάχων τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἀπὸ τῶν δεσμῶν τῆς πλάνης ἐνδόξου ἀγῶνος.

Ὁ Ἀρχιμήδης ἀπῆλαυσε τῆς μεγίστης παρὰ τῷ ἐπιστημονικῷ κόσμῳ τιμῆς, οὐχὶ ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς γνώσεις νεωτέρων μαθηματικῶν, οἷος ὁ Νεύτων ἀλλ' ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἔζη ἐκάτερος τούτων. Βεβαίως ὁ Νεύτων ἦτο σοφώτερος τοῦ Ἀρχιμήδους, ὅστις ἂν ἔζη πρὸς στιγμὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνου, ἤθελε πολλὰ διδαχθῇ παρ' αὐτοῦ. Ἐὰν ἡ σύγκρισις ἐγίνετο τοιοῦτοτρόπως, τότε βέβαια ὁ Ἀρχιμήδης θὰ ἦτο μαθητὴς τοῦ Νεύτωνος. Ἀλλ' ὁ Ἀρχιμήδης ἔζη εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ὀλίγιστα ἐπιστημονικὰ πράγματα ἦσαν γνωστά· ὁ Ἀρχιμήδης ἀνεκάλυψε τὴν ἐπιστήμην παρρησιμένην, ἀγνωστον· τὴν περιέθαλψε, τὴν ἐπροστάτευσεν. Περιέβαλε τὰ μὲ ράκη κεκαλυμμένα μέλη της διὰ μανδύου λαμπροῦ· ὁ Νεύτων τήνε ὕρεν ἐνδεδυμένην καὶ τῇ ἐπέθηκε χρυσοῦν ἐπὶ τοῦ μετώπου στέφανον.

Ὁ Ἀρχιμήδης, ὁ δημιουργικώτερος νοῦς τῆς

ἀρχαιότητος, ἤκμασεν ἐν Συρακούσαις ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἰέρωνος κατὰ τὰ μέσα τῆς τρίτης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος. Αἱ ἀνακαλύψεις αὐτοῦ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ἀνάγονται εἰς τέσσαρας ἰδιαιτέρους κλάδους αὐτῆς, τὰ καθαρῶς μαθημα-

τικά, τὴν μηχανικὴν, τὴν ὑδροστατικὴν καὶ τὴν ὀπτικὴν.

Ὁ Ἀρχιμήδης δὲν ἦτο μόνον θεωρητικὸς νοῦς. Ἄν ἦτο μόνον τοιοῦτος, δὲν θὰ ἀπῆλαιε βεβαίως τῆς ἐπιστημονικῆς δόξης, ἧς μέχρι τῆς

Ὁ πρόην ἀντιβασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου ΙΣΜΑΗΛ ΠΑΣΣΑΣ.

σήμερον ἀπολαύει. Ἴσως ἤθελε λησμονηθῇ, ἢ τοῦλάχιστον ἤθελε περιβληθῇ ἡ μνήμη του διὰ πένου τινὸς ἀοριστίας. Ἀλλὰ τὰ πράγματα ὁμιλοῦσι καλλίτερον μετὰ τὴν πάροδον τῶν ἐτῶν,

ὅταν παρίστανται διὰ τινος ὑλικοῦ ἐνδύματος. Πολλοὶ θὰ ἠγνόουν καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου Βυζαντινοῦ ἀρχιτέκτονος Ἀνθεμίου, ἂν δὲν τὸν ὑπενθύμιζεν εἰς τὰς ἐπιγενεστέρας γε-

νεάς τὸ ἔργον τῆς μεγαλοφυΐας του, ὁ ναὸς τῆς Ἀγίας Σοφίας. Ὁ χρόνος εὐκολώτερον καταστρέφει χειρόγραφα ἢ μνημεῖα τέχνης. Τὰ συγγράμματα ἀποφυλλίζονται, καίονται, ἐξαφανίζονται· τὰ μνημεῖα καὶ καταστρεφόμενα ὑπὸ τοῦ χρόνου ἀφίνουσι μάρτυρας τῆς ποτὲ ὑπάρξεώς των τὰ ἑρείπια· τὰ ἑρείπια ὁμιλοῦσιν, ἡ τέφρα τῶν συγγραμμάτων δὲ ἀναγινώσκεται.

Α'.

Καὶ εἰς μὲν τὸ καθαρῶς μαθηματικὸν τμήμα τῆς ἐπιστήμης, ὁ Ἀρχιμήδης εἶνε ὁ πρῶτος ἀνευρὼν τὴν σχέσιν τῆς περιφερείας πρὸς τὴν διάμετρον, σχέσιν ἣν ἀνεκάλυψε δι' ἀπλουστάτης γεωμετρικῆς κατασκευῆς, χρησιμευούσης σήμερον ὡς ὑπόδειγμα εἰς πᾶσαν μέθοδον διὰ προσεγγίσεως ἐφαρμοζομένην εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῶν καμπύλων γραμμῶν. Παρετήρησεν ὅτι, ἐὰν ἐγγράψωμεν καὶ περιγράψωμεν δύο κανονικὰ πολύγωνα τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ πλευρῶν εἰς περιφέρειαν κύκλου, καὶ διπλασιάσωμεν συνάμα τὸν ἀριθμὸν τῶν πλευρῶν ἑκατέρου τῶν πολυγώνων τούτων, ἡ μεταξὺ τῆς περιφερείας καὶ τῆς περιμέτρου ἑκάστου τῶν πολυγώνων διαφορά, βαίνει βαθμυδὸν ἐλαττουμένη καὶ τέλος δύναται νὰ καταστῇ μικροτέρα πάσης δυνατῆς ποσότητος. Ἐλαβεν ὅθεν, ὡς πρῶτα πολύγωνα, δύο κανονικὰ ἐξάπλευρα τὰ ὁποῖα διὰ διχοτομήσεως τῶν πλευρῶν μετέβαλεν εἰς δύο κανονικὰ δωδεκάπλευρα καὶ ἐξακολουθῶν τὸν αὐτὸν τρόπον ὑποδιαιρέσεως ἔφθασεν εἰς δύο πολύγωνα ἔχοντα 96 πλευράς. Παρετήρησε τότε ὅτι ἡ μεταξὺ τοῦ ἐγγεγραμμένου καὶ περιγεγραμμένου πολυγώνου διαφορά ἦτο σχεδὸν μηδενισμένη. Ἐλαβε

λοιπὸν τὴν μέσθην ἀριθμητικὴν ἀξίαν μεταξὺ 21 καὶ 22, πλησιάζουσα μᾶλλον πρὸς τὸν δεύτερον τοῦτον ἀριθμὸν. Αὕτη ἡ σχέση, ἂν καὶ μικρᾶς προσεγγίσεως, εἶνε τὴν σήμερον ἐν χρήσει δι' ἐργασίας ἐν αἷς δὲν ἀπαιτεῖται μεγάλη ἀκρίβεια, συνάμα δὲ ἐχρησίμευσε καὶ ὡς βάσις πάσης νεωτέρας τοιούτου εἵδους ἐρεῦνης.

Πολλοὶ μετὰ τὸν Ἀρχιμήδην ἐνησχολήθησαν ματαίως περὶ τὴν εὑρεσιν τῆς ἀκριβοῦς σχέσεως τῆς περιφερείας πρὸς τὴν διάμετρον καὶ ἐπομένως περὶ τὸν τετραγωνισμὸν τοῦ κύκλου. Σήμερον ὅμως ἡ ἐρευνα αὕτη δὲν εἶνε ἐνασχόλησις ἢ τῶν ἀρχαρίων εἰς τὰ μαθηματικά ἢ τῶν μηδὲνως ξενισθέντων ἐν ταῖς γεωμετρικαῖς στοαῖς.

Τὰς λοιπὰς καθαρῶς μαθηματικὰς ἀνακαλύψεις τοῦ Ἀρχιμήδους δὲν θέλομεν ἀναφέρει, ἵνα μὴ κουράσωμεν τοὺς ἀναγνώστας, οἵτινες συνήθως ὀλίγιστα εὐαρεστοῦνται εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς πνευματικῆς τροφῆς. Ἀναφέρω μόνον ἀπλῶς ἐν συνόψει ὅτι ὁ Ἀρχιμήδης ἐνησχολήθη καὶ ἔλυσε διὰ τῆς τότε γεωμετρικῆς ὁδοῦ τὰ πλεῖστα τῶν θεωρημάτων τῶν καμπύλων γραμμῶν, ἐπιφανειῶν καὶ ὄγκων μεθοδικῶς ἐν τοῖς περιωζομένοις αὐτοῦ συγγράμμασιν ἐκτεθειμένα. Σήμερον τὰ ζητήματα ταῦτα λύνονται εὐκόλως διὰ τῆς νέας τῶν ἀπειροστικῶν ἀναλύσεως (analyse infinitésimale)· ὁ Ἀρχιμήδης ὅμως εἶνε τοσούτῳ μᾶλλον ἀνώτερος ὅσῳ δὲν ἔκαμε χρῆσιν πρὸς ἐπίλυσιν αὐτῶν ἢ μόνης τῆς γεωμετρίας. (1)

(1) Σημ. «Γραφ. Κόσμου». Ἡ ἀνωτέρω πραγματεία ἀνεγνώσθη ἐν τῇ ΟΓ' συνεδριάσει τοῦ Ἑλληνικοῦ Συλλόγου ὁ «Παρθενών» ὑπὸ τοῦ κ. Ἡλίου Βαλσαμάκη.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

ΤΟ 1881.

Κίνησις Σαλονίων τοῦ Πέρα.—Οἱ Ἀρραβῶνες τῆς Κ. Θηρεσίας Ζαρίφη μετὰ τοῦ Κ. Ἀντωνίου Βλαστοῦ.

ΑΤΜΟΠΛΟΥΝ ἀεικίνητον, τρέχον εἰς Ὠκεανὸν, ἀνευ πέρατος, βαδίζει ὁ ΧΡΟΝΟΣ. Βαδίζει πάντοτε ὡς τὸν Κατάρατον Ἰουδαίου, οὐδέποτε σταματῶν, οὐδέποτε ἀναπαυόμενος· ὡς δὲ φεύγοντες τοῦ ἀτμοπλοίου καὶ ὄχθαι καὶ

ὄρη καὶ πόλεις ἐξαφανίζονται ὀπισθεν, οὕτω βαίνοντος καὶ τοῦ Χρόνου, παρέρχονται καὶ ἄνθρωποι καὶ γενεαὶ καὶ βασιλεία μετὰ μόνης τῆς διαφορᾶς ὅτι τὰ τελευταῖα ταῦτα παρέχονται ἵνα διὰ παντός καταστραφῶσι καὶ ἐξοντοθῶσιν.

Εἰς τὸν ἀχανῆ καὶ φρικώδη τοῦ Χρόνου Ὠκεανὸν ἰδοὺ καὶ ἕτερος ἀνθρώπων ἐνιαυτὸς ἐβυθίσθη· εἰς κόκκος ἄμμου μεταβαίνων ἐκ τῆς κλεψύδρας τῆς αἰωνιότητος εἰς τὴν κλεψύδραν τοῦ ἀτελευτήτου.

Τῆς ταλαίνης καὶ ὀδυνηρᾶς ἡμῶν ζωῆς ἐμάρανθη καὶ ἕτερον ρόδον. Ὁ δὲ σιδηροῦς τοῦ πανδαμάτορος Χρόνου ὄνουξ μίαν ἔτι αἵματηράν ἐχάραξεν ἐπὶ τοῦ μετώπου μας ρυτίδα.

Ἄλλ' ἰδοὺ ἀπεναντίας μεγίστη κίνησις καὶ ζωὴ περὶ ἡμᾶς φαίνεται!...

Ἀκούομεν ἤχους ἁσμάτων, κρότους γελώτων... Ζωηράν βλέπομεν χαρὰν καὶ παιδρὰ μαιδιάματα.

Μωροὶ ποῦ ἔμεθα!... Ἐορτάζομεν οὕτω φαιδρῶς ἐν χοροῖς καὶ ἀγαλλιάσει τὴν ἐναρξιν τοῦ Νέου ἔτους καὶ δὲν γνωρίζομεν ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐορτάζομεν μετὰ τῆς αὐτῆς ἐκτάκτου φαιδρότητος οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν εἰμὴ... ἐναρξὶς νέων βασάνων, νέων δεινῶν, νέων ταλαιπωριῶν, νέων δακρύων...

Ἄν, φίλτατε τοῦ «Γραφικοῦ Κόσμου» ἀναγνώστα, εἶσαι νέος ἀπώλεσας ἐν ἄνθος ἐκ τοῦ ἐφημέρου στέμματός σου· ἂν εἶσαι γέρον προσήγγισας κατὰ ἓνα βῆμα πρὸς τὸν ψυχρὸν καὶ πάντοτε χαίνοντα τάφον σου. Μὴ λησμονεῖς ὅτι ὁ Χρόνος ἔχει πάντοτε πιστὸν συνοδὸν τὸν ἀκάματον καὶ ἀδυσώπητον... τὸν θάνατον, τὸν ὠμὸν ἐκεῖνον θεριστήν, ὅστις θερίζει ἀδιακρίτως καὶ γῆρας καὶ νεότητα καὶ εἰς τὸ σκληρὸν τοῦ ὁποίου δρέπανον οὐδεὶς εὕρισκει τὴν χάριν...

Πλὴν ἀρκεῖ... Ἐν μέσῳ τῶν κρότων τούτων τῆς εὐθυμίας, ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς ταύτης ἀγαλλιάσεως δὲν ἀρέσκομεν νὰ θρηνηῶμεν περιλύπως ὡς τὸ πτηνὸν τῶν κοιμητηρίων. Οὐτε θέλομεν νὰ διαταράξωμεν τὴν φαιδρότητα καὶ καταστήσωμεν διὰ τῶν περιλύπων τούτων σκέψεών μας μελαγχολικοὺς τοὺς προσφιλεῖς μας τοῦ «Γραφικοῦ Κόσμου» ἀναγνώστας ἐν μιᾷ τοσοῦτον χαρμωδῇ ἡμέρᾳ καθ' ἣν οἱ μὲν μεγάλοι λησμονοῦσι τὰ μεγαλεῖά των, οἱ μικροὶ τὴν ταπεινότητά των, οἱ γέροντες τὰς ἀλγηδὺνας των καὶ οἱ πτωχοὶ τὰς δυστυχίας των.

Ἀνιστάμεθα λοιπὸν· ἀποβάλλομεν τὴν νάρκην τοῦ χειμῶνος, περισκοπῶμεν μὲ βλέμμα ἐταστικὸν ἀπάσας τὰς γωνίας τῆς ἡμετέρας κοινωνίας καὶ εἰσδύομεν ὅτε μὲν εἰς τὰ μεγαλοπρεπῆ τῶν πλουσίων μέγαρα, ὅτε δὲ εἰς τὴν ἐτοιμόρροπον καὶ ὑπὸ τῶν χειμερινῶν ἀνέμων κλονιζομένην τοῦ πτωχοῦ καλύβην.

Τί δὲ βλέπομεν;... Τὴν αὐτὴν πανταχοῦ θυμηδίαν, τὴν αὐτὴν εὐφροσύνην καὶ ἀγαστρίαν. Διὰ τὸν εὐνόητον καὶ ἀπλούστατον λόγον ὅτι τὸ ὄνομα τῆς Πρωτοχρονιάς ὅπερ ἀντιπροσωπεύει ὡς ὁρατὸν καὶ ποθητὸν σύμβολον ἡ Βασιλόπητα—ἡλεκτρίζει τοὺς πάντας εἰς οἰανδήποτε καὶ ἂν ἀνήκωσι τάξιν.

Πανταχοῦ λοιπὸν ζωὴ καὶ κίνησις, πανταχοῦ προετοιμασίαι ὅπως καταστήσωσι τὴν πρώτην ταύτην τοῦ νέου ἔτους ἡμέραν χαρῶν καὶ εὐφροσύνης ὅπως διέλθωσι καθ' ὁμοίωσιν αὐτῆς καὶ αἱ λοιπαὶ τριακόσαι ἐξήκοντα τέσσαρες ἀδελφαί της...

Οἱ ἀναγνώσται τοῦ δεκαπενθήμερου τούτου «Ταχυδρόμου» ἃς καθησυχάσωσιν· οὐδόλως διατρέχουσιν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως αὐτοῦ τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ καταζαλίζωσι καὶ ἐπιβαρύνωσι τὴν κεφαλὴν των διὰ τῆς ἐν αὐτῷ ἀναγνώσεως πολυπλόκων περὶ πολιτικῆς σκέψεων κατ' ἀγαθὴν δι' αὐτοὺς καὶ δι' ἡμᾶς μέριμναν τοῦ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Αὐτοκρατορικοῦ Ὑπουργείου, ὁ «Γραφικὸς Κόσμος» τὰ πάντα δύναται νὰ γράφῃ καὶ περὶ πάντων εἰς τὰς στήλας αὐτοῦ νὰ πραγματευῇται ἐκτὸς—περὶ πολιτικῶν. Κατὰ συνέπειαν τὸ ζήτημα τῆς εὐρωπαϊκῆς διαιτησίας, τὸ ἐξαμβλωματικὸν καὶ θνησιγενὲς τοῦτο τῆς εὐρωπαϊκῆς διπλωματίας τέκνον, ἐστὶ καὶ ἔσται ξένον δι' ἡμᾶς, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ τῆς αὐτῆς φύσεως ζητήματα περὶ τῶν ὁποίων αἱ ἐφημερίδες μας ἀναιροῦσι σήμερον ἐκεῖνο τὸ ὅπερ συνεισφέρει πληροφοριῶν ἐξ αὐθεντικῆς, ὡς συνειθίζουσι νὰ λέγωσι πηγῆς, χθὲς ἐπεβεβαίουν καὶ ὡς θετικότερον παρίστων. Τὸ ἰδικὸν μας ἔργον εἶναι ἄλλον· εὐχέρεστερον καὶ μᾶλλον δι' ἡμᾶς εὐχάριστον, συνίστα-

ται δὲ εἰς τὸ νὰ ἐξεικονίζωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ περιοδικοῦ τούτου πιστῶς τὴν κίνησιν ἣτις ἐπικρατεῖ ἐν τοῖς ὑψηλοῖς τῆς πρωτευούσης μας σαλονίοις.

Τὸ σπουδαιώτερον δὲ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν δεκαπενθημερίαν τῶν σαλονίων τούτων γεγονὸς εἰσὶν οἱ ἀρραβῶνες τῆς θυγατρὸς τοῦ μεγαθύμου ἐκείνου ὁμογενοῦς τοῦ δυνηθέντος οὐχὶ διὰ τῆς μεγάλης αὐτοῦ περιουσίας, ἀλλὰ διὰ τῆς εὐγενείας τῆς καρδίας του καὶ μόνης νὰ καταλάβῃ ἐν τῇ μεγαλουπόλει μας τὴν πρωτίστην μεταξὺ τοῦ ὁμογενοῦς κόσμου θέσιν, τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΖΑΡΙΦΗ.

Τὸ ὄνομα «Ζαρίφη» κατέστη ἐξόχως διὰ πᾶσαν ὁμογενῆ καρδίαν προσφιλές· αἱ μεγάλαι τοῦ εὐγενοῦς τούτου ἀνδρὸς πρὸς τὸ Γένος αὐτοῦ γενναιοδωρίαι του καὶ ἡ γενναία ἀρωγὴ ἦν πρὸς πᾶσαν πάσχουσαν ὑπαρξιν δὲν παύει οὐτος χορηγῶν, προκαλοῦν ἀπὸ μέρος παντὸς ὁμογενοῦς διὰ τὸν ὄντως φιλάνθρωπον τοῦτον ἄνδρα ἐν εἶδος εὐγνωμοσύνης ἥστινος ἀδυνατοῦμεν νὰ περιγράψωμεν τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰ ὅρια.

Ὁ ζῶν οὗτος σεβασμὸς, ἡ ἀπεριόριστος αὐτῇ ἀφοσίωσις ἦν πρὸς τὸν κοινὸν τοῦτον πάντων ἡμῶν πατέρα οὐ μόνον ὁ ὁμογενὴς ἀλλὰ καὶ σύμπας ὁ λοιπὸς τῆς ἡμετέρας πρωτευούσης τρέφει πληθυσμὸς μεταδίδεται κατὰ φυσικὸν λόγον καὶ εἰς τὰ λοιπὰ τῆς εὐγενοῦς αὐτοῦ οἰκογενείας μέλη.

Τὸ Δημόσιον γνωρίζων κάλλιστα τὸν χαρακτῆρα τοῦ κ. ΖΑΡΙΦΗ γνωρίζει ὅτι ἡ εὐγενὴς αὐτῇ καρδίᾳ δὲν ζῇ παρὰ διὰ νὰ ἀνακουφίξῃ τοὺς πάσχοντας καὶ βλέπῃ εὐτυχοῦντα τὰ τέκνα του· πᾶσα δὲ χαρὰ ἦν αἰσθάνεται ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ τούτων ἡ πατρικὴ καὶ φιλόστοργος αὐτοῦ καρδιά μεταδίδεται καὶ εἰς τοὺς πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως ὑπὸ τοῦ ἐλεήμονος τούτου ἀνδρὸς ἐργετηθέντας, οἵτινες θεωροῦν τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἱθνοφιλοῦς τούτου ἀνδρὸς ὡς ἀμέσως καὶ ἐπὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν ὑπάρξεως ἀντανακλωμένην. Κατὰ συνέπειαν ἦτο λίαν φυσικὸν ὅπως ἡ περὶ τῶν ἀρραβῶνων τῆς θυγατρὸς τοῦ μεγαπλούτου τούτου ὁμογενοῦς εἰδήσις γίνῃ ἀποδεκτὴ παρ' ἀπάντων τῶν κύκλων τῆς ἡμετέρας πόλεως μετ'

αἰσθήματος εἰλικρινοῦς χαρᾶς καὶ ἐκτάκτου πράγματι εὐχαριστήσεως.

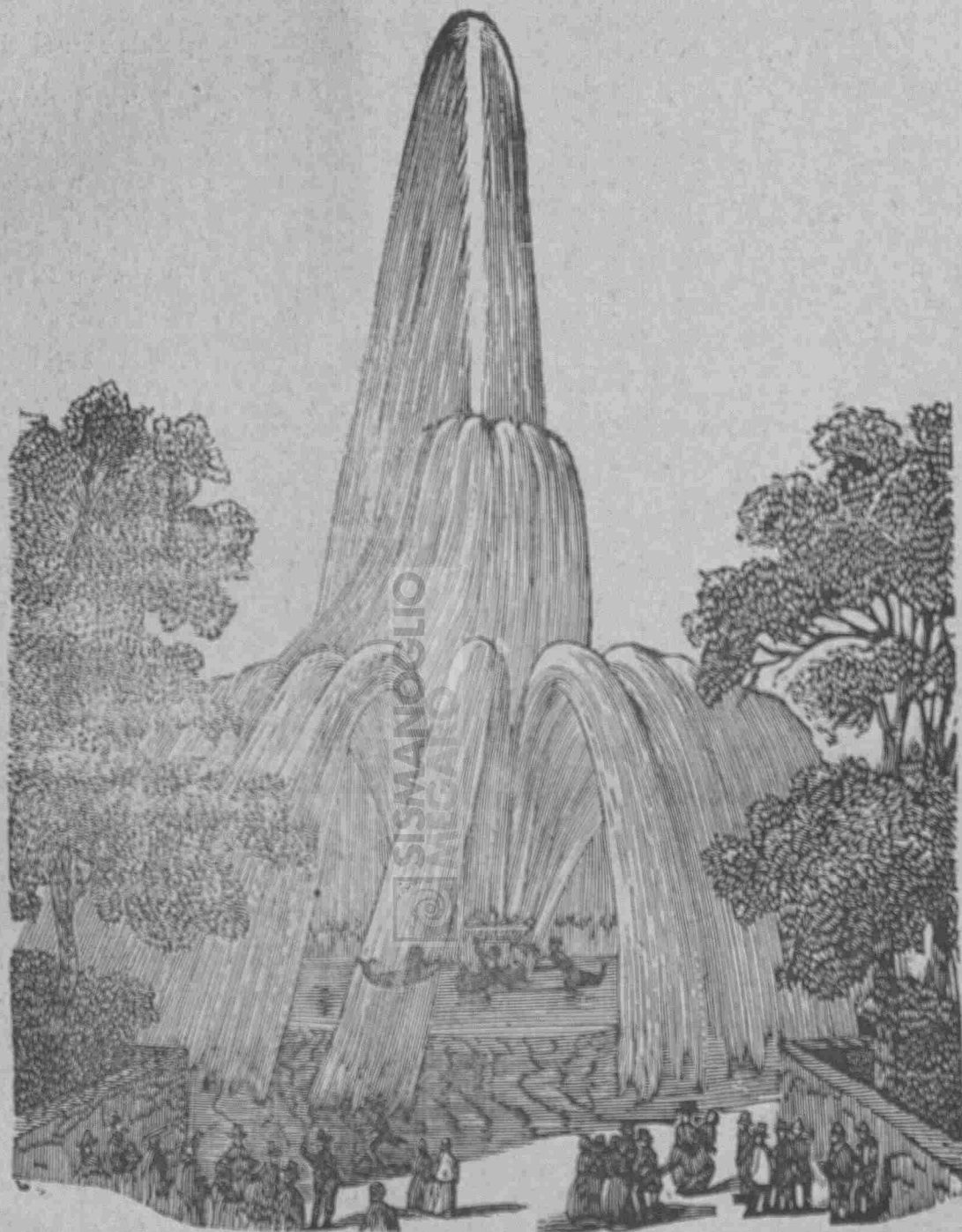
Ὑπῆρχε μία τάξις νεανίδων αἵτινες καίπερ ἀνήκουσαι εἰς τὴν ἀνωτάτην τῆς ἡμετέρας κοινωνικῆς κλίμακος βαθμίδα, καίπερ τὸ οἰκογενειακὸν αὐτῶν ὄνομα ἐστὶν ἐν τῶν διαπρεπεστέρων ὀνομάτων, καίπερ καὶ ἀτομικῶς διὰ τῆς λεπτῆς (καὶ ἐξόχου) ἧς ἀπῆλαυσαν ἀνατροφῆς πλεῖστα πολύτιμα κατέχουσai πρὸςόντα, ἐν τούτοις οὐδόλως ἐννοοῦν διὰ πάντα ταῦτα νὰ ἐπαίρωνται καὶ οὐδόλως ἐαυτὰς τῶν λοιπῶν ὑπερτέρας θεωροῦσιν—εἰς τὴν ζηλευτὴν καὶ δυστυχῶς ὀλιγάριθμον τῶν νέων τούτων τῆς ἡμετέρας κοινωνίας κατηγορίαν ἀνήκει καὶ ἡ ἐσχάτως μνηστευθεῖσα εὐγενὴς τοῦ κ. Ζαρίφη θυγάτηρ, ἡ δεσποσύνη: ΘΗΡΕΣΙΑ ΖΑΡΙΦΗ.

Ἀληθὲς τοῦ πατρὸς αὐτῆς θυγάτηρ καὶ πιστὴ τῶν ἀρετῶν αὐτοῦ κληρονόμος, ἐστὶ πεπροικισμένη ἐκ φύσεως διὰ πολυτίμων πράγματι προσόντων, προσόντων ἅτινα καθωρᾶῖσεν ἡ ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις ἐκλεκτὴ αὐτῆς ἀνατροφή καὶ ἡ ζωηρὰ ὑπὲρ αὐτῆς τῶν φιλοστόργων γονέων τῆς μέριμνα.

Φρονοῦμεν δὲ ὅτι διερμηνεύομεν ἐνταῦθα γενικῶς καὶ ὁμόθυμον σύμπαντος τοῦ δημοσίου τῆς ἡμετέρας μεγαλουπόλεως φρόνημα, λέγοντες ὅτι ὁ νέος ἐκεῖνος ὃν ἐξελέξατο ὡς σύζυγον διὰ τὴν προσφιλεῖ αὐτοῦ θυγατέρα ὁ κ. ΖΑΡΙΦΗΣ εἶναι πράγματι ἀντάξιον τῆς τιμητικοτάτης ταύτης ἐκλογῆς. Εὐτυχήσας νὰ τελειωποιήσῃ διὰ πολυετοῦς ἐν Εὐρώπῃ διαμονῆς τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ ὁ κ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΛΑΣΤΟΣ καὶ ἀναπτύξας τὴν φυσικὴν αὐτοῦ νοημοσύνην προώρισται πράγματι ὅπως ἀναπληρώσῃ τὸ μέγαλον ἐκεῖνο κενὸν ὅπερ ἐπαφῆκεν ὁ ἀνέλπιστος θάνατος τοῦ πολυχλαύστου καὶ ὁμωνύμου αὐτοῦ θεοῦ Ἀντωνίου Βλαστοῦ. Ἐκ φύσεως συνετὸς καὶ σκεπτικὸς πάντοτε ἐν ταῖς ἐνεργείαις αὐτοῦ ὁ κ. Α. Βλαστός ἐστὶν εἰς τῶν κυριωτέρων τῆς «Τραπεζῆς Κωνσταντινουπόλεως» μοχλῶν παρ' ἧς ἐκπληροῖ τὰ σπουδαῖα γενικοῦ ἐλεγκτοῦ καθήκοντα.

Δίδοντες τέρμα εἰς τὸν «Ταχυδρόμον μας»

τοῦτον, τοῦτο μόνον λέγομεν: ὅτι ἡ κοινωνία ἡ- γάλην περιουσίαν, — ἀλλὰ καὶ τοῦτο τὸ σπου-
 μῶν θὰ ᾔτο λίαν εὐτυχῆς ἂν πολλὰ τοιούτου δαιότερον — ἐλληνοπρεπῇ χαρακτηῖρα καὶ φυσι-
 εἶδους συνήπτοντο συνοικέσια, συνοικέσια εἰς ἃ κὴν τῆς ψυχῆς εὐγένειαν.
 ἀμφοτέρω τὰ μέρη ἐκπροσωποῦσιν οὐ μόνον με-

Τὸ μέγα Ἀναβρυτήριον τῆς Τουλῶνος.

ΡΟΥΒΕΝΣ

Ο ΔΙΑΣΗΜΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ.

(Ἴδε Τεῦχος Κ'. σελ. 226)

Παράφρων, ναί! διότι ἔρχονται στιγμαί, καθ' ἃς ἀμφιβάλλω ἂν ᾔμαι κύριος τῶν φρενῶν μου, καθ' ἃς ἐρωτῶ μετ' ἀνησυχίας ἑμαυτὸν ἐὰν ἐσθῆθῃ ἐν ἐμοὶ ὡς ἱερὰ λυχνία τῆς διανοίας!

Παράφρων! ὁ Τάσσος παράφρων! . . . ἐλέησόν με, Θεὲ παντοκράτωρ! διότι ὁ θάνατος εἶναι μυριάκις τῆς ιδέας ταύτης προτιμότερος!

Καὶ ἔκρυψεν ἐν ταῖς παλάμαις τοὺς δεδακρυσμένους τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τὸ μέτωπον τὸ πεφλογισμένον.

Ἀνήσυχος ἐν τούτῳ καὶ τεταραγμένη, ὡχρὰ δὲ ὡς ἡ Θεοτόκος ἐνώπιον τοῦ ἐσταυρωμένου, φαίνεται ἡ Κορνηλία ὡσεὶ φοβουμένη ἀπαίσιόν τι-

να κρίσιν τῆς ἀσθενείας καὶ παρακαλοῦσα τὸν ἀδελφόν, τὸν παρεκίνει ν' ἀπέλθῃ εἰς τὸν θάλαμον του.

— Σε ἠνώχλησεν ὁ κόπος τῆς ὁδοιπορίας καὶ εἶναι καλὸν ἵνα ζητήσας τὴν ἄδειαν τοῦ Κυρίου Ροῦβενς ἀπέλθῃς εἰς τὴν κλίνην σου.

Ἦγειρεν ὁ Τάσσος τὸ μέτωπον καὶ ἠτένισεν εἰς αὐτὴν μετὰ ἡθους ἀφρημένου καὶ μετὰ τοῦτο, παρακολουθῶν τὴν Κορνηλίαν ὡς βρέφος εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ ὑπακούων, κατέλιπε τοὺς οἰκοδεσπότας θλιβομένους διὰ τὸ πάθημά του.

— Ὡ τὸν δυστυχῆ νεανίαν! ἐψέλισεν ἡ Μαρία,

Δουλτσίνιοι Χωρικοί.

ἅμα τῶν ξένων μακρυνθέντων.

— Ἴδοὺ πῶς κατήντησεν ὁ μεγαλοφυέστερος τῆς ἐποχῆς ἄνθρωπος! Ἴδοὺ δι' ὁποίων βασάνων καὶ παθημάτων κερδίζεται ἡ δόξα! Μακάριοι οἱ ἄγνωστοι ἡμεῖς! Ἄς παρακαλέσωμεν, Μαρία, τὸν μεγαλοδύναμον νὰ μὴ βάλῃ ποτὲ τὸ ἀτυχές αὐτὸ στέμμα ἐπὶ κεφαλῆς τῶν φιλτάτων μας.

— Ἀμὴν! ἐπεφώνησεν ἡ κυρία Ροῦβενς· ἐπειδὴ ἡσθάνετο ἑαυτὴν ἀπηυδημένην διὰ τε τὰς πε-

ρὶ τῶν ξένων φροντίδας καὶ διὰ τὴν πένθιμον σκηνὴν ἣτις ἠνεψύχθη πρὸ αὐτῆς, ἀπεσύρθη εἰς τὰ δωμάτιά της, ἀποχαιρετήσασα τὸν σύζυγον μετὰ περιπαθείας.

Ἡ ταραχὴ ἐν τούτοις τοῦ Τάσσου, ἀπελθόντος μετὰ τῆς ἀδελφῆς εἰς τὰ δωμάτια, κατέστη βιαιοτέρα, ἀντὶ νὰ πραινθῇ καὶ ἐδείκνυνεν ἐπιφανέστερον χαρακτῆρα παραφροσύνης. Ἀλλ' ὅτε ἡ Κορνηλία ἤλπιζε νὰ τὸν ἴδῃ ἡσυχῶς ἀποκοιμώ-

μενον καὶ διασκεδάζοντα ἐν ὕπνῳ καὶ ἀναπαύσει τοὺς ἀλγεινοὺς διαλογισμούς του, ἐφάνη οὗτος ὤσει ἀκούων θόρυβόν τινα μετὰ προσοχῆς μυστηριώδους καὶ ἐκπηδήσας αἰφνης ἀπὸ τῆς κλίνης, ἔδραμε γονατίσας ἐνώπιον εἰκονοστασίου, ἐν χρήσει τότε εἰς τοὺς θαλάμους τοῦ ὕπνου. Λαβὼν δὲ ἐγκόλπινόν τι τῆς Παναγίας ἀργυροῦν, ὅπερ ἐκρέματο εἰς τὸν λαιμόν του δι' ἀλύσειος ἐπίσης ἀργυρᾶς, ἔδετήθη μετὰ πολλῆς εὐλαθείας καὶ κατανύξεως, ἀποκρινόμενος ἐνίοτε διὰ μονοσυλλάβων ὡς ἐάν τις ἀπέτεινεν αὐτῷ ἐρωτήσεις.

— Σὲ εὐχαριστῶ ἐπεφώνησε μετὰ ταῦτα, σὲ εὐχαριστῶ, ἁγία μῆτερ τοῦ Ἰησοῦ, ἡ χάρις σου κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν πρὸς παρηγορίαν ἀνθρώπου δυστυχοῦς, ἀπηλπισμένου εἰς τὸν ταπεινὸν τοῦτον κόσμον! ὦ ναι! ἀπὸ φοβερὸν βασανίζομαι πάθος! . . . Ἡ Ἐλεονώρα! . . . αὕτη μὲ ἡγάπα ποτὲ, αὕτη ἐκλαιεν ὅτε τῇ ἀπήγγειλον τὰς ποιήσεις μου, αὕτη ἠρυθρία καὶ μοὶ προσέφερε τὴν χεῖρα κρυφίως ὡσάκις εἰς τὰς ποιήσεις μου ἐμπεριείχοντο ἔπη ἐρωτικά. Καὶ τώρα; . . . καὶ τώρα ἄλλον ἀγαπῶσα, ἐμπαίζει μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της τὸν ἐρωτά μου! καὶ μὲ ἐδίωξαν! ναι, ἐδίωξαν τὸν Τορκβάτον Τάσσον, τὸν Τάσσον, ὦ Θεοτόκε, τὸν Τάσσον ὅστις, ἐδιδάχθη τοὺς ὕμνους του ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους τοὺς ἀνυμνοῦντάς σε ἐν τῷ οὐρανῷ!

Καὶ προσεῖχεν ἀκούων, δάκρυα δὲ φλογερὰ περιέδρεχον τὰς ἰσχνὰς παρειάς του.

— Εἰς Ἰταλίαν; ἠρώτησε μετ' ὀλίγον, εἰς Ἰταλίαν; οὐαὶ μοι παρθενομήτωρ! σὲ ἐξορκίζω εἰς τὰ παθήματα τοῦ σταυρωθέντος υἱοῦ σου, μὴ μὲ προστάξης νὰ ἐπιστρέψω εἰς Ἰταλίαν! ἐάν τὴν ἴδω, ἀποθνήσκω, ὦ μὴ τὸ ἀπαιτῆς, μὴ τὸ ἀπαιτῆς!

Καὶ πάλιν ἐσιώπησεν ἐπ' ὀλίγον, ἀλλ' ἀναπέμφας εὐθὺς κραυγὴν χαρᾶς ὀξυτάτην, ἠγέρθη σείων τὰς χεῖράς του μετ' ἀγαλλιάσεως.

— Τί; μὲ ἀγαπᾷ, λέγεις; μὲ ἀγαπᾷ; δὲν μὲ προδίδει; ἀληθεύει λοιπὸν ὅτι μὲ ἐμπαίζει, καθὼς μισητῶς τὴν ἐσυχοφάντησαν; τὰ ἄμωμα χεῖλη σου μοὶ διαβεβαιοῦσι τὴν πίστιν της; Ὑπάγωμεν! Ὑπάγωμεν! ἀπέλθωμεν ἀμέσως εἰς Ἰταλίαν, φθάσωμεν εὐθὺς εἰς τὴν Φερράραν! ὦ χαρά! βλέπω τὸν Μέταυρον! . . . χαῖρε Μέταυ-

ρε, ἐλάχιστε τοῦ Ἀπεννίνου υἱέ, ὁ μᾶλλον διὰ τὸ ὄνομα ἢ διὰ τὸ κῦμά σου ἀκουστός! Εἰς τὰς ὀχθας σου ἔρχομαι ἐπιζητῶν ἀνάπαυσιν καὶ ἀσφάλειαν, ὁδοιπόρος ἐγὼ δυστυχῆς καὶ πλανήτης. Ἡ ὑπερήφανος δρῦς σου, ἥτις διὰ τοῦ ζωογονουμένη ἐκτείνει τοὺς δροσεροὺς κλάδους της, ἃς μὲ σκεπάσῃ διὰ τῆς φιλοξένου σκιᾶς, ἃς μὲ κρύψῃ ἀπὸ τοὺς ἀγρίους τῆς ἐχθρικῆς θεότητος ὀφθαλμούς! . . . ἀλλὰ τί μοι μέλλει διὰ τὰς καταδιώσεις της ὅταν ἡ ἀειπάρθενος Μαρία, ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ μου μὲ προστατεύῃ! ὅταν μὲ φέρῃ εἰς τοὺς πόδας τῆς Ἐλεονώρας μου! . . . Ἐλεονώρα! εἶμαι ἐγὼ, εἶμαι ὁ Τορκβάτος, ἴδε με! ἴδου τὸ δακτυλίδιον ὅπερ διεκόσμει ποτὲ τὴν λευκώλαινον χεῖρα σου, ὅπερ ἐγὼ διέσπασα ἀπὸ αὐτὴν ὅτε ἐπέτρεψες νὰ τὴν πλησιάσω εἰς τὰ καίοντα χεῖλη μου, Ἐλεονώρα! ἔλθε μετὰ τοῦ Τάσσου εἰς τοὺς σκιεροὺς χειμῶνας τῶν κήπων σου, ἔλθε νὰ σοὶ ἀπγγείλω καὶ αὐθις τοὺς στίχους μου. . . διὰ σὲ τοὺς ἐποίησα, πνέουσι τὴν ἀμβροσίαν καὶ τὸ ὄνομά σου, πνέουσι τὸν ἐγκάρδιον ἐρωτά μου Ἀκουέ τους!

Καὶ δεξιωθείς τὴν δακρύουσαν ἀδελφὴν, ἀπήγγειλε τὸ ἐπισόδειον τῆς Σοφρονίσθης, ὡς ἂν ἡ το παροῦσα ἡ ἡγεμονόπαις Ἐλεονώρα, ἀλλὰ φθάς περὶ τὸ τέλος, διεκόπη, ἐξέχυσε βαρύτατον στεναγμόν καὶ ἔψαυσε τὸν μηρόν του ἀναζητῶν τὴν ἐλλείπουσαν μάχαιραν.

— Οὐδὲ βῆμα δὲν προχωρῶ . . . εἰμὶ εὐγενὴς καὶ ἡ χεῖρ μου θέλει θανατώσῃ τὸν πρῶτον τοῦ ἡγεμόνος δορυφόρον, ὅστις τολμήσῃ νὰ ἔλθῃ ἐκτελεστῆς τῆς ἀνάνδρου ἐντολῆς του. Γνωρίζεις ὅτι εἶμαι ὑπέρτερός του; . . . Ἐάν ἦναι ἡγεμὼν τῆς Φερράρας, ἐγὼ εἶμαι ὁ ποιητὴς τῶν «Ἱεροσολύμων». Καὶ αἰφνιδίως ἐτράπη ἀλλαχοῦ ἡ παραφροσύνη του, ἐκτύπησε τὸ στῆθος, ἀπήγγειλε τὸ Ἐξομολογοῦμαι σοι Κύριε, μετὰ δακρύων καὶ ὠμίλει περὶ μεταμελείας καὶ περὶ τύψεως τοῦ συνειδότος.

— ὦ εἶμαι κολασμένος! εἶμαι ἀνάξιος τοῦ θείου ἐλέους ἁμαρτωλός! ἔλεος, ἔλεος! σώσατέ με ἀπὸ τὴν κόλασιν, σώσατέ με ἀπὸ τοὺς φοβεροὺς ὄνυχας αὐτῶν τῶν δαιμόνων.

Ἐνῷ δὲ ὕπτιος ἐχωρίζετο καὶ ἰδρῶς περιέρ-

ρreen εἰς τὸ πρόσωπόν του καὶ εἶχε περλογισμένον μὲν τὸ στόμα, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ἀφρημένους, εὗρεν ἡ Κορνηλία καὶρὸν νὰ φέρῃ εἰς τὸ στόμα του ποτὸν, ὑπὸ αὐτῆς ἐπίτηδες προητοιμασμένον. Καὶ ἀπλήστως κατέπιεν αὐτὸ ὁ Τορκάτος, κατ' ὀλίγον δὲ ἐπραῦνετο ἡ διανοητικὴ ταραχὴ του, μεταβαλομένη βαθμηδὸν εἰς εὐεργετικὴν ληθαργίαν, ἐσπόγγισε τότε ἡ Κορνηλία τὸ μέτωπον τοῦ ἀδελφοῦ της, τὸν ἐτοποθέτησεν εἰς τὴν κλίνην καὶ δὲν ἐμακρύνθη εἰμὴ πεισθεῖσα ὅτι βαθέως ἦρῃ ἀπεκοιμήθη ὁ δύστηνος. Βραχέως εἶτα πρὸ τοῦ εἰκονοστασίου δεηθεῖσα, ἐρρίφθη ἐνδεδυμένη ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ παρακειμένου κοιτῶνος προτέγουσα ὅπως ἐγεροῦν κατὰ τὴν ἐλαχίστην τοῦ ἀδελφοῦ κίνησιν.

Ἐλέησε βεβαίως ὁ Ἰψιστος τοῦ δυστυχοῦς ποιητοῦ τὰ παθήματα, καὶ ὁ πᾶσιν διῆγε τὸ λοιπὸν τῆς νυκτός εἰς βαθὺν καὶ ἀδιάκοπον ὕπνον. Ὅτε δ' ἐξύπνησε δὲν εἰμεινεν αὐτῷ ἡ ἐλαχίστη μνήμη τῆς παρελθούσης παραφροσύνης καὶ ταραχῆς, μόνον δὲ ἡσθάνετο καχεξίαν τινὰ, συνέπειαν πάσης νευρικῆς κρίσεως. Ἠγέρθη, ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον, ἐθεώρησεν ἀταράχως τὴν φωταυγὴ τοῦ ἡλίου ἀνατολὴν καὶ μειδίαμα ἐπλανήθη εἰς τὰ χεῖλη του, σχεδὸν δὲ περιχαρὴς ἔδραμεν εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς Κορνηλίας, ἀλλ' ἄμα τὴν εἶδεν ἐπὶ τῆς κλίνης ἐνδεδυμένην, τὸ βλέμμα τότε ἐθολώθη καὶ ἀπόγνωσις ἐπεχύθη εἰς τοὺς χαρακτῆράς του.

— ὦ βεβαίως ! καὶ πάλιν ὑπέκυψα εἰς τὸ φοβερὸν πάθημά μου. Θεέ μου, θεέ μου, ὁ Τάστος παράφρων ! . . . προτιμῶ μυριάκις τὸν θάνατον, ἢ τὴν συμφορὰν μου αὐτὴν καὶ τὴν καταισχύνην !

Καὶ ἡ φωνὴ του ἐξύπνησεν εὐθὺς τὴν Κορνηλίαν, ἥτις ἐννοήσασα ἐν ἀκαρεῖ τὰς σκέψεις τοῦ δυστυχοῦς,

— Ἰδοὺ ! ἐπεφώνησε διὰ πλαστῆς ἐκπλήξεως, ἀπεκοιμήθην ἐνδεδυμένη ! ὁ μακρὸς περίπατός μας εἰς τοὺς δρόμους τῆς Κολωνίας, μὲ ἡνάγκασε νὰ πέσω, ὡς ἔτυχον, ἐπὶ τῆς κλίνης μου ! . . . Σὺ δὲ, ἀδελφέ μου, ἐκοιμήθης καλῶς ;

Καὶ χωροῦσα πρὸς αὐτὸν μετ' ἀταραξίας, διεσκέδασεν ἐπιτηδείως τὰς ἀνησυχίας τοῦ Τάστου,

ὅστις ἐπίστευσε τὸ ψεῦδος τοῦ ἀγγελικοῦ αὐτῆς μειδιάματος.

— Λοιπὸν, Κορνηλία, δὲν προσεβλήθην ποτὶς ;

— Καλὲ, τί λέγεις ; ἐκοιμήθην βαθέως ἀμφοτέροι, ἀπεκρίθη αὕτη μειδιῶσα, ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἀφίνεσαι εἰς ἀνυπάρκτους ἀνησυχίας ἐλθέ, ἀδελφέ νὰ ἀναπνεύσωμεν τὴν δρόσον καὶ τὴν ἀμβροσίαν τῆς αὐγῆς. Ἰδὲ, ποιητὰ μου ὅποια πορρῦρα, ὁποῖος χρυσὸς ἀναλάμπουσιν εἰς τὸν οὐρανόν.

Καὶ φέρουσα αὐτὸν πλησίον τῆς θυρίδος, τὸν ἔζωσε διὰ τοῦ βραχίονός της τοῦ δεξιοῦ καὶ ἡ εὐθυμος καὶ περιχαρὴς διατριβὴ της ἐνέπνευσαν γαλήνην εἰς τοῦ ἀτυχοῦς παράφρονος τὴν φαντασίαν.

— Ἄλλ' ἀκούω εἶπεν ἡ Κορνηλία, τὴν φωνὴν τῶν οἰκοδεσποτῶν μαζ, Ἐπτὰ ὥρας σημαίνει τὸ ὠρολόγιον τῆς ἐκκλησίας καὶ πρέπει νὰ ὑπάγωμεν πρὸς αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς καλημερίσωμεν, ἀκολουθεῖ με ἀδελφέ.

Κατέβησαν ὁμοῦ εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν ὅπου τὴν προτεραίαν ἐδείπνησαν καὶ ἐστάθησαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἐκπλαγέντες διὰ τὴν πρὸ αὐτῶν ἀνοιγομένην σκηνήν. Ἡ πρεσβυτέρα τῶν κορασίων τοῦ Ῥούβενς, ἡ μικρὰ Βλανδίνη, καθημένη μετὰ μητρικῆς σοβαρότητος παρὰ τὴν κοίτην παιδίου, διεκίνει αὐτὴν ἀδιάστως διὰ τῆς ἀβροτάτης χερὸς της καὶ ἔψαλλεν ἐπιτόπιόν τι ᾠσμα, ἀλλὰ τὸ διέκοπτεν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν, παρατηροῦσα ἔκν τὸ παιδίον ἀπεκοιμίζετο ἐν τῇ μαγείᾳ τοῦ ᾠσματος. Τούτου δὲ οἱ ἀδύνατοι σπασμοὶ ἤκούοντο ἀπὸ τὸν ὕπνον ἤδη κατεχομένου.

Πλάσμα τρυφερὸν κοιμήσου !
Παραστάτης ἄντικρύ σου
Ἄγγελος σὲ νανουρίζω
Καὶ ἀνοίγων τὰ χρυσᾶ μου
Τὰ πτερά μου,
Σὲ κινῶ καὶ σὲ κοιμίζω.

Καὶ, αἶρουσα τὸ παραπέτασμα τῆς κοιτίδος, ἐφίλησεν ἀφοφητὶ τὸ παιδίον καὶ ἐπανελάβε τὸ ᾠσμα.

Ἐπὶ σὲ προστάτης κύπτω,
Χύνω μύρον, ρόδα ρίπτω
Εἰς τοῦ βίου σου τὸ νῆμα.

Ἴδε προσχαρὲς ἐμπρός σου,
Τῆς μητρός σου
Ἄκουσε τὸ κοῦφον βῆμα.

Ἐγὼ φεύγω σπεύδων ὅπου
Λύπαι μὲ καλοῦν ἀνθρώπου,
Ἀλλὰ σὺ δὲν εἶσαι μόνος.
Περιττός ὁ ἄγγελός σου,
Τῆς μητρός σου
Ὅταν ἀγρυπνῇ ὁ πόνος.

Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐννοήσασα τοὺς φίλους, τοῖς ἔνευσε μετὰ χάριτος ἀνεκφράστου ὅπως προχωρήσωσι περαιτέρω, προσέχοντες μὴ ἐξυπνήσωσι τὸ παιδίον.

Σὺτ εἶπε μετὰ φωνῆς μόλις ἀκουομένης καὶ φέρουσα τὸν λευκὸν δάκτυλον εἰς τὰ χεῖλη, σὺτ! τὸ ἀδελφάκι μου κοιμᾶται!

— Τὸ ἀδελφάκι σου, Βλανδίνη;

— Ναὶ ἀπόψε μᾶς τὸ ἔστειλεν ὁ πανάγαθος Θεός, διότι εἴμεθα φρόνιμοι. Ἰδέτε ὁποίαν ὥραν ἀνὰ μηλόπητταν, ἰδέτε τὰ εὐμορφα παιγνίδια, τὰ ἔφερεν εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πλευρόν του καὶ παραμονεύω μὴ καταβαίνωσιν ἀπὸ τοῦ πρόσωπόν του καὶ ἄλλα γλυκύσματα.... σὺτ! ἐξύπνησε παλιν, πρέπει νὰ τὸν ἀποκοιμήσω.

Καὶ ἔψαλεν ᾄσμα τι ἄλλο καὶ σήμερον δημοτικὸν εἰς τὴν Φιλανδίαν.

Ἦμην νέα
Ἡ δειλαία!
Πάσης ἄλλης ἁβροτέρα
Κ' ἔλυον εἰς τὸν ἀέρα
Τοὺς πλοκάμους τοὺς χρυσοῦς.
Ἀλλὰ τώρα,
Φρίκης ὥρα!...
Τὸν Θεὸν παρακαλεῖτε,
Ἡ ψυχὴ μου τυραννεῖται
Εἰς κολάσεως πυρσούς.

Εἶχον φρύδια
Δύο φεῖδια
Ἐνωμένα στόμα, στόμα!...
Πῶς τὰ ἔφαγε τὸ χῶμα
Τόσα κάλλη τρυφερά;
Τὸν Θεὸν παρακαλεῖτε,
Ἡ ψυχὴ μου τυραννεῖται
Εἰς κολάσεως πυρά.

Λατρευταί μου
Κ' ἐρασταί μου

Κλάδους μ' ἔφερον μυρσίνης
Κι' ἄνθη ὅσα τῆς Δεσποίνης
Τὸ εἰκότισμ' ἀπαιτεῖ.
Ἀλλὰ ποῖα
Βλασφημία!
Ἐρριπτον ἐγὼ γελῶσα
Τ' ἀνθοπλέγματα τὰ τόσα,
Ὅσα μ' ἔφερον αὐτοί.

Ἀλλὰ τώρα,
Φρίκης ὥρα!...
Τὸν Θεὸν παρακαλεῖτε
Ἡ ψυχὴ μου τυραννεῖται
Εἰς βασάνους ἀλγεινάς.
Κολασμένη
Εἰς τὰς φλόγας διαμένει
Καὶ ἡ Παναγία μόνη
Χεῖρα κραταιὰν ἀπλόνει
Καταργοῦσα τὰς ποινάς. (*)

Ὁ Τάσος ἤκουε μετὰ συγκινήσεως τὰ δημοτικὰ ταῦτα ᾄσματα καὶ τὰ ἀνεκοίνωνεν εἰς τὴν ἀδελφὴν, διὰ τῆς εὐστρόφου καὶ ἀρμονικῆς διαλέκτου τῆς Ἰταλίας.

— Αὐτὰ, ἔλεγεν, εἶναι ἔργα ποιητῶν ἀγνώστων, εἶναι ἀριστουργήματα, ἅτινα ὁμως θέλουσι διαιωνισθῇ. Θέλω ζῆ ἄρα καὶ ἐγὼ εἰς τὰ στόματα τῶν ἐπιγενεστέρων; Θέλουσιν ἀπαγγέλει μετὰ δύο αἰῶνας τοὺς στίχους μου, καθὼς σήμερον ἀπαγγέλλουσιν οἱ παῖδες τὰ ᾄσματα ταῦτα;

— Αἱ ἀδελφε μου! διατὶ ἐπιτηδεύεσαι βασανίζων τὴν φαντασίαν σου; δὲν εἶναι ἀθάνατος ἡ δόξα σου; ἡ Ἰταλία, ἡ Εὐρώπη, ὅλος ὁ κόσμος δὲν κηρύττουσι μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὸ ὄνομά σου;

— Εὐρίσκετο εἰς τὴν εἰρκτὴν τῆς Φερράρας παράφρων τις συγκατάδικός μου, ὅστις ἐπίστευεν ὅτι ἦτο Θεός καὶ οἱ σύντροφοι αὐτοῦ δὲν ἐπλησίαζον εἰς αὐτὸν ἢ γονυπετοῦντες καὶ εὐλαβῶς, αὐτὸς δὲ ὁ δύστηνος ἐδέχετο τὰ χλευαστικὰ ταῦτα τεκμήρια, ὥς ἂν ἦτο τοῦ Κόσμου ὁ δημιουργός. Τίς μὲ βεβαιοῖ ὅτι δὲν εἶμαι καὶ ἐγὼ παράφρων αὐτῷ παρόμοιος;

(ἀκολουθεῖ).

*) Δοξάζουσιν οἱ δυτικοὶ τὸ π ο υ ρ γ α τ ὁ ρ ι ο ν, ὅπερ ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι δικαίως δὲν παραδεχόμεθα· ἡ δυτικὴ αὕτη δόξα ἐνθαρρύνει εἰς τὸ κακοεργεῖν τοὺς φαύλους, τοὺς ἐλπίζοντάς ποτε τὸν παράδεισον.

ΕΠΙΣΗΜΟΤΗΤΕΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Χιὰ κ' Ἰκανότης Καὶ Ὁξυδέρκεια.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΟΛΑΣ.

Φρονοῦμεν ὅτι λέγομεν ἀλήθειαν γνωστὴν εἰς πάντας τοὺς ἀναγνώστας τοῦ « Γραφικοῦ Κόσμου » λέγοντες ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν οὐ μόνον τῆς Τουρκίας καὶ Εὐρώπης, ἀλλὰ συμπάσης τῆς ὑψηλοῦ ἐμπορίου διεξάγεται ὑπὸ τῶν τέκνων τῆς ἡρωϊκῆς ἐκείνης νήσου τῆς κατεχούσης τὰ μονοπωλεῖον τῆς παραγωγῆς ἐξόχων ἐμπορικῶν χαρακτηρῶν, τῶν τέκνων τῆς γοητευτικῆς ἐκείνης νήσου τῆς ἀποθανατισάσης πράγματι τὸ ὄνομα αὐτῆς τόσον ἐν τῇ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὅσον καὶ ἐν τῇ καθόλου τοῦ Ἐμπορίου ἱστορίᾳ, ὑπὸ τῶν ΧΙΩΝ, τῶν πιστῶν τούτων ἀντιπροσώπων τῆς ὀξυδερκειᾶς καὶ τῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος διορατικότητος.

ὑπὸ ἀκρατήτου πρὸς ἐμπορικὴν ἐνέργειαν ζήσεως διακαιόμενοι οἱ ΧΙΟΙ αἰσθάνονται ὅτι ἡ νήσος αὐτῶν ἐστὶ λίαν μικρὰ ὅπως χρησιμεύσῃ αὐτοῖς ὡς στάδιον διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς ἐκτάκτου, τῆς θαυμασίου αὐτῶν δραστηριότητος. Τὸ ἐπιχειρηματικὸν αὐτῶν πνεῦμα ζητεῖ εὐρὺ χῶρον ὅπως ἐξαπλωθῇ καὶ ἐπιδείξῃ ἅπανσαν τὴν λαμπρότητα καὶ πολὺτιμον ἀξίαν του. Διὸ ἐγκαταλείποντες μετὰ δακρύων εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τὴν προσφιλεῖ των ἐκείνην νήσον ἐν ἣ κατὰ πρῶτον εἶδον τὸ φῶς, ἀποχαιρετοῦντες τοὺς περικαλλεῖς αὐτῆς λειμῶνας μετὰ τὴν μεθυστικὴν εὐωδίαν των, καὶ ἀποχωριζόμενοι τῶν προσφιλεστέρων αὐτῶν ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης ὄντων, ρίπτονται εἰς τὰς τέσσαρας τῆς γῆς γωνίας ἄνευ προστασίας, ἄνευ ὑποστηρίξεως ἀλλ' ὡς κεφάλαια ἔχοντες τὴν ἐξοχὴν αὐτῶν φιλοπονίαν καὶ τὴν ἀπαράμιλλον αὐτῶν ἐμπορικὴν ὀξυδέρκειαν καὶ δι' αὐτῶν ἐπιτυγχάνουσι τὰ μεγάλα ἐκεῖνα ἀποτελέσματα ἅτινα τὸν γενικὸν ἀπάντων προκαλοῦσι θαυμασμόν.

Ἡ ἡμετέρα πρωτεύουσα ἔχει τὸ εὐτύχημα νὰ

ἀριθμῇ τόσον ἐν τῷ τραπεζιτικῷ ὅσον καὶ ἐν τῷ ἐμπορικῷ αὐτῆς κόσμῳ πλείστους Χίους ὁμογενεῖς τιμώντας πράγματι διὰ τῆς ἀκεραιότητος τοῦ χαρακτηρὸς των οὐ μόνον τὴν νήσον ἐξ ἣς κατάγονται, ἀλλὰ σύμπαντα τὸν Ἑλληνισμόν. Μεταξὺ δὲ τῶν Χίων ὁμογενῶν τῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ, τῇ ἐμπορικῇ, ἀνηκόντων τάξει καὶ ὧν τὸ γόητρον ὅπερ παρὰ τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνίᾳ ἀπολαύουσιν ἐστὶ πάντοτε ζωηρὸν καὶ ἀκμαῖον ὑπέροχον ἀναντιρρήτως κατέχει θέσιν καὶ ὁ ἐκ τῶν Χίων ἐκείνων μεγαλεμπόρων ὅστις τοσαύτης ὁμοθυμίας καὶ γενικῆς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ μεγαλουπόλει ἀπολαύει ὑπολήψεως, ὁ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΟΛΑΣ.

Φρονοῦμεν ὅτι ἀπατῶνται οἰκτρῶς οἱ διατεινόμενοι ὅτι ἡ κοινωνία τῆς ἡμετέρας πρωτεύουσας ἀπατᾶται ἐν τῇ ἐκτιμῇ αὐτῆς· οἱ τὴν στρεβλὴν ταύτην ἰδέαν ἀσπαζόμενοι εἰσὶ κακόβουλοι τινες οἰκτρῶς παρὰ τῇ δημοσίᾳ γνώμῃ χρεωκοπήσαντες καὶ ἀπογυμνωθέντες κατὰ συνέπειαν τῆς ἐκ μέρους τῆς τελευταίας ταύτης ὑπολήψεως ἣν ἐννοοῦν νῦν νὰ παριστῶσιν—ὅπως κολάσωσι τὴν αἰσχύνην των—ὡς μικρόνοα καὶ μεροληπτικὴν.

Τῆς ἀνωτέρω ἀληθείας οὔσης ἀδιαφιλονεικῆτου, δύνανται ἐξ αὐτῆς νὰ προκύψωσι πολὺτιμοι διὰ τὸν κ. ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΤΣΟΛΑΝ τίτλοι. Καὶ ὄντως χωρὶς νὰ θελήσῃ νὰ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὸ ἀνεπίλειπτον αὐτοῦ ἐμπορικὸν καὶ κοινωνικὸν παρελθόν, ἀρκεῖ νὰ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὴν μέχρι σεβασμοῦ ὑπόληψιν ἣν παρὰ πάσῃ τάξει, — ἀνεξαρτήτως ἐθνικότητος καὶ θρησκευματος—ὁ ἀξιότιμος οὗτος μεγαλέμπορος ἀπολαύει, ὅπως συλλάβῃ ἰδέαν τινὰ τῆς μεγάλης τοῦ διαπρεποῦς τούτου ὁμογενοῦς ἀκεραιότητος καὶ ἐκτάκτου ὑπὸ ἐμπορικὴν ἐπεψιν τοῦ χαρακτηρὸς αὐτοῦ εὐθύτητος.

Κατωρθώσας ν' ἀναδειχθῇ καὶ καταλάβῃ οὐ-
τωσί σπουδαίαν ἐν τῷ ἐμπορικῷ καὶ λοιπῷ τῆς
Κωνσταντινουπόλεως κόσμῳ θέσιν διὰ τῶν ἰ-
δίω ν' αὐτοῦ ἐνεργειῶν, τῆς ἰδίας αὐτοῦ
πρωτοβουλίας, τῆς ἀτομικῆς αὐτοῦ ἱκανό-
τητος ὁ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΟΛΑΣ ἐφελκύσατο ἀκρι-
βῶς διὰ τοῦτο τῆς γενικῆς καὶ ὁμοθύμου ἀπάν-
των τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁμογενῶν τε καὶ
ξένων ὑπολήψεως.

Ἄν μελετήσῃ τις τὸν μέχρι τοῦδε βίον τοῦ
κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΣΟΛΑ θέλει καταντήσῃ εἰς τὸ
γενικὸν συμπέρασμα ὅτι: δὲν ἀπαιτοῦνται ἰ-
σχυραὶ προστασίαι, οὔτε ἔκτακτοι καὶ ἐξαιρετι-
καὶ περιστάσεις ὅπως σχηματίσῃ τὴν μεγάλην
περιουσίαν καὶ ἀνέλθῃ εἰς ὑψηλὴν κοινωνικὴν
σφαῖραν, ἀλλ' ὅτι πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται συνε-
τὴ ἀποφασιστικότης συμβαδίζουσα μετὰ ἐμπο-
ρικῆς εὐθύτητος καὶ ἀκριβοῦς τοῦ ἀτομικοῦ χα-
ρακτῆρος ἀκεραιότητος.

Ἀξιοπρεπῆς καὶ διαπρεπῆς μεγαλέμπορος ὁ
κ. Τσόλας μεγίστης ὡσαύτως καὶ εἰλικρινοῦς ἐκ
μέρους πάντων ἀπολαύει ἐκτιμήσεως καὶ ὑπὲρ
τὴν ἐποψὶν ἀγαστοῦ καὶ τιμίου οἰκογενειάρχου.
Ἐν τοῖς ἀριστοκρατικοῖς τῆς ἡμετέρας πρωτευ-
ούσης κύκλοις ὁ ἀξιότιμος οὗτος μεγαλέμπορος
ἀντιπροσωπεύει τὴν εὐγένειαν τοῦ οἰκογενεια-
κοῦ χαρακτῆρος καὶ τὴν ἐπίζηλον ἐκείνην ἀξιο-
πρέπειαν ἣν πολλοὶ ὀλίγοι τῶν ἡμετέρων ὁμο-
γενῶν ἐν τῇ πόλει μας κατέχουσι.

Προσηγνῆς τοὺς τρόπους καὶ ἀβροτάτην ἀπέ-
ναντι πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν πλησιαζόντων
αὐτὸν ἐπιδεικνύμενος συμπεριφορὰν, ὁ κ. Γεώρ-
γιος Τσόλας ἡδυνήθη νὰ ἀπολαύσῃ ζωῶν, ζωη-
ροτάτων παρὰ τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνίᾳ συμπαθειῶν,
συμπαθειῶν ἅς δὲν ἠτύχησαν νὰ ἀπολαύσωσιν
ἄλλοι ἔχοντες πολὺ πλέον βαρύηχον αὐτοῦ ὀ-
νομα.

Τοῦτο μόνον προσθέτομεν καὶ δίδομεν τέρμα
εἰς τὴν βραχείαν ταύτην τοῦ διακεκριμένου
τούτου ὁμογενοῦς σκιαγραφίαν. Ὁ κ. Τσόλας
ἔσχε τὴν εὐγενῆ καὶ ἀξιέπαινον φροντίδα ὅπως
εἰς πάντα αὐτοῦ τὰ τέκνα παράσχῃ λίαν ἐπιμε-
μελημένην ἀγωγὴν, ἀγωγὴν ἐξασφαλίσασαν δι'
αὐτὰ λίαν ζηλευτὴν παρὰ τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνίᾳ

θέσιν. Ἡ σύζυγος δὲ τοῦ ἀξιολόγου τούτου ὁμο-
γενοῦς ἐστὶ γυνὴ λίαν εὐγενῶν αἰσθημάτων καὶ
ἥ ἐν τῶν κυριωτέρων διακριτικῶν ἐστὶν ἡ ἐξαι-
ρετικὴ αὐτῆς φιλομουσία.

Τοιοῦτος λοιπὸν ὁ ἐντιμος οὗτος μεγαλέμπο-
ρος ὅστις οὕτως ὑπέροχον παρὰ τῷ ἐμπορικῷ
τῆς ἡμετέρας μεγαλουπόλεως κόσμῳ κατέλαβε
θέσιν, τοιοῦτος ὁ ὑπὸ πάντων ἐκτιμώμενος καὶ
ἀγαπώμενος οὗτος οἰκογενειάρχης, τοιοῦτος τέ-
λος ὁ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΟΛΑΣ.

ΠΕΡΙ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

Μία καὶ μόνη καθ' ἅπασαν τὴν ὑψηλὴν ὑφ'
Ἑλλήνων τελεῖται πανήγυρις, μία καὶ μόνη ἀλ-
λὰ συνάμα περιβεβλημένη τὸν ἀναλλοίωτον ἐ-
κείνον χαρακτῆρα τῆς πολλαπλότητος· εἶναι ἐορ-
τὴ θρησκευτικὴ, εἶναι ἐκπαιδευτικὴ, εἶναι τέ-
λος Ἑλληνικὴ.

Δὲν προτίθεμαι ἤδη νὰ μυσταγωγήσω ἡμᾶς
εἰς τὴν αἰθέριον, οὕτως εἰπεῖν, διδασκαλίαν τῶν
τῆς οἰκουμένης διδασκάλων. Μόνη ἡ τοῦ θείου
αὐτῶν ὀνόματος ὑπόμνησις, μόνη ἡ ἐπὶ τῶν πρά-
ξεων αὐτῶν ἀπόβλεψις ἀρκεῖ ὅπως δεόντως ἐκ-
τιμήσαντες ταύτας ὡς πυξίδα σωτήριοι καὶ ἀ-
λάνθαστον μεταχειρισθῶμεν ἐν τῇ ἐπικινδύνῳ
ἐν πολλοῖς βιωτικῇ πελαγοδρομίᾳ ἡμῶν.

Αἱ ὑψηλαὶ θεωρίαι ἀνεφάρμοστοι μένουσαι οὐ-
δὲ ὅλως ὠφελοῦσιν. Εἶναι ὡς καπνοὶ πυρᾶς, οὔτι-
νες κατέχοντες τὰς ὑψηλὰς σφαῖρας ἐν τῷ ἅμα
φαίνονται διαλυόμενοι. Ἐχομεν μαρτυρίας ἐξ
αὐτῆς τῆς ἱστορίας. Τὰ ἔθνη παρουσιάζονται εἰς
τὸ στάδιον τοῦ κόσμου, διανύουσι κατὰ τὸ μᾶλ-
λον ἢ ἥττον εὐρὺ τοῦ πολιτισμοῦ στάδιον, ἀκ-
μάζουσι παρακμάζουσιν, ἔρχονται παρέρχονται.
Ἐκεῖνα μόνον τὰ ἔθνη ἀπαντῶμεν μακροβιώτε-
ρα καὶ ἐνδοξότερα ὅσα ἡ ἐμφρων καὶ συνετὴ δι-
οίκησις ἐχειραγωγήσῃ τοὺς πολίτας διὰ πρακτι-
κῆς διακυβερνήσεως. Ἐν πάσῃ ἐπιχειρήσει ἀπο-
τυχία ἐκ τῶν προτέρων παρασκευάζεται, εἰ δὲν
γινώμεθα ὀλιγώτερον ἰδανικοὶ καὶ περισσότερον
πρακτικοί. Αἱ χειμεριναὶ δοξασταὶ εἶναι βροτο-
λέτορες καὶ ἀσύμφοροι εἰς τὴν ἡμετέραν ἐποχὴν

ἥτις τὸ πᾶν ἐξετάζει καὶ οὐδὲν παραδέχεται εἰμὴ κατόπιν τετραγωνικῆς ἀποδείξεως.

Ἐγκαταλείψωμεν τὰς ὑψηλὰς σφαίρας, τὰς κατοικίας τῶν οὐρανίων καὶ κατέλθωμεν εἰς τὰ γῆινα· γενώμεθα πρακτικώτεροι, ἀναγνωρίσωμεν τὴν ἀλήθειαν τοῦ ρητοῦ «Γνωθι σαυτόν». Ἀλλὰ τί λέγω; νὰ γνωρίσῃ τις ἐαυτόν; τίς ἀγνοεῖ ἐαυτόν; τίς δὲν ἔχει συνείδησιν τῶν ἐν αὐτῷ τελουμένων; Ἐν τούτοις ἀγνοεῖ, ναί, ἀγνοεῖ ἐαυτόν. Δέον νὰ γνωρίσωμεν ὅτι εἴμεθα μέλη τῆς ἀνθρωπότητος, μέλη τῆς πολιτείας, μέλη τῆς κοινωνίας. Νὰ γνωρίζωμεν ὅτι εἴμεθα χριστιανοί. Ἐπομένως καὶ νὰ ἐκπληρώσωμεν τὰ παρεπόμενα τοῖς τίτλοις ἡμῶν τούτοις καθήκοντα. Ὅφειλομεν νὰ ρυθμίσωμεν τὰς πράξεις ἡμῶν ὡς πρὸς τὰ γενικώτερα ταῦτα κεφάλαια. Ἐν τούτῳ κυρίως συνίσταται τὸ ὅλον κράτος τοῦ «Γνωθι σαυτόν». Ὅλα τὰ ἔθνη ἐξ ἀρχαιοτέρων χρόνων ἠθέλησαν νὰ νομιμοποιήσωσι τὴν ἀποστολὴν των, καὶ οὕτω διῆλθον διὰ τοιούτων ἢ τοιούτων σημείων πολιτισμοῦ. Ἐκεῖνα ὅμως ἐξῆλθον τοῦ σταδίου καλλίνικα καὶ ἄρα τὰ τῶν ἡλθον οὐκ ἀνεγνώρισαν τὴν ἐπὶ γῆς ἀποστολὴν αὐτῶν, ἐνησχολήθησαν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν κυριωτέρων στοιχείων τοῦ πολιτισμοῦ, μετὰ τὴν ὁποίαν πρωταγωνιστεῖ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος.

Τοῦτο ἀνέπτυξε τὴν ποίησιν, καλλιτεχνίαν, τὰ γράμματα καὶ τὰς ἐπιστήμας. Ἐθεώρησε πολὺ ὑψηλοτέραν τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ ἢ τὰ λοιπὰ τὰ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἱεροκρατίας τεθειμένα.

Ἀλλ' ὅποια ἦσαν τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς πολιτικῆς αὐτῶν ἀναπτύξεως; Βεβίω; ἡ σπουδὴ ἦν περὶ πλείστου ἐποιεῖτο ἡ πολιτεία ὅπως παρασκευάσῃ πολίτας ἐκπαιδευομένους συμφώνως τοῖς ὑπάρχουσι θεσμοῖς.

Ἰδοὺ φυσικὸν στοιχεῖον πάσης πολιτείας, ἐφ' οὗ ἐφεδράζεται ἅπαντα ἡ ἰσχὺς καὶ ἡ διάρκεια αὐτῆς· ἡ συμφώνως τοῖς ὑπάρχουσι θεσμοῖς τῆς πολιτείας ἐκπαίδευσις τῶν πολιτῶν. Οὕτω ἐξηγούνται πολλὰ τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους καθ' ἃ φαίνεται τοῦτο ἀφιπτάμενον τῆς ἀτομικότητος αὐτοῦ. Δικαίως ἐγεννήθησαν Μιλτιάδαι, Θεμιστοκλεῖς καὶ Ἀριστείδαι καὶ Ἰδρύθη-

σαν τόσα περίβλεπτα τρόπαια Μαραθῶνος καὶ Σαλαμῖνος.

Μεγάλως τῶντι εἰς τὴν ὅλην τοῦ ἔθνους διάπλασιν καὶ τύχην συντελεῖ ἡ τοιαύτη ἢ τοιάδε διαπαιδαγώγησις καὶ ἐκπαίδευσις τῶν πολιτῶν· ἀλλὰ αἱ λέξεις αὗται κατήντησαν κοιναί, καὶ παρὰ τοῖς πολλοῖς σημαίνουσι τὴν ἀνάπτυξιν καὶ καλλιέργειαν τοῦ πνεύματος διὰ τῶν φώτων τῆς παιδείας. Ἀλλ' ἐπικαλεσθῶμεν τὴν μαρτυρίαν τοῦ τῆς ἀρχαιότητος φιλοσόφου Πλάτωνος λέγοντος «πᾶσα ἐπιστήμη χωριζομένη τῆς δικαιοσύνης ἄλλης ἀρετῆς πονηρία, οὐ φαίνεται». Τοῦτο γνωρίζοντες οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι ἐπεδίωκον τὴν κατ' εὐσέβειαν παιδευσιν. Μαρτυροῦσι δέ μοι τῷ λόγῳ τὰ ἀθάνατα κειμήλια, τὰ ἐξάίσια συγγράμματα τῶν πολυῖστόρων πατέρων ἡμῶν δι' ὧν ὡς ἐκ πολυπίδακος κρουνοῦ ἀρδεύεται καὶ κατακλύζεται ἅπαντα ἡ ὑφήλιος. Εἰς τὴν μελέτην ταύτην ὀφείλει ἡ Εὐρώπη τὸν πολιτισμὸν καὶ τὸ εὐρὺ κλέος, ὧν εἴμεθα αὐτόπται καὶ αὐτήκοοι. Ἀφαιρέσωμεν ἐκ τῆς Εὐρώπης τὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν, καὶ ἰδοὺ γυμνὸν μένει τὸ δένδρον τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἀπὸ τῆς ρίζης σαλευόμενον. Ζηλωτὴ ἐστὶν ἡ ἐνδοκρινεὶς αὐτῆς εἰς τὰς ἀθανάτους συγγραφάς τῶν προγόνων· ἀλλὰ πρὸς ταύτην ἐχειραγωγήθησαν ἀπ' αὐτοὺς τοὺς παραγωγούς.

Δυστυχῶς διεκόπη τὸ νῆμα τὸ συνδέον τὸν ἀρχαῖον Ἑλληνα μὲ τὸν νέον. Διέκοψαν τοῦτο αἱ ἐπελθούσαι διάφοροι περιστάσεις καὶ ὁ ἐπὶ 4 αἰῶνας ἐπιβληθεὶς ἡμῖν δουλικὸς ζυγὸς, ὅστις εἰς τινὰ μέρη συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπίλυσιν καὶ αὐτῆς τῆς καθ' Ἑλληνα φωνῆς «Νῦξ ὀλοή τέτατο» κατὰ θεῖον ὕμνωδόν, τῇ δειλαίᾳ ἡμῶν πατρίδι, καὶ τὸ ἡδυφωνὲς ὄνομα Ἑλλήν ἤκουε παρωδούμενον τὸ τῆς χρησιμοδοῦ:

Οὐκέτι Φοῖβος Ἀπόλλων ἔχει καλύβαν.

Ἀλλὰ τὰ ἔτη ἐκεῖνα ἀνεπιστρεπτὲι παρῆλθον. Τὸν τῆς πατρίδος αἰθαλόεντα οὐρανὸν διεδέχθη οὐρανὸς μαρμαρόεις. Τὰ πάντα ἔλαβον νέαν τροπὴν, διότι κατὰ τὸν Χρυσορρήμονα ἀνῆλθον πάντα ἐκεῖνα καὶ ὄναρ, καὶ ἡμέρας γενομένης ἡφάνισθη· σκιά ἦν καὶ παρέδραμε, πομφόλυγες καὶ διερράγησαν » Ὡς φωταυγεῖς ἐστῖαι

παρουσιάζονται αἱ Σχολαί, καὶ ὡς πολυρρύακες ποταμοὶ ἀρδεύουσι τὴν ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς ἀνομβρίαν διατελοῦσαν δύσμορφον πατρίδα, καὶ φωναὶ χαρᾶς κραυγάζουσιν διαρρύγνηνται.

Ἐρράγη ἐν γῇ ἐρήμῳ ὕδωρ καὶ φάραξ ἐν γῇ διψώσῃ· οἱ διψῶντες λοιπὸν πορεύεσθαι ἐφ' ὕδωρ. Ἡ ἡδυφωνὴς Ἑλληνὶς φωνὴ ἔρρεεν ἂν ἡσθανόμεθα τὴν καταγωγὴν ἡμῶν καὶ τὴν πορείαν ἀναφορικῶς πρὸς ταύτην προσεπαθούμεν νὰ ρυθμίσωμεν. Ἀλλ' ὡς εἶπον προλαθόντως ἡ ἐποχὴ τῆς δουλείας διέκοψε τὸ νῆμα τὸ τὸν ἀρχαῖον Ἑλληνα μὲ τὸν νέον συνδέον. Ἐπελάθετο ὁ νέος Ἕλληνας τῆς καταγωγῆς του καὶ τὰ προόντα τῶν προγόνων νόθα ἀπεκάλει μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήτῃ πῶς ὁ ἐλάχιστος οὗτος ἔτυχε προγόνων τοιαῦτα ὑπερφυᾶ ἔργα παραγαγόντων. Ὅσον βαρὺ ἔκρουσεν ὁ κῶδων τῆς καταπτώσεως τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους καὶ τῆς κηδεῖας τῆς Ἑλληνικῆς αὐτονομίας δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας, τόσον λυσιτελεῖ διὰ τοὺς Εὐρωπαίους. Ἡ Εὐρώπη ἡγνῶει τὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν καὶ εἰς τὰ σπάργαντα ἔτι εὕρισκετο τοῦ ἰδιοφυοῦς αὐτῆς πολιτισμοῦ. Ἀλλὰ διὰ τῆς εἰς τὴν Δύσιν μεταβάσεως Ἑλλήνων λογίων παρέλαβον καὶ ἐξέμαθον αὐτὸν ἔχοντες διδασκάλους τοὺς κληρονόμους τοῦ πατρώου θησαυροῦ· ἔκτοτε γιγαντιαίως χωροῦσι πρὸς τὸν πολιτισμὸν καὶ ἀπομαθητὰς διδασκαλοὶ γενόμενοι διδάσκουσι τοὺς κσχηνότας ἡμᾶς καὶ τὰ πάντα παρ' αὐτῶν ἀπεκδεχομένους Ἕλληνας.

(ἀκολουθεῖ)

ΡΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΡΩΣΣΟΙ

Η ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΙΣ

(Ἰδε Τεῦχος Κ'. σελ. 646)

Ἡ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως πλατεῖα τοῦ Σανόϊ, (ἀγορὰ λαχάνων) εἶναι μία τῶν πολυπληθεστέρων. Πλήθει ὑποστέγων ἀγορῶν, μικρῶν ξενοδοχείων, καπηλείων καὶ ἐργαστηρίων διαφόρων, τὰ ὅποια προκαλοῦν κίνησιν διηνεκῇ. Οἱ μουζικοὶ (οἱ χωρικοὶ) εἶναι ἐνταῦθα παμπληθεῖς. Καὶ

δὴ κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1834, τοῦ ἔτους δηλ. τῆς πολωνικῆς ἐπαναστάσεως, ἡ χολέρα ἐμάστιζε σκληρῶς τὴν Πετρούπολιν, καὶ ὁ λαὸς, ἀποδεκατιζόμενος ὑπὸ τῆς συμφορᾶς ταύτης τῆς ἀδιοράτου, ἤς τὴν αἰτίαν ἡγνῶει, ἀποθαρρυνθεὶς, καὶ περιπεσὼν εἰς ἀπόγνωσιν, ἤρχισεν, ἐν τῇ ἀγνοίᾳ αὐτοῦ, νὰ ὑποπτεύῃ δηλητηρίασιν. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν οἱ γερμανοὶ ἱατροὶ, κατόπιν δὲ οἱ πολωνοὶ ἠτιάθησαν. Μετ' οὗ πολὺ ὁ ἐρεθισμὸς ἀπέπτυσσε πάντα χαλινόν. Συναθροισθέντες λοιπὸν ἐπὶ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος πλατείας, ὁ λαὸς ὠπλίσθη τὸν πέλεκυν, τὸ τρομερὸν τοῦτο ὄπλον, τὸ ὁποῖον ὁ χωρικός ρῶστος ἀείποτε εὕρισκε κρεμáμενον ἐπὶ τῆς ζώνης αὐτοῦ. Κραυγαὶ θανάτου ἐπληξάν τοὺς ἀέρας, καὶ ὁ φόβος διεδόθη καθ' ἅπασαν τὴν πόλιν.

Ὁ αὐτοκράτωρ μαρτάνει τὸν ἀναθρασμὸν τοῦτον, ἐπιβαίνει ὀχήματός τινος καὶ ὡς κεραυνὸς ἐξικνεῖται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στασιώδους ὄχλου. Καταβάς δὲ ἀμέσως τοῦ ὀχήματος, πηδᾷ ἐπὶ κλίμακος ἐκκλησίας τινός, καὶ ἐκεῖθεν ὑπερέχων διὰ τοῦ ὕψηλοῦ αὐτοῦ ἀναστήματος τοῦ κυματοῦντος λαοῦ :

— Αἱ ! κραυγάζει μὲ φωνὴν τρέμουσαν ὑπὸ τῆς συγκινήσεως, δὲν εἴσθε λοιπὸν πλέον τὰ τέκνα τῆς εὐσεβοῦς καὶ ἁγίας Ῥωσσίας; . . . Πῶς! ἐπανίστασθε κατὰ τοῦ Θεοῦ! . . . Ἐπανέλθετε εἰς ἑαυτοὺς, ἀδελφοί! Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ πατάσων ἡμᾶς· προσπέσωμεν καὶ δεηθῶμεν αὐτοῦ μετὰ συντριβῆς ἵν' ἀποστρέψῃ τὴν ἐπισκῆψασαν κατὰ τῆς πατρίδος μας συμφορὰν.

Καὶ τῷ λόγῳ τὰ ἔργα συνάπτων, ὁ αὐτοκράτωρ ἐκλινε γόνυ, καὶ ἅμα μιμούμενος τὸ παράδειγμα του, ἅπας ὁ λαὸς προσέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ἐπανερχόμεθα.

Ἡ πλατεῖα τῆς Γερουσίας συνέχεται τῇ τοῦ Ναυαρχείου, ἧς παράρτημα πραγματικῶς εἶναι. Ἀκολουθήσωμεν τὸ ἀνθηρὸν προτείχισμα καὶ τὴν πρασινίζουσιν τῶν φιλυρῶν ζώνην τὴν περικυκλῶσαν τὰς οἰκίας τῶν ναυτικῶν· καὶ, ἀφέντες πρὸς τὰ δεξιὰ ἡμῶν τὸν περικαλλῇ τοῦ Ἀγίου Ἰσαάκ ναὸν μὲ τὸν γιγάντιον αὐτοῦ θόλον, τὰ κωδωνοστάσια αὐτοῦ τὰ ἐπίχρυστα, τὰ τέσσαρα αὐτοῦ

ὄρειχάλκινα πατώματα καὶ τὰς πορφυρὰς στήλας, χωρήσωμεν πρὸς τὴν πλατεῖαν τῶν ἀνακτόρων συνεχομένην μετὰ τῆς πλατείας τοῦ ναυαρχείου. Εἴμεθα ἀπέναντι τῆς Ἀλεξανδρείου στήλης, μονολίθου γιγαντιαίου, τὸν ὅποιον ὁ Γάλλος ἀρχιτέκτων Μοντφεράνδος ἀπέκοψε τῶν γρανιτῶδων λατομείων τῆς Φιλλανδίας, καὶ τὸν ὅποιον ὁ αὐτοκράτωρ Νικόλαος καθιέρωσεν εἰς μνήμην τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ 1ου. Βλέπων τις τὴν ὑπερμεγέθη ταύτην ἐκ γρανίτου καὶ ὄρειχάλκου στήλην ὑψουμένην ἀπέναντι τῆς κατοικίας τῶν καισάρων, θὰ τὴν ἐξελάμβανεν, ὡς κολοσσαῖον μνημεῖον τῆς ἐποχῆς τῶν τιτάνων. Ἄπαντα τὰ ρωσσικὰ μνημεῖα ἔχουσιν ἀναλογίας γιγαντιαίας.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐνεκινίσθη τὸν αὐγούστον τοῦ 1834 ἔτους, ἐπὶ παρουσίᾳ ἑκατὸν χιλιάδων στρατιωτῶν, ἐν οἷς εἶχον προσκληθῇ ὅλοι οἱ ἀπόμαχοι τῶν 1812, 1813 καὶ 1814.

Ἦν λαμπρὰ καὶ χαρμόσυνος διὰ τοὺς Ρώσους· ἡ ἡμέρα ἐκείνη τῆς ἐπισήμου ταύτης ἐγκαινιάσεως, ἡμέρα ὅμως θλιβερωτάτη διὰ τοὺς Γάλλους, οὐδὲ ἡ τύχη εἶχεν ὠθήσει πρὸς τὴν ἀπομεμαχρυσμένην ταύτην γῆν, διότι ἀνεκάλει εἰς τὴν μνήμην αὐτῶν τὰς συμφορὰς τῆς πατρίδος τῶν. Εἶναι ἐνθύμησις βαρύνουσα ἀείποτε τὸ στήθος αὐτῶν, ἀλλὰ, τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἀπέναντι τῆς πρὸς τιμὴν τοῦ νικητοῦ ταύτης ἐορτῆς, κατεπνίγετο.

Καὶ ὅμως, ὅς τὸ εἴπωμεν ἐλευθέρως, πολὺ ἀπέχουσιν οἱ Ῥῶσσοι εἰς τὸ ν' ἀλαζονεύωνται διὰ τὸν θρίαμβον ἐκεῖνον, καὶ ὁ ἡττηθεὶς μέγας στρατηγὸς δὲν ἔπαυσε τοῦ νὰ ᾔῃαι δι' αὐτοὺς τὸ ἀντικείμενον εὐλικρινοῦς θαυμασμοῦ. Ἡ εἰκὼν τοῦ Ναπολέοντος κοσμεῖ τὰς οἰκίας τῶν πανταχοῦ τὴν ἀπαντὰ τις, καὶ εἰς τοὺς πολυτελεστέρους τῶν μεγιστάνων οἴκους, καὶ εἰς τὰς πενιχροτέρας καλύβας τῶν χωρικῶν (ἱσθας). Δὲν ὑπάρχει παιδίον τῶν ρωσσικῶν χωρίων, εἰς τὸ ὅποιον τὸ ὄνομα τοῦ Ναπολέοντος νὰ μὴν ᾔῃαι οἰκεῖον Ἡ ἐνθύμησις τῶν Γάλλων τοῦ 1812 διέμεινεν ἄνευ πικρίας εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἐξόχου τούτου λαοῦ.

— Τί σημαίνει εἰς τὸ γαλλικὸν ἡ λέξις Camerad; μᾶς ἠρώτησέ ποτε μικρέμπορος τις ταύτου,

τὸν ὅποιον ἔτυχε νὰ ἔχωμεν συνοδοιπόρον κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς Μόσχας.

— Θέλεις νὰ εἴπῃς Camerade ἀναμφιβόλως;

— Μάλιστα, κύριε, Camerad, ἀπεκρίθη προσπαθὼν νὰ μιμηθῇ τὴν προφορὰν.

Ἐκαστος ἐννοεῖ πόσον ἀφελὴς μᾶς ἐφάνη ἡ ἐρώτησίς του.

— Διατί κάμνεις αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν;

— Διότι, κατὰ τὰ 1812, οἱ κατοικοῦντες εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός μου Γάλλοι στρατιῶται μὲ ἐλάμβανον εἰς τὰ γόνατά των (ἤμην τότε μικρὸν παιδίον) καλοῦντές με νέον τῶν σύντροφων (Camarade).

— Καὶ τί ἐνθύμησιν διετήρησες διὰ τοὺς Γάλλους ἐκείνους; Οἱ γονεῖς σου εἶχόν τι νὰ παραπονεθοῦν ἀπὸ αὐτούς.

— ὦ! ὄχι, κύριε, ἦσαν καλοὶ σύντροφοι (dobreilioudi, καλοὶ ἄνθρωποι)· δὲν μᾶς ἔκαμαν τίποτε κακόν· ἀπ' ἐναντίας.

Ἡ τελευταία αὕτη λέξις μᾶς ἐφάνη ἀπλοϊκὴ.

Τὰ χειμεριὰ ἀνάκτορα συνήθως κατοικία τῶν ἡγεμόνων τῆς Ῥωσσίας, χρονολογοῦνται ἀπὸ τοῦ 1754. Οὐδὲν εἶναι καινὸν ἐν Πετρούπολει. Τὸ πενιχὰ καλὸν τοῦτο παλάτιον ἐκτίσθη κατὰ διαταγὴν τῆς αὐτοκρατορίσεως Ἐλισάβετ καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κόμητος Ῥαστελλίου, ἐνὸς τῶν ἐμπειροτέρων ἰταλῶν ἀρχιτεκτόνων τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος, ἐπεραιώθη δὲ κατὰ τὸ 1762. Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο σχηματίζει ὑπερμέγεθος παραλληλόγραμμον, ἔχον 65 πῆχειν μῆκος ἐπὶ 50 πλάτους. Παρεκτείνεται ἐπὶ τοῦ Νέβα ποταμοῦ καὶ ἀντιμετωπίζει τὸ φρούριον, τὸ ὅποιον ὑφύεται ἐπὶ τῆς ἀντικειμένης ὄχθης, σοβαρὸν καὶ σιωπηλὸν ἀπέναντι τῆς ζώσης καὶ λαμπρᾶς πόλεως.

Ὁ πρῶτος ὄροφος τοῦ χειμερινοῦ παλατίου εἶναι καθιερωμένος εἰς τὰς τελετὰς τῆς αὐλῆς, τὰς ἐορτὰς, τοὺς χορούς. Φθάνει τις εἰς αὐτὸ διὰ πλατείας μαρμαρίνης κλίμακος, προωρισμένης διὰ τοὺς πρέσβεις καὶ τοὺς τιτλοφόρους τῆς αὐτοκρατορίας κατὰ τὰς ἡμέρας μεγάλης ὑποδοχῆς. Ἀλλ' ἐπίσης διὰ τῆς κλίμακος ταύτης πάντοτε καὶ ὁ λαὸς ὑποδέχεται ὅπως παρευρεθῇ τὴν 1 Ἰανουαρίου εἰς τὴν ἐφεσπερίδα τὴν ὁποίαν τῷ δίδει ὁ αὐτοκράτωρ, διότι ὁ αὐτοκράτωρ εἶναι ὁ ἀρχι-

γός, ὁ πατριάρχης τῆς μεγάλης ρωσικῆς οἰκογενείας, καὶ πολὺ φυσικὸν εἶναι τὸ νὰ δέχεται τὰ τέκνα του εἰς τὸν οἶκον του ἅπαξ τοῦλάχιστον τοῦ ἔτους.

Τὴν ἐσπέραν λοιπὸν τῆς 1 Ἰαννουαρίου, τὸ παλάτιον ἀκτινοβολεῖ δι' ὅλης τῆς λάμψεώς του, κοσμεῖται δι' ὅλων τῶν θαυμασίων του, πληροῦται δι' ὅλων τῶν ἁρμονιῶν του, καὶ μετ' ὀλίγον εὐγενεῖς μετ' ἄστων, χειρώνακτες μετ' ἐμπόρων, στρατιῶται μετὰ χωρικῶν πλημμυροῦν ὁμοθυμαδὸν τὰ ἀνάκτορα. Ὁ λαὸς ἅπας προσκαλεῖται, καὶ ὁ λαὸς ἅπας φιλοσιμεῖται νὰ μὴ φανῇ ὅτι ἐλλείπει εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην. Ἐπέκεινα τῶν ἐξήκοντα χιλιάδων ἀτόμων διεισδύουσι κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν κατοικίαν, ὅπου ὁ ἡγεμὼν, ἐν μεγάλῃ στολῇ, συνοδευόμενος ὑφ' ὅλης τῆς αὐλῆς ἐν] ἐπισήμῳ στολῇ καὶ αὐτῆς, διασχίζει τὰ πολυπληθῆ κύματα τοῦ περιέργου τούτου καὶ προσφιλοῦς ὁμίλου. Σταματᾷ ἔμπροσθεν τῶν συστάσεων τὰς ὁποίας σχηματίζουν, καὶ συνδιαλέγεται μὲ τοὺς ταπεινοτέρους τοῦ ὄχλου, οἵτινες ἀποκρίνονται αὐτῷ εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν. Ἐννοεῖ καλῶς ὁ ἡγεμὼν οὗτος ὅτι εἰς αὐτὸν συγκεντροῦται ἅπαντα ἡ ἰσχὺς τοῦ λαοῦ τούτου, οὗ εἶναι ὁ κραταῖος κηδεμὼν.

Ἄν ἐξαιρέσῃ τις τετριμμένα, ἐσχισμένα τινὰ τρίχαπτα, ἴσως δὲ καὶ τινὰς διφθέρας, οὐδέποτε, εἰς τὸν χορὸν τῆς 1 Ἰαννουαρίου, οὐδεμίᾳ ἐπισυμβαίνει ἀταξία, καὶ τι πλεον τῶν δέκα ἢ δώδεκα χιλιάδων ἀτόμων συσσωρεύονται συγχρόνως, ὁ δὲ ἀριθμὸς οὗτος ἀνανεοῦται σχεδὸν κατὰ πᾶσαν τῆς νυκτὸς ὥραν. (ἀκολουθεῖ).

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

Παρά τοῦ ἀξιοτίμου κ. Περικλέους Πελώνη ἀπεστάλη ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ἐν τῷ «Γραφικῷ Κόσμῳ» τὸ ἐπόμενον καλλιπεπὲς ποίημα ὁπερ εὐχαρίστως καταχωροῦμεν ἐν ταῖς στήλαις τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ, εὐελπιστοῦντες ὅτι ὁ κ. Πελλώνης θέλει τιμῆσαι τὸν «Γραφικὸν Κόσμον» διὰ τῆς ἀποστολῆς καὶ ἐτέρων προϊόντων τῆς

ποιητικῆς μούσης του. Ὁ κ. Πελώνης εἶναι γνωστὸς εἰς τὸν καθ' ἡμᾶς κόσμον καὶ ὡς ποιητῆς τῶν «Χαμολουλούδων», τῆς τερπνοτάτης ἐκείνης ποιητικῆς συλλογῆς.

ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟΝ (*)

Ρόδα καὶ κρίνα τῆς αὐγῆς
λουλούδια μυρωμένα
Μὲ τὰ θερμά μου δάκρυα
σὰς ἔχω ποτισμένα.

Ὅταν γιὰ κόρη ἄπιστη
ἐσύναζα λουλούδια
Καὶ ἀπὸ πόνου τῆς καρδιᾶς
τῆς ἔφαλλα τραγοῦδια,

Σεῖς μὲ παρηγορούσατε
μὲ τὴν γλυκεῖά πνοή σας
Καὶ ἔλεγα τὸν βίον μου,
νὰ ἀπερνῶ μαζύ σας.

Ἄλλ' ἦταν ἡ παρηγοργιὰ
ἀγέρη μυρωμένο
Καὶ διάβηκε καὶ μ' ἄφησε
σὰν πρῶτα μαραμένο.

Ἦρθε σκληρὸ φθινόπωρο
κ' ἐρράγισ' ἡ καρδιά μου.
Εἶδα τὰ φύλλα σας ξερά
νὰ πέφτουνε σιμά μου.

Εἶδα στῆς γῆς τὴν ἐρημιὰ
τὴν ἐρημὴ ζωή μου
Ἡ κόρη ποῦ ἠγάπησα
δὲν ἔγινε δική μου.

Ὡς ν' ἄρθῃ ἄλλη ἀνοιξί
νὰ δώσ' ἡ γῆ χορτάρια
Πόσαις καρδιαῖς ὁ ἄδικος
ὁ χάρος δὲ θὰ πάρῃ.

(*) Ἐτονίσθη παρὰ τῆς ἀξιοτίμου κυρίας Σουλζάνης Νεράντζη Κλάδου.

Μωρὸς ἐκεῖνος ποῦ θαρρεῖ
τὸν κόσμον νὰ κερδίῃ
"Ὅσον κι' ἂν λάμψῃ κι' ἂν χαρῇ
σὰν ἄστρο θὲ νὰ σβύσῃ,

Λεβέντης ἤμουνα κ' ἐγὼ
στὰ εἰκοσί μου χρόνια
Δὲν πίστευα πῶς ὁ βοργιάς
θὰ κατεδάσῃ χιόνια.

Μαράθῃκ' ἡ καρδιά μου
δὲν ψάλλω πιά τραγούδι
Μ' ἂν ἀποθάνω ρίξετε
στὸν τάφον μου λουλούδι.

Περικλῆς Πελώνης.

ΠΡΟ ΤΟΥ ΚΑΤΟΠΤΡΟΥ.

(ἐν χορῶ).

Ἦψῶ τὸ βλέμμα κάτοπτρον
ἐνώπιόν μου εἶδον,
εἰκόνα ἔρωτος, δι' οὗ
ἀπατηλῶν ἐλπίδων
τὰς ἀνταυγείας βλέπομεν
ἀντιπαρερχομένας
κ' ἐν τῇ γεννήσει των αὐτῇ
ἀμέσως σβεννυμένας.

Αἶφνης μορφὴ τις ἱλαρὰ,
ἐπίχαρις, γλυκεῖα,
ἐπὶ στιγμὴν ἐν τῷ λαμπρῷ
κατόπτρῳ εἰκονίσθη,
ἐφέρετο εἰς τὰ πτερὰ
στροβίλου καὶ ταχεῖα,
ἐν βλέμμα μόλις μ' ἔρριψεν,
ἀμέσως ἠφανίσθη.

Ἄλλ' ἔστω καὶ εἰς κάτοπτρον
συνάντησις βλεμμάτων
γοργή, ἀλλὰ διάπυρος,
δὲν εἶνε, ὅχι, πλάνη·
αἰσθάνομαι πυκνοὺς παλμούς
μυχίων αἰσθημάτων·
δὲν ἔπεσεν ὁ κεραυνός,
ἀμ' ἀστραπὴ ἐφάνη;

Καὶ πόλιν ἄς τὴν ἔβλεπα,
ὅπως καὶ πρὶν τὴν εἶδον!
Ἦψῶ τὸ βλέμμα, τὴν μορφήν
ἐμοῦ προσβλέπω μόνον.

Ἄ! πόσον εἶμαι ἄσχημος!
ἀνάξιος ἐλπίδων.

Εἰς τῆς ψυχῆς μου τὸν βυθὸν
ἄς κρύψω νέον πόνον.

Ἰω. Καμπούρογλους.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

—ο—ο—

Ἡ ἐνεστῶσα κατάστασις τῆς ἀγορᾶς οὐδὲν παρέχει τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τε τὴν οἰκονομικὴν καχεξίαν καὶ τὴν ὅλως ἀκατάλληλον δι' ἐργασίας ὥραν τοῦ ἔτους. Πράγματι, ἐν πλήρει δεκεμβρίῳ δὲν δύναται τις νὰ περιμένη ἔκτακτόν τινα κίνησιν τοῦ ἐμπορίου, οὔτε βελτίωσιν τιμῶν ἐν οἰφδῇ ποτε ἐμπορεύματι, ἐνόσφῃ ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις εἶναι ἀθλία, ἀλλ' οὐχ ἥττον ἐδικαιούτο τις νὰ ἐλπίζῃ ὅτι ἐκ τῶν ξένων ἀγορῶν, ἐνθα τὰ χρήματα ἀφθονοῦσιν, ἡδύνατο νὰ ῥοθῇ ὥθησίς τις τοῦλάχιστον εἰς τὰ προϊόντα τῆς ἡμετέρας χώρας. Δυστυχῶς τὰ πάντα εἶναι νεκρά, διότι ἡμεῖς μὲν κατατρυχόμεθα ὑπὸ τῆς ὀσημέραι αὐξούσης ἀναργυρίας καὶ δυσπιστίας, ἡ δὲ Εὐρώπη, ὡσεὶ συμπάσχουσα εἰς τὰ δεινὰ μας, ὑφίσταται τὴν αὐτὴν μὲ ἡμᾶς καχεξίαν εἴτε ἐκ πολιτικῶν λόγων εἴτε ἐξ ἄλλων. οὓς δὲν εἶναι τοῦ παρόντος νὰ ἐξετάσωμεν. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ ἐμπορικὴ κατάστασις τῆς ἀγορᾶς πολὺ μακρὰν εἶναι τοῦ νὰ ᾔναι ἀνθηρὰ, καὶ ὅλαι αἱ τάξεις τῆς κοινωνίας πάσχουσι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ.

Συνήθως κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν ὥραν τοῦ ἔτους ἡ παρακαταθήκη τῶν σιτηρῶν ἔβαινε εἰς ἐλάττωσιν οὐχὶ μόνον ἐνταῦθα, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς σημαντικωτέραις ἀγοραῖς τῆς Εὐρώπης, τὸ μὲν ὡς ἐκ τῆς μεγάλης καταναλώσεως, τὸ δὲ ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως νέων ἀφίξεων. Ἐφέτος ὁμως αἱ ἐλπίδες τῶν κατόχων περὶ ἐπαισθητοῦς ἀνατιμήσεως διεψεύσθησαν μέχρι τοῦδε, διότι ὡς ἐκ τῆς ἀφθόνου συγκομιδῆς τῆς Ἀμερικῆς ἡ μὲν Εὐρώπη εἶναι ἀρκούντως καὶ τακτικῶς ἐφωδιασμένη, ἐνταῦθα δὲ ὡς ἐκ τῆς ἀζητησίας τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς ἐξακολουθησάσης καλοκαιρίας, ἡ

μέν παρακαταθήκη οὐδόλως ἐλαττοῦται, ἐνισχυομένη ὑπὸ ἀλλεπαλλήλων ἀφίξεων, αἱ δὲ τιμαὶ ἀδυνατοῦσι νὰ προσδεύσωσιν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τάσιν τινὰ εἰς ὀπισθοδρόμησιν δεικνύουσιν. Ἐχομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος διαθέσιμα τὰ ἑξῆς ποσά:

Σῖτοι σκληροὶ	κοιλὰ	10,000	ἄνευ ζητήσεως.
» Γίρκας	»	41,000	ὅμ.
» ἀπαλοὶ	»	220,000	
» ἀραβοσίτου	»	10,000	
» κριθῆς	»	30,000	

Τιμαὶ αἱ ἐπόμεναι: Σκληροὶ 58]60 γρ. 28—30. Γίρκας 57]59 γρ. 27—30. Ἀπαλοὶ Βάρνης 57]58 γρ. 25—27. Δουνάβεως 57]60 γρ. 26—30. Αἱ τιμαὶ τοῦ μὲν ἀραβοσίτου εἰσὶν ὀνομαστικαὶ 45—45 1]2, τῆς δὲ κριθῆς περιστρέφονται μεταξὺ 42 1]2 καὶ 43 κατὰ τὴν ποιότητα.

ΑΠΟΙΚΙΑΚΑ.

Τὰ κυριώτερα εἶδη, τὰ ἄξια μνείας, ὡς ἐκ τῆς τακτικῆς ζητήσεως καὶ κινήσεως των εἶναι οἱ καφρέδες, αἱ ζακχάρεις καὶ τὰ πετρέλαια. Καὶ οἱ μὲν καφρέδες τιμῶνται ἀπὸ 8 μέχρι 10 λίρῶν μὲ πωλήσεις καθημερινὰς 80—100 σάκκων, αἱ δὲ ζακχάρεις ἀπὸ 195 μέχρι 200 γρ. μετὰ ἐβδομαδιαίων πωλήσεων 500 περίπου τάκτων, τὰ δὲ πετρέλαια σταθερὰ περὶ τὰ 56—57 μετὰ πωλήσεων 7500—8000 κιβωτίων καθ' ἐβδομάδα. Ἡ παρακαταθήκη εἶναι μικρά, ἀλλ' αἱ ἀφίξεις τακτικαί, καὶ τὸ περιμενόμενον πρᾶγμα ἀρκεῖ ὅπως διατηρήσῃ τὰς σημερινὰς τιμὰς ἄνευ πιθανότητος πρὸς ὕψωσιν ἐπαισθητήν.

Τὰ μέταλλα καὶ τὰ λοιπὰ εἶδη εἰσαγωγῆς, ὡς καὶ τὰ ὑφάσματα εἰς ἐκπεσμόν.

ΕΞΑΓΩΓΗ.

Τὰ ἀφειόνια μόνον ἔδειξαν κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας σημεῖα βελτιώσεως τῶν τιμῶν, πωληθέντων τῶν μὲν Βαλουκ-κεσέρ μέχρι 325, τῶν δὲ Μαλατίας μεταξὺ 285 καὶ 290. Ἡ δὲ ἀγορὰ εἶναι εἰς στασιμότητα.

Τὰ μαλλία Κασσάπαση πρώτης ποιότητος ἐζητήθησαν ἐπίσης καὶ ἐπληρώθησαν μέχρι γροσίων 9 1]2, συνεπεία τῆς ἐλλείψεως παρα-

καταθήκης. Ἐσχάτως ὁμως ἔγειναν πράξεις μέχρις 9 γρ.

Τὰ τιφτικία δὲν ἐκινήθησαν εἰς Λονδῖνον, καὶ ἔνεκα τῆς πανταχόσε ἀφθόνου παρακαταθήκης των, αἱ τιμαὶ ἔκλινον περὶ τὰ γρ. 23—26 κατ' ἄξίαν.

Τὰ λοιπὰ εἶδη δευτερεύουσιν κέκτνται σημασίαν, ἀλλ' οὔτε ἐπαισθητὴ εἶναι ἡ μεταβολὴ τῆς θέσεώς των. Περί τούτων θὰ διαλάβωμεν ἐν προσεχεῖ δελτίῳ, καὶ εὐχόμεθα μετὰ τὰς ἐορτάς ν' ἀναζωογονηθῇ γενικῶς ἡ ἀγορὰ, ὡς ἐλπίζεται.

Μ. Μ χράσογλους.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ.

Κύριός τις ἐδιηγείτο ἐνώπιον τοῦ Νοδιᾶ ψευδῆ ἱστορίαν ἣν μόνον ἀνόητος ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ. Ὁ Νοδιᾶ ἐφαίνετο ἀκούων μὲ πολλὴν ἐμπιστοσύνην. Μετὰ τὸ πέραν τῆς διηγήσεως ὁ Νοδιᾶ λάμβάνει τὸν λόγον ὡς ἑξῆς:

« ὦ! ὅτι μᾶς ἐδιηγήθητε οὐδόλως μὲ ἐκπλήσσει, διότι εἰς ἐμὲ, ὅστις σᾶς ὁμιλῶ, συνέβη τὸ ἀκόλουθον ἐπίσης φοβερόν. Ἐταξίδευσον μόνος καὶ πεζός, ὅτε ἐκ τοῦ βάθους ἀγρίας τινὸς φάραγγος, ὁρμῶσι πέντε κακοῦργοι, κύριέ μου! ἀκόμη τοὺς βλέπω· ὕψηλοί ὡς κυπάρισσοι! Καὶ τί πρόσωπα! ὁ διάβλος αὐτὸς ἤθελε φρικιάσει εἰς τὴν θέαν των! Μοὶ κλείουσι τὴν δίοδον καὶ κράζουσι μὲ φωνὴν ὥσπερ ἐκ τοῦ ᾄδου ἐρχομένην· τὸ που γύιον ἢ τὴν ζωὴν! Ἀλλ' ἐγὼ, χωρὶς νὰ τὰ χάσω, ὑποχωρῶ ἐν βῆμα καὶ σύρων ἀπὸ τῶν θυλακίων μου δύο πιστόλια πυροβολῶ... δύο τῶν ληστῶν δάκνουσι τὴν κόνιν· τρίτος τις προχωρεῖ, τοῦ σχίζω τὸ κρανίον εἰς δύο μὲ ἐν κτύπημα τοῦ κοντακίου· τοῦ τετάρτου τέλος διασπῶ τὸ στῆθος μὲ τὸν σιδήρον τοῦ πιστολίου μου».

Ὁ καλὸς Νοδιᾶ ἴσταται ἐκθαμβὸς ἐνώπιον τῆς ψευδοῦς του ταύτης σφαγῆς· διότι ὁ φόνος, ἂν καὶ μόνον μὲ λόγους, τῷ ἐφαίνετο ἐγκλημα.

« Δὲν μᾶς εἶπατε τί ἐγένεν ὁ πέμπτος, ἡρώτησεν ἐμπαικτικῶς, ὁ πρῶτος διηγηθεῖς.

— Ἀ! ὁ πέμπτος;... ἀποκρίνεται ὁ Νοδιᾶ, ὅστις ἐνόμισεν ὅτι ἦτο κύριος τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἔ! λοιπὸν ὁ πέμπτος... μὲ ἐφόνευσεν».